

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace
Wissenschaftliche Bibliothek in Liberec
Research Library in Liberec
Rumjancevova 1362/1, Liberec I – Staré Město, 460 01 Liberec
telefon: +420 482 412 133
library@kvkli.cz

Stanu se menším a ještě menším, až budu nejmenším na celém světě. *Die Welt ist alles, was der Fall ist.*
Nothing to be done. Sem, knibomilče, knihu zvláštní ždáš-li mít! Vedle vrcholků krkonošských a jizerských objevila se v Čechách po odpačnutí uhlí první suchá země i na temeni Ještěda.
Blázniviny se rozsévají nazdarbůh. *Knihovna Liberec*
Es war spät abends, als K. ankam. *Library Liberec*
»Kde jsem se to zase ocitl?« divil se Křtek, když vyšplhal na svůj křtinec uprostřed dětského hřiště a zvědavě se rozhlížel.
Být básníkem, to není jenom tak. Mnozí odužlívci, když se ocitli na počátku velikolepého měsíce června, usedají do stínu platanů a jejich upjaté vzezření se sdává mírným.
Byl pozdní večer – první máj, večerní máj – byl lásky čas. Šivam śantamidjam varam lōkapālam parabrāhma līgam bhadže pandurangam.
Slunko bylo u samého západu a svatojánská broučci vstávali. *Oh, moje Manon!*
Odpusť, kdo hvězdám nevěříš. *From fairest creatures we desire increase, that thereby beauty's rose might never die.*
www.kvkli.cz

ZPRÁVA

o činnosti
Krajské vědecké knihovny v Liberci,
příspěvkové organizace,
za rok

2023

ZPRÁVA

o činnosti
Krajské vědecké knihovny v Liberci,
příspěvkové organizace,
za rok

2023

předkládá: PhDr. Dana Petrádesová, ředitelka KVK

10. 5. 2024

Obsah

A. ÚVODNÍ ČÁST	5
1. Název a sídlo organizace, odpovědní zpracovatelé	6
2. Soupis nemovitostí, poboček a detašovaných pracovišť, org. struktura, počet zaměstnanců	7
2.1 Soupis nemovitostí	7
2.2 Přehled poboček	7
2.3 Organizační struktura	8
2.4 Zaměstnanci, vzdělávání zaměstnanců	8
3. Významné události roku 2023	9
B. SPECIFICKÁ ODBORNÁ ČÁST	11
1. Statistické ukazatele	12
2. Vzdělávání	13
2.1 Vzdělávání dětí a mládeže	13
2.1.1 Akce a workshopy pro MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ	13
2.1.2 S knížkou do života / Bookstart	14
2.1.3 Volnočasové programy pro děti	14
2.2 Vzdělávání dospělých	15
2.2.1 Naplňování krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje	15
2.2.2 Akreditované vzdělávání pedagogů	16
2.2.3 Současnost literatury pro děti a mládež a Otfried Preussler (1923–2013): Mezi mnoha světy	16
2.2.4 Vzdělávání seniorů	16
2.2.5 Přednášky a další vzdělávací akce pro veřejnost	17
2.2.6 Konverzace v němčině pro veřejnost	17
2.2.7 Čeština prakticky	17
3. Knihovnické a informační služby, knihovní fond	18
3.1 Knihovnické a informační služby	18
3.1.1 Stručně z Odboru služeb	18
3.1.2 Audioknihy online	18
3.1.3 Digitální služby	19
3.1.4 Spolupráce se statutárním městem Liberec – pobočky a městská funkce knihovny	21
3.1.5 Služby v číslech (registrovaní čtenáři, návštěvníci, výpůjčky)	22
3.1.6 Nejpůjčovanější tituly roku 2023	27
3.2 Doplnění a zpracování knihovního fondu	28
3.2.1 Akvizice	28
3.2.2 Katalogizace	31
3.2.3 Technické zpracování	32
3.2.4 Bibliografie, digitalizace	33
4. Krátkodobé výstavy, kulturně vzdělávací akce, společenské akce, doprovodný program	34
4.1 Propagace, propagační kampaně v roce 2023	34
4.2 Přednáškové cykly, zajímavé individuální přednášky a kulturní projekty	36
4.3 Výstavy	40
4.4 Činnost grafického studia a knihařské dílny	41
5. Vědeckovýzkumná a badatelská činnost	42

6. Ediční, publikační a přednášková činnost.....	43
6.1 Vydané publikace	43
6.2 Přednášková činnost.....	43
7. Jiné výkony a aktivity organizace	44
7.1 Projekty, grantová politika.....	44
7.2 Zahraniční spolupráce, zahraniční studijní cesty a stipendijní pobyty	46
7.2.1 Zahraniční spolupráce.....	46
7.3 Zastoupení v odborných komisích a odborných sekcích	48
8. Regionální funkce.....	49
8.1 Regionální funkce Krajské vědecké knihovny v Liberci.....	49
8.1.1 Síť veřejných knihoven Libereckého kraje.....	49
8.1.2 Personální zajištění regionálních služeb v rámci Libereckého kraje.....	50
8.1.3 Plnění základních úkolů a standardů regionálních funkcí v Libereckém kraji v rámci krajské funkce	51
8.1.4 Finanční zajištění výkonu regionálních funkcí v Libereckém kraji.....	51
8.2 Zajištění výkonu regionálních funkcí v knihovnách okresu Liberec.....	51
8.2.1 Plnění základních standardů pro výkon regionálních funkcí	52
9. Informační technologie.....	53
10. Údržba a materiální zabezpečení	54
 C. EKONOMICKÉ UKAZATELE.....	 55
1. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady	56
1.1 Analýza tvorby výnosů, zhodnocení vývoje ve srovnání s předchozím rokem	56
1.2 Rozbor čerpání rozhodujících položek nákladů se zaměřením na příčiny, které způsobily nežádoucí vývoj oproti předpokládaným parametrům	59
1.3 Plnění soustavy ukazatelů k rozpočtu organizace.....	62
1.4 Finanční vypořádání příspěvků, dotací a návratných finančních výpomocí za rok 2022.....	63
1.5 Vyhodnocení doplňkové činnosti.....	64
1.6 Inventarizace	65
1.7 Přehled o stavech na bankovních účtech, pokladní hotovosti.....	66
1.8 Stav pohledávek a závazků po lhůtě splatnosti.....	66
1.9 Výsledky vnitřní a vnější kontrolní činnosti organizace s důrazem na finanční postihy organizace	66
1.10 Návrh na rozdělení zlepšeného hospodářského výsledku.....	66
1.11 Usměrnování prostředků na platy, mzdový vývoj	66
 D. ZÁVĚREČNÁ ČÁST.....	 67
1. Zhodnocení období ředitelkou	68
2. Přílohy.....	71
příloha č. 1 – Zpráva o provedení revize.....	71
příloha č. 2 – Přehled podaných žádostí o dotace, sponzorských příspěvků a získaných finančních prostředků za rok 2023.....	73
příloha č. 3 – Roční výkaz o knihovně za rok 2023.....	75
příloha č. 4 – Seznam zaměstnanců k 31. 12. 2023	77
příloha č. 5 – Výběr z akcí knihovny – fotogalerie.....	78

PODĚKOVÁNÍ NAŠIM SPONZORŮM A PARTNERŮM

Liberecký kraj
Statutární město Liberec

Adalbert Stifter Verein München
ADRA
Alliance française de Liberec
Aperta, s. r. o.
Asociace nestátních neziskových organizací Libereckého kraje
Atrea s.r.o.
Botanická zahrada Liberec
Česká sekce IBBY
Česká unie neslyšících
Český rozhlas Liberec
Eurocentrum Liberec
Euroregion Nisa
Francouzský institut v Praze
Goethe Institut Prag
Honorární konzulát Litevské republiky
EDUCA Week Liberec
INISOFT, s r. o.
KASRO, spol. s r. o.
Knihkupectví a antikvariát Fryč
Knihovni kavárna
Lasvit
Leontýnka
Liberecký autorský kruh (LAK)
Liberecká IS
MAP II Liberecko
MINDOK, s. r. o.
Ministerstvo kultury ČR
Muzeum Českého ráje v Turnově
Nadace OSF
Nadace Preciosa
Národní památkový ústav
NTI Consulting
Paměť národa Severní Čechy
Petr Polda – nakladatel
Rakouské kulturní fórum v Praze
RTM+
Sdružení pro veletrhy dětské knihy
Technická univerzita v Liberci
Univerzita Karlova
Vinný sklípek u Staňků
ZOO Liberec
Židovská obec Liberec

(A)

ÚVODNÍ ČÁST

1. Název a sídlo organizace, odpovědní zpracovatelé
2. Soupis nemovitostí, poboček a detašovaných pracovišť, organizační struktura, počet zaměstnanců
3. Významné události roku 2023

1. Název a sídlo organizace, odpovědní zpracovatelé

Název organizace:

Krajská vědecká knihovna v Liberci,
příspěvková organizace

Sídlo:

Rumjancevova 1362/1
460 01 Liberec I – Staré Město

Kontaktní údaje:

Telefon: +420 482 412 133
e-mail: library@kvkli.cz
www.kvkli.cz

Ředitelka:

PhDr. Dana Petrydesová
tel.: +420 482 412 120
petrydesova@kvkli.cz

Zřizovatel:

Liberecký kraj
www.kraj-lbc.cz

IČ: 00083194

DIČ: CZ00083194

Odpovědný zpracovatel:

Mgr. Marcela Freimuthová

2. Soupis nemovitostí, poboček a detašovaných pracovišť, organizační struktura, počet zaměstnanců

2.1 SOUPIS NEMOVITOSTÍ

Budova

č. ř.	SU/AU	č. LV	parcela číslo	číslo popisné	druh stavby	účetní stav majetku předaného k hospodaření – pořizovací cena v Kč	na majetku vázne zástava ANO/NE
1	210 200	953	528/1 526/4 526/6	1362/1	budovy pro služby obyvatelstvu	461 612 007,83	NE
celkem						461 612 007,83	

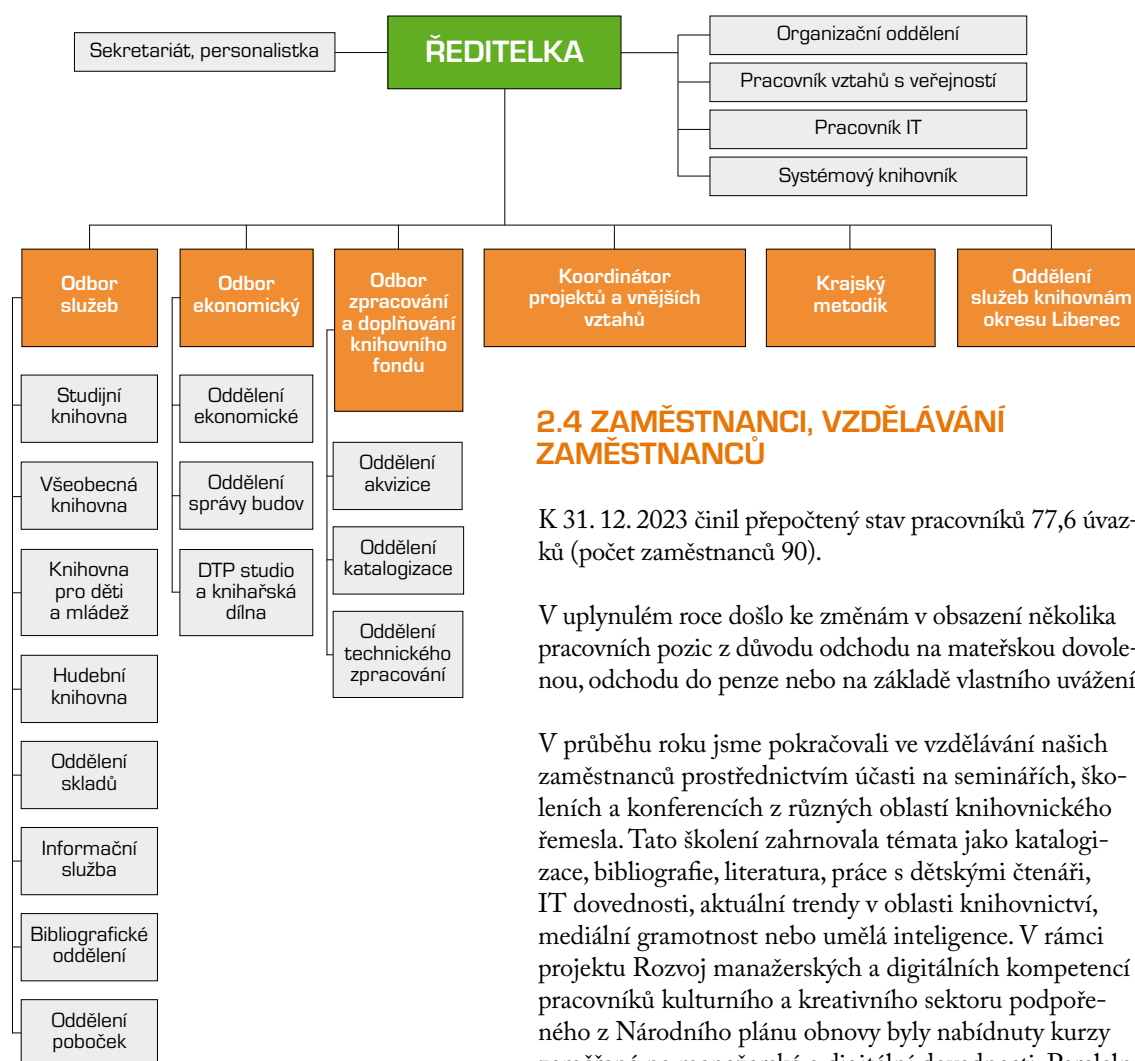
Pozemky

č. ř.	SU/AU	č. LV	parcela číslo	druh pozemku / způsob využití	účetní stav majetku předaného k hospodaření – pořizovací cena v Kč	na majetku vázne zástava ANO/NE
1	310 400	953	526/6	zastavěná plocha 4 m ²	9 600,00	NE
2	310 400	953	528/1	zastavěná plocha 1 456 m ²	3 494 400,00	NE
3	310 500	953	526/3	ostatní plocha 89 m ²	62 300,00	NE
celkem					3 566 300,00	

2.2 PŘEHLED POBOČEK

Pobočka Králův Háj – Dvorská 445/10, Liberec 5
Pobočka Kunratická – Aloisina výšina 642/37, Liberec 15
Pobočka Machnín – Heřmánková 95, Liberec 33 – Machnín
Pobočka Rochlice – Dobiášova 851/5, Liberec 6
Pobočka Ruprechtice – Konopná 1232, Liberec 14
Pobočka Vesec – Mařanova 650, Liberec 25

2.3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

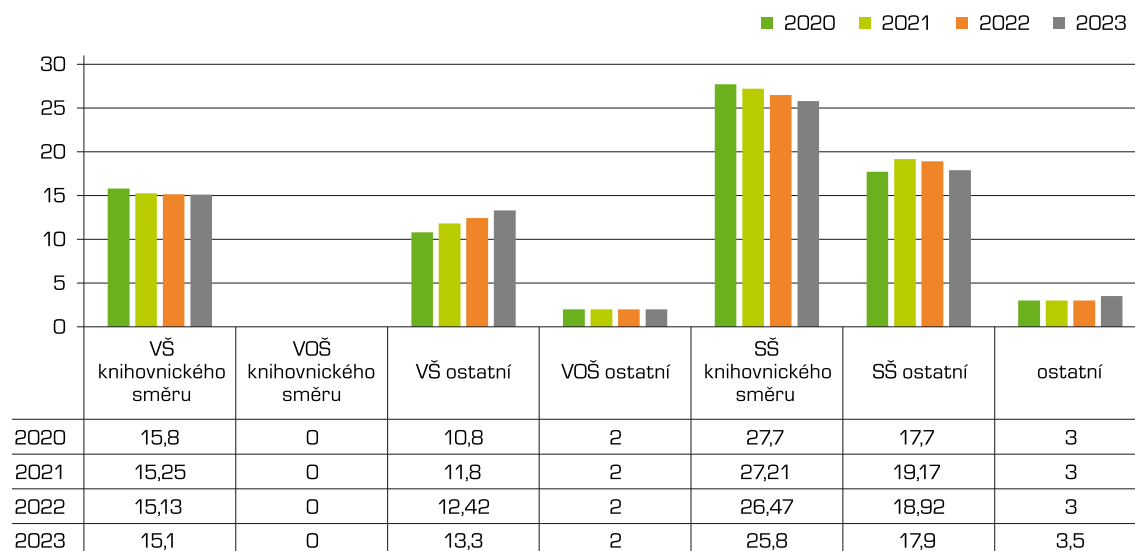
2.4 ZAMĚSTNANCI, VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ

K 31. 12. 2023 činil přepočtený stav pracovníků 77,6 úvazků (počet zaměstnanců 90).

V uplynulém roce došlo ke změnám v obsazení několika pracovních pozic z důvodu odchodu na mateřskou dovolenou, odchodu do penze nebo na základě vlastního uvážení.

V průběhu roku jsme pokračovali ve vzdělávání našich zaměstnanců prostřednictvím účasti na seminářích, školeních a konferencích z různých oblastí knihovnického řemesla. Tato školení zahrnovala témata jako katalogizace, bibliografie, literatura, práce s dětskými čtenáři, IT dovednosti, aktuální trendy v oblasti knihovnictví, mediální gramotnost nebo umělá inteligence. V rámci projektu Rozvoj manažerských a digitálních kompetencí pracovníků kulturního a kreativního sektoru podpořeného z Národního plánu obnovy byly nabídnuty kurzy zaměřené na manažerské a digitální dovednosti. Paralelně jsme pokračovali v nabídce jazykových kurzů pro naše zaměstnance (angličtina, němčina).

Složení zaměstnanců podle vzdělání 2020-2023

3. Významné události roku 2023

Knihovna roku 2023

Liberecká knihovna získala prestižní titul Knihovna roku 2023, který každoročně uděluje Ministerstvo kultury ČR. V kategorii Významný počin v oblasti poskytování knihovnických a informačních služeb uspěla se svým projektem Knihovna v Křišťálovém údolí. Porota ocenila náš partnerský podíl ve velké celokrajské kampani Crystal Valley a považuje projekt za inspiraci pro knihovny z celé republiky. Ocenění si převzali zástupci knihovny z rukou ministra kultury ČR Martina Baxy.

Projekt Knihovna, místo pro každého

Díky mimořádné dotaci Libereckého kraje zaměřené na inovace a rozvoj služeb jsme mohli realizovat projekt s názvem Knihovna, místo pro každého. Projekt obsahoval několik dílčích aktivit – pořízení vybavení pro venkovní aktivity, placená reklama na sociálních sítích i v tištěných médiích, natočení nového videospotu o knihovně, pořízení vybavení do Hudební knihovny, pořízení a instalace LED obrazovek pro prezentaci služeb a programu knihovny. Všechny aktivity byly úspěšně a v řádném termínu dokončeny. Více informací v kapitole *7.1 Projekty, grantová politika*

EDUCA Week

Největší veletrh škol a firem probíhá každoročně v říjnu a knihovna je již několik let aktivním part-

nerem. V sekci EDUCA Kids nabízela základním školám, mateřským školám i rodinám doprovodný vzdělávací program. Připojila se také k vystavovatelům v Home Credit Areně, kde k velké radosti

získala ocenění jako Top firma, a to za interaktivní a vizuálně zajímavou prezentaci ve stánku. Obou ocenění si velmi vážíme a považujeme je za velkou motivaci pro naši další práci.

Světlik oslavil 20 let

Časopis Světlik vznikl z původního časopisu Notes a vycházel od roku 2003 jako dvoutýdenník díky spolupráci Kruhu autorů Liberecka (KAL) s knihovnou. V roce 2023 jsme si proto připomněli dvacáté výročí od vydání prvního čísla. Světlik se za 20 let své existence příliš nezměnil. Stále vychází ve spolupráci knihovny a zástupců světa literatury, několik posledních let se jedná o Liberecký autorský kruh (LAK). Přináší informace o dění v knihovnách, LAK přispívá zajímavými články o regionální literatuře, autorech a zajímavých kulturních aktivitách. K výročí bylo vydáno speciální číslo.

Nejlepší knihovník Libereckého kraje

Úterý 28. listopadu se v liberecké knihovně neslo ve znamení slavnostního devátého udílení cen Knihovník Libereckého kraje roku 2023, které každoročně pořádá regionální organizace Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR. Ve velkém sále se sešlo na sedmdesát milovníků knih a práce s lidmi, kteří přišli povzbudit své kolegy. Nominace do soutěže zaslali čtenáři, starostové i regionální oddělení jednotlivých oblastí Libereckého kraje. Záštitu nad anketou přijala náměstkyně hejtmana pro resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu, paní Květa Vinklátová. Cena se udílela ve čtyřech kategoriích. Letošními nejlepšími knihovníky v našem kraji jsou: paní **Lenka Klikarová** z městské knihovny v Semilech,

3. Významné události roku 2023

paní **Jaroslava Černá** z nádražní pobočky Městské knihovny Antonína Marka Turnov, pan **Josef Bulír** z Obecní knihovny v Oldřichově v Hájích a **Natálie Chalupníčková** z Krajské vědecké knihovny v Liberci, která zvítězila v kategorii MARK (mladý, aktivní, rozkvétající knihovnicko do 35 let). V celostátním kole této soutěže se naše kolegyně umístila na 3. místě.

Výdejní box

V rámci podprogramu VISK 3 knihovna požádala o dotaci na nákup venkovního výdejního boxu, který bude umístěn u bočního vchodu do knihovny a umožní uživatelům realizovat výpůjčky i mimo otevírací dobu knihovny. Objednávku si registrovaní čtenáři vyzvednou v libovolnou denní či noční hodinu. Knihovna chce být touto službou dostupná pro všechny, kteří se z různých důvodů nedostanou do knihovny v běžnou otevírací dobu nebo preferují bezkontaktní způsob předání. Více informací v kapitole 7.1 *Projekty, grantová politika*.

Konference Mezi mnoha světy

V říjnu 2023 jsme ve spolupráci s Adalbert Stifter Verein München a dalšími subjekty uspořádali mezinárodní literárně-vědní konferenci věnovanou libereckému rodákovi a významnému autorovi dětských knih Otfriedu Preusslerovi.

Dvojjazyčná konference byla určena převážně odborné veřejnosti. Součástí konference byl také bohatý doprovodný program určený nejen návštěvníkům konference, ale také zájemcům z řad veřejnosti. Více o konferenci v kapitole 2.2.3 *Současnost literatury pro děti a mládež*.

Vzdělávání pracovníků v kulturním a kreativním sektoru

Krajská vědecká knihovna v Liberci využila možnost získat finanční prostředky na realizaci projektu Rozvoj manažerských a digitálních dovedností pracovníků kulturního a kreativního sektoru. Projekt byl realizován za finanční spoluúčasti Evropské unie prostřednictvím Národního plánu obnovy

a Ministerstva kultury České republiky a za finanční podpory Libereckého kraje. Cílem projektu bylo posílit manažerské a digitální dovednosti pracovníků kulturního a kreativního sektoru v Libereckém kraji, vytvořit rovné a stabilnější podmínky pro rozvoj tohoto odvětví v regionu a zároveň zvýšit jeho konkurenceschopnost. Více o projektu v kapitole 7.1 *Projekty, grantová politika*.

(B) **SPECIFICKÁ** **ODBORNÁ ČÁST**

1. Statistické ukazatele
2. Vzdělávání
3. Knihovnické a informační služby, knihovní fond
4. Krátkodobé výstavy, kulturně-vzdělávací akce, společenské akce, doprovodný program
5. Vědecko-výzkumná a badatelská činnost
6. Ediční, publikační a přednášková činnost
7. Jiné výkony a aktivity organizace
8. Regionální funkce
9. Informační technologie
10. Údržba a materiální zabezpečení

1. Statistické ukazatele

	2021	2022	2023
KNIHOVNÍ FOND			
Stav knihovního fondu celkem k 31. 12. 2023	1 405 266	1 421 494	1 439 679
Přírůstky (získaná média)	21 234	22 487	22 414
Úbytky (odepsaná média)	13 014	6 259	4 229
Počet exemplářů titulů docházejících periodik	4 545	4 356	4 443
Počet knihovních jednotek ve volném výběru	275 683	277 002	277 331
Počet licencovaných databází	13	13	13
Počet vstupů do databází	25 426	25 406	23 234
UŽIVATELÉ			
Aktivní uživatelé	14 128	16 165	16 790
– z toho do 15 let	2 737	3 540	3 854
Návštěvníci knihovny (fyzické návštěvy)	198 421	256 292	292 825
– z toho návštěvníci internetu	4 083	7 942	7 319
– z toho návštěvníci kulturních akcí	14 670	7 109	13 618
– z toho návštěvníci vzdělávacích akcí	24 981	22 044	23 674
Návštěvníci online služeb (virtuální návštěvy)	454 314	515 852	540 322
Návštěvníci celkem	652 735	772 144	833 147
VÝPŮJČKY			
Výpůjčky celkem	419 006	547 221	574 038
– z toho pouze výpůjčky tradičních dokumentů	261 314	349 172	364 293
– z toho prolongace (prodloužené výpůjčky)	150 318	190 037	200 453
– z toho výpůjčky e-knih	7 374	8 012	9 292
MEZIKNIHOVNÍ SLUŽBY			
– vyřízené obdržené požadavky (ČR)	1 986	2 722	2 730
– vyřízené zaslané požadavky (ČR)	107	176	171
– vyřízené obdržené požadavky (zahraničí)	0	0	0
– vyřízené zaslané požadavky (zahraničí)	2	2	2
DALŠÍ ÚDAJE			
Počet hodin pro veřejnost týdně	59	59	59
Kulturní akce pro veřejnost	146	372	333
Vzdělávací akce pro veřejnost	474	1 085	1 204
Vzdělávací akce pro knihovníky	17	19	23
Ostatní akce, kde knihovna není hlavním pořadatelem	14	9	85
Počet titulů vydaných publikací celkem, vč. periodik	5	6	6
ZAMĚSTNANCI			
Počet zaměstnanců průměrný (přepočtený stav)	77,72	77,92	77,6
EKONOMICKÉ UKAZATELE (v Kč)			
Příjmy, resp. výnosy celkem	60 156 426	66 289 280	72 772 717
Tržby za vlastní výkony a za zboží	3 228 147	3 577 337	4 045 141
– z toho výnosy z hlavní činnosti	1 845 653	2 348 717	2 514 280
Příspěvky, dotace, granty ze státního rozpočtu	494 000	169 000	436 480
Příspěvky, dotace, granty z rozpočtu kraje	48 567 328	56 371 095	61 764 420
Příspěvky, dotace, granty z rozpočtu obce	3 790 000	3 896 700	4 356 050
Dary a sponzorské příspěvky	50 000	163 119	35 000
Výdaje (náklady) celkem	60 156 426	66 289 280	72 202 400
– z toho osobní náklady	38 693 991	41 696 309	43 038 625
Průměrný plat	29 556	31 797	35 192
Náklady na pořízení knihovního fondu (bez licencí na elektronické zdroje)	2 910 432	3 895 926	3 496 302
Náklady na licence na elektronické zdroje (databáze, e-knihy, e-výpůjčky)	683 010	719 116	865 628
Hospodářský výsledek	0	0	0

2. Vzdělávání

Činnost knihovny ve velké míře ovlivnila snaha rozvíjet vzdělávací funkci, a to především formou neformálního vzdělávání, které je určené mateřským, základním a středním školám (jako doplněk k výuce), profesním skupinám (pedagogové, knihovníci) nebo široké veřejnosti prostřednictvím rozsáhlé nabídky vzdělávacích cyklů a jednorázových pořadů (viz také kapitola 4.2 *Přednáškové cykly, zajímavé individuální přednášky a kulturní projekty*).

2.1 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

2.1.1 Akce a workshopy pro MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ

Mateřské a základní školy

Stejně jako v předchozích letech se obohacená nabídka vzdělávacích programů pro mateřské a základní školy setkala s velkým zájmem. Přehled nových programů v tištěné i elektronické podobě byl v posledním srpnovém týdnu rozeslán do všech mateřských a základních škol v Liberci. Nabídku svých programů zveřejnily také některé naše pobočky.

Šolkám i školám každoročně nabízíme základní bibliografické lekce, čtenářské dílny, tematické besedy, hudební workshopy a další typy programů. V roce 2023 byla nabídka doplněna novými workshopy – např. Nenažraná koza, Jak se řepa vrátila, Čarodějka Winnie a Kocour Wilbur, Chrochtík a Kvíalka, Duchové neklepou na dveře, Samé rýmy, Vynálezárium, Krtkův černobílý svět, Rozhodně mě nečti, (Ne)sud' knihu podle obalu, Vlčkův hvizd, Mnohokluk, Děvčátko Momo a ukradený čas, Kouzelný atlas, Jáma a kyvadlo, V pasti lží, Hrdinové a další. Do vzdělávacích aktivit pro mateřské a základní školy se významně zapojují také pobočky knihovny.

Nabídku využily nejen liberecké školy, ale i školy z okolních obcí. V Knihovně pro děti a mládež, v Hudební knihovně a na pobočkách proběhlo celkem 632 lekcí pro školní třídy s celkovým počtem 13 651 účastníků. V porovnání s rokem 2022 se jedná o nárůst, který nám signalizuje stále se zvyšující zájem škol o spolupráci s knihovnou (r. 2022: 600 tříd, 13 038 žáků).

Knihovna a vybrané pobočky se také v roce 2023 zapojily do celostátního projektu **Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka**, který má za cíl rozvíjet čtenářské návyky žáků již od prvního ročníku školní

docházky. Celoroční spolupráce s vybranými třídami byla zakončena malou slavností, na které všechny zúčastněné děti obdržely vlastní exemplář knihy Křeček v letu spisovatelky Zuzany Barilové a ilustrátorky Markéty Vydrové.

Střední a vysoké školy

V několika posledních letech se stále více snažíme o rozšiřování a zkvalitňování nabídky vzdělávacích programů pro střední a vysoké školy. Velký důraz klademe především na oblast informační, mediální a bibliografické gramotnosti s přihlédnutím k aktuálním trendům v online prostředí. Nabídku našich vzdělávacích programů jsme proto zaslali také do všech středních škol.

I v roce 2023 jsme nabízeli workshopy, přednášky a exkurze rozdělené do několika tematických bloků – literatura a čtenářství (7 programů), literární historie (2 programy), dějiny (2 programy), práce s informacemi a informačními zdroji (4 programy), ostatní (4 programy). Nabídku jsme doplnili tradiční exkurzí po knihovně s názvem Seznámení s knihovnou a jejími službami. Proběhlo celkem 143 workshopů a exkurzí, kterých se zúčastnilo 3 229 studentů. V roce 2022 jsme uspořádali pro SŠ 91 pořadů (2 500 účastníků), v loňském roce jsme zaznamenali nárůst poptávky ze strany středních škol. Pořadů se uskutečnilo 100 s účastí 2 769 studentů.

Přehled realizovaných programů pro SŠ

Název	počet
Exkurze	34
Všechno, co jste kdy chtěli vědět o citování	21
Dějiny knihy	7
Piš a mluv	6
Najdu, co hledám?!	6
Liberecko v české krásné literatuře od roku 1989 do současnosti	6
Když je to na draka	6
Hustej internet	5
Kytice	5
Co (ne)najde Google	3
Liberecko v české a německé literatuře 1918–1945	1
Celkem za rok 2023	100

Velice nás těší, že je o naše programy ve školách zájem a spolupráce mezi knihovnou a školami se stále zlepšuje. V následujících letech bychom rádi

tuto spolupráci rozvíjeli a pokusili se nabídnout programy vytvořené na základě požadavků škol. V rámci projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Libereckého kraje (KAP) se v dubnu v knihovně sešli pedagogové a další zájemci o problematiku dezinformací a informační výchovy ve výuce. Diskutovalo se o médiích, kritickém myšlení i roli knihovny v podpoře škol. Následně proběhla diskuse o možných aktivitách, kterými by knihovna oslovila více středních škol ke spolupráci a které služby by školy ze strany knihovny přivítaly.

2.1.2 S knížkou do života / Bookstart

Během celého roku 2023 jsme byli aktivně zapojeni do celostátního projektu **S knížkou do života / Bookstart**. Iniciátorem tohoto projektu je Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR. Projekt je zaměřen na děti ve věku 0–3 roky, resp. jejich rodiče, kterým se knihovny v celé republice snaží ukázat, jak je důležité začít s dětmi číst od nejútlejšího věku. Právě kniha je alfou a omegou celého projektu, který cílí na čtenářskou gramotnost u dětí od novorozenců až po předškoláky.

V rámci projektu pokračovala spolupráce se statutárním městem Liberec. Během slavnostního ceremoniálu u příležitosti **vítání občánků** jsme osobně předávali rodičům dárkový set obsahující projektové materiály (metodický průvodce, leporelo, tipy k prvnímu předčítání) doplněné o materiály naší knihovny (pozvánka do knihovny, poukázka na registraci apod.). Proběhlo 20 obřadů, na kterých bylo rozdáno 503 setů (v roce 2022 předáno 414 setů na 16 obřadech).

Další obvyklou pravidelnou aktivitou byl čtenářský klub pro nejmenší **Kolibřík**, který se v roce 2023 sešel 10x v Knihovně pro děti a mládež a 8x v Hudební knihovně (celkový počet účastníků: 381).

Podrobné informace k projektu jsou k dispozici na webu knihovny: <https://www.kvkl.cz/pro-deti/jak-jeste-podporujeme-ctenarstvi/kolibrik>.

2.1.3 Volnočasové programy pro děti

Každý rok doplňují nabídku našich aktivit volnočasové programy pro děti. Cyklus pravidelných odpoledních programů, které se opakují během celého roku, obsahoval sobotní pohádky, Literární

klub, hudební odpoledne Muzizvuky, odpoledne plné her a hlavolamů Mozkohraní a literárně-tvořivou dílnu Zlatý klíč. Cílem všech programů bylo nabídnout hravý způsob vzdělávání dětem různých věkových kategorií. Po velkém úspěchu kurzu hravé němčiny jsme v roce 2023 doplnili také kurz hravé angličtiny Bookworm and Teddy Eddie. V roce 2023 proběhlo v hlavní budově knihovny a na pobočkách celkem 169 volnočasových akcí. Na přelomu března a dubna proběhla také tradiční a velmi oblíbená akce Noc s Andersenem. Děti strávily v knihovně dobrodružnou noc plnou her, knih, tajemství a kouzel. V trvalé nabídce programů knihovny zůstala též úniková hra. V roce 2023 se jí zúčastnilo 45 soutěžních týmů (252 osob).

V roce 2022 jsme v rámci projektu **nejenKnihovna** začali dětem pravidelně nabízet tzv. Robotické dílny, které si kladly za cíl vytvořit kreativní prostor pro učení v oblasti rozvoje informatického myšlení a digitálních kompetencí, učit děti hravou

formou a bez použití počítačů základním principům programování. Další aktivitou v rámci projektu byl kurz Elektrohrátky s Merkurem, který zvědavé děti v deseti lekcích seznámil se základy fyziky, elektrické energie, magnetismu a mechatroniky. Obě tyto aktivity se setkaly s velkým zájmem veřejnosti a zařadily se tak mezi pravidel-

2. Vzdělávání

né volnočasové vzdělávací programy pro děti. Celostátní kampaň **Den pro dětskou knihu**, která probíhá na přelomu listopadu a prosince, do knihovny přilákala řadu návštěvníků. Již tradičně pro ně byla připravena pohádková stezka Hop z knížky do knížky, prezentace deskových her od firmy Mindok nebo možnost vyzkoušet si virtuální realitu za použití 3D brýlí. Zájemci se rázem přenesli do vesmíru nebo mohli procestovat cizí země.

V úterý a středu 29. a 30. srpna se u nás v knihovně konala jedna z akcí letošního ročníku festivalu Crystal Valley Week 2023. Propojili jsme ji s naším tradičním loučením s prázdninami a vytvořili

s našimi partnery – Agenturou regionálního rozvoje a Svazem výrobců skla a bižuterie – novou unikátní slavnost nazvanou **Trpytivé rozloučení s létem aneb Bižuterie a šperk v knihovně**. Návštěvníci si mohli vychutnat prodejní výstavu šperků a bižuterie, ukázky výroby, kreativní dílny a celou řadu soutěží a herních aktivit pro děti a celé rodiny. Na pohádkové stezce děti navlékaly korálky, přiřazovaly ilustrace k příběhům, plnily literární kvíz či malovaly do mouky kouzelné postavičky. Na stanovišti třídění odpadů si mohli vyzkoušet naše robotické včelky beeboty a v Hudební knihovně na ně čekala spousta našich maxiher. Jedním z vrcholů akce byla módní přehlídka šperků a bižuterie Made in Jablonec, realizovaná v prostorách naší krásné knihovny.

2.2 VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

2.2.1 Naplňování krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje

1. 1. 2021 byl zahájen projekt **Naplňování krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje II (NAKAP I)**. Oproti prvnímu projektu NAKAP I, realizovanému v předchozích letech, byla cílová skupina rozšířena o studenty vysoké školy a pedagogy 1. stupně ZŠ. Projekt byl ukončen závěrečným 20. setkáním, které proběhlo v červnu 2023.

V rámci projektu se uskutečnila konference Čtení – cesta ke vzdělání III, která se konala v březnu 2023 a nabídla 72 účastníkům mnoho zajímavých témat (Čtením proti dyslexiím, Učíme [se] společně. Spolupráce škol a knihoven, Tvořivá literární výchova a sloh pro školu i knihovnu). Od ledna do června proběhla čtyři pracovní setkání, kterých se zúčastnilo 82 posluchačů. Byly realizovány workshopy a odborné přednášky, jejichž cílem bylo nabídnout současným i budoucím pedagogům inspiraci pro práci v hodinách literatury. Renomovaní lektori prezentovali různorodé způsoby a techniky práce s dětmi a mládeží v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti.

Za všechny realizované workshopy zmiňujeme např. Co potřebuje paměť ke skvělému výkonu, Naratologie v praxi, Příběhy Petra Síse v zrcadle historie i současnosti nebo Knihovnický nápadník.

2.2.2 Akreditované vzdělávání pedagogů

Akreditovaný program **Metody práce s knihou ve výuce** je zaměřen na praktické a zážitkové seznámení s principy práce s knihou v hodinách literatury, českého jazyka i dalších předmětů a jeho cílem je poskytnout vyučujícím nástroje pro aktivní rozvíjení čtenářské gramotnosti žáků. Kurz pro učitele 1. stupně proběhl ve dvou termínech (únor, listopad) a zúčastnilo se ho 16 zájemců, kurzu pro učitele 2. stupně se v dubnu a prosinci zúčastnilo 14 zájemců.

2.2.3 Současnost literatury pro děti a mládež a Otfried Preussler (1923–2013): Mezi mnoha světy

V roce 2023 proběhl 19. ročník konference Současnost literatury pro děti a mládež. Tentokrát byly všechny příspěvky věnovány jedinému autorovi, libereckému rodákovi Otfriedu Preusslerovi, od jehož narození uplynulo 100 let. Vícedenní konference probíhala v českém i německém jazyce a Krajská vědecká knihovna v Liberci na přípravě spolupracovala s Adalbert Stifter Verein München, Ústavem české literatury Akademie věd ČR, Katedrou germanistiky Pedagogické fakulty UK a Katedrou českého jazyka a literatury Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci.

Konference byla rozdělena do dvou částí. První 18.–19. října 2023 s názvem Odkaz Otfrieda Preusslera literatuře pro děti a mládež byla určena zejména knihovníkům, pedagogům a odborné veřejnosti. Druhá literární vědní část 20.–21. října 2023 s názvem Otfried Preussler (1923–2013): Mezi mnoha světy. Mezinárodní konference o mediálních a transkulturních kontextech autora díla byla zacílena převážně na odbornou veřejnost. Druhou část konference osobně zahájil velvyslanec Spolkové republiky Německo Andreas Künne společně s paní Květou Vinklátovou, náměstkyní hejtmana Libereckého kraje.

Cílem konference bylo poukázat na tvorbu Otfrieda Preusslera v česko-německém kulturním

kontextu a připomenout jeho význam pro vývoj literatury pro děti a mládež. Konference se zúčastnilo 110 účastníků.

2.2.4 Vzdělávání seniorů

Velkou cílovou skupinou, které se ve své činnosti knihovna věnuje, jsou senioři. Těm byly v průběhu roku nabízeny nejen různé zajímavé kurzy, ale také konference o vzdělávání.

Konference Senioři 2023

31. října proběhla ve Velkém sále liberecké knihovny konference Senioři 2023 – I my se chceme stále vzdělávat, které se zúčastnilo 50 účastníků. Cílovou skupinou byli nejenom senioři, ale též zástupci organizací, které se vzdělávání seniorů věnují. Zazněla celá řada zajímavých přednášek otevírajících různorodá témata – důležitost vzdělávání v seniorském věku z hlediska psychologie, nabídka aktivit knihoven nebo představení nabídky kurzů Univerzity třetího věku při Technické univerzitě v Liberci.

Konferenci připravila Rada seniorů České republiky a organizace Bonne Dei, z. s. ve spolupráci s knihovnou. Záštitu nad akcí převzal náměstek hejtmana Libereckého kraje Petr Tulpa, který přítomné osobně pozdravil a přivítal.

Žádaný kurz **Trénink paměti**, který jsme do nabídky zařadili v loňském roce, si našel své pevné

2. Vzdělávání

místo v programu celoživotního vzdělávání. Mezi další stálíce rozhodně patří velmi vyhledávané kurzy z oblasti IT (bezpečnost na PC nebo práce s dotykovými zařízeními). Seniori se zapojili také do kurzu malby nebo pletení.

Mediální gramotnost byla i v roce 2023 komunikačním tématem českých knihoven. Proto jsme pokračovali v zapojení do projektu Mediální vzdělávání prostřednictvím knihoven, který rea-

lizuje organizace Agora Central Europe, o. p. s. a jehož hlavní cílovou skupinou jsou seniori. Na první pololetí roku 2023 jsme připravili sérii setkání a přednášek s odborníky, které účastníkům pomohly orientovat se v českém mediálním prostoru, naučit se prakticky si ověřit informace na internetu, seznámit se se sociálními sítěmi nebo se dozvědět, jestli je umělá inteligence přínos, nebo hrozba.

Na duben a květen 2023 bylo naplánováno 6 lekcí oblíbeného kurzu **Počítače a internet pro seniory**. Patnáct přihlášených studentů z řad seniorů se mohlo seznámit se základy práce s počítačem, jak vyhledávat na internetu, založit a používat emailovou schránku s důrazem na bezpečnost v online prostředí. V podzimních měsících jsme zájemcům z řad seniorů nabídli 6 lekcí kurzu **Práce s dotykovým zařízením** a 5 lekcí kurzu zaměřeného na bezpečnost s názvem **Počítače a bezpečnost v online prostředí**. Obou kurzů se zúčastnilo celkem 30 seniorů. Vzdělávání v této oblasti jsme ještě doplnili dvěma kurzy **Jak na chytrý telefon a tablet** a **Nebojte se chytrých telefonů**, které jsme uspořádali v rámci programu Digitální odysea ve spolupráci s Moudrou sovičkou a Nadací Vodafone. Také tyto kurzy byly přijaty úspěšně a zúčastnilo se jich 40 seniorů.

Virtuální univerzita 3. věku (VU3V)

V roce 2023 otevřela univerzita 4 kurzy (Buddhistické umění Indie, České dějiny a jejich souvislosti I., Každodenní život v barokních Čechách a na Moravě, Habsburkové bez trůnu), na které se přihlásilo 62 studentů. Slavnostní předání diplomů proběhlo v červnu v liberecké knihovně.

Zvukové studio senior

Pro seniory jsme připravili jednorázový workshop Zvukové studio senior, během kterého si účastníci mohli vyzkoušet v jednoduché aplikaci imitující hudební studio, že se zvukem a hudbou se dá pracovat stejně snadno jako s textem nebo s fotografií.

2.2.5 Přednášky a další vzdělávací akce pro veřejnost

V průběhu roku se v knihovně konalo také velké množství vzdělávacích a kulturních akcí pro veřejnost, jako jsou přednášky, workshopy, semináře, výstavy. Podrobné informace o těchto aktivitách v kapitole *4. Krátkodobé výstavy, kulturně vzdělávací akce, společenské akce, doprovodný program*.

2.2.6 Konverzace v němčině pro veřejnost

Německá konverzace (Deutsche Konversationsstunde) pokračovala také v roce 2023 pravidelnými schůzkami ve čtvrtek od 18 hod. Organizátory byly Rakouská knihovna při KVK v Liberci a Technická univerzita v Liberci zastoupená lektorkou němčiny Sandrou Braun (OeAD) a Ralfem Hebeinem (Doctrina Liberec). Bilance za celý rok je 501 účastníků na 37 setkáních (oproti roku 2022, kdy se 485 účastníků setkala na 38 lekcích).

2.2.7 Čeština prakticky

V jarních měsících roku 2022 knihovna reagovala na příliv lidí z Ukrajiny prchajících před válečným konfliktem a nabídla jim výuku češtiny s názvem **Čeština prakticky**. Tato aktivita se zařadila do stálé nabídky vzdělávání. Role lektorek se ujaly dvě zaměstnankyně knihovny, které nabídly během roku 103 lekcí výuky češtiny pro Ukrajince (více než 70 hodin) pro 1 447 účastníků. Lekce se setkaly s velkým zájmem, skupiny pracovaly s učebnicemi Levou zadní I a Česky krok za krokem 1.

3. Knihovnické a informační služby, knihovní fond

3.1 KNIHOVNICKÉ A INFORMAČNÍ SLUŽBY

Rok 2023 se nesl v duchu zvyšujícího se zájmu o služby knihovny. Z hlediska statistik jsme zaznamenali nárůst ve všech sledovaných kategoriích, udrželi jsme vysoký standard poskytovaných služeb a zároveň se podařilo nabídnout nové služby a aktivity pro různé cílové skupiny.

3.1.1 Stručně z Odboru služeb

Informační služba zaznamenala výrazné zvýšení počtu registrovaných čtenářů. Zároveň se mírně snížil počet uživatelů internetu. Důvodem je rostoucí míra využití Wi-Fi sítě na vlastním zařízení. Téměř 50 % všech plateb proběhlo za použití platebního terminálu.

Pro zvýšení povědomí o literatuře jsme ve **Všeobecné knihovně** připravili novou čtenářskou výzvu a literární pořady jako Literární středa, Rande naslepo nebo tematické výstavky vybraných knih. Současně jsme upravili značení některých knih a podrobněji rozdělili tituly v oblastech jako atletika a digitální fotografování. Všechny knihy byly nejen přesunuty fyzicky, ale byly opraveny i jejich bibliografické záznamy.

V průběhu roku byl knihovně předán kompletní soubor publikací nominovaných do soutěže Kniha roku Libereckého kraje (soutěž pravidelně již

několik let vyhlašuje Liberecký kraj), přičemž jednotlivé tituly byly postupně prezentovány v prostoru **Studijní knihovny**. Soutěž a všechny nominované tituly zároveň prezentujeme také na našich webových stránkách.

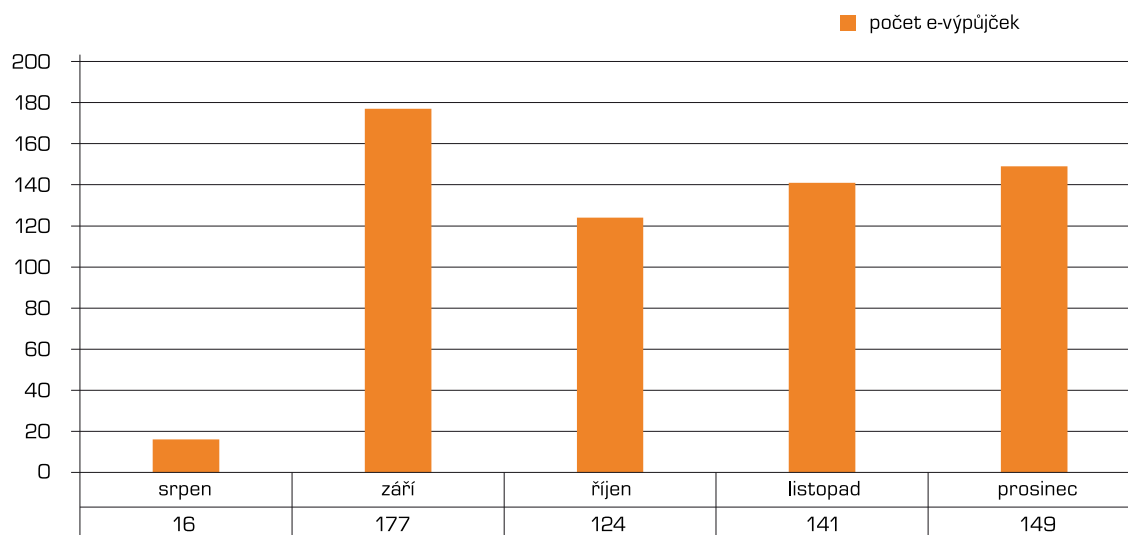
Navzdory dlouhodobé pracovní neschopnosti jedné ze stálých pracovníků se **Oddělení skladů** podařilo úspěšně provést revizi části knihovního fondu a vyřídit více než 15 000 požadavků na výdej dokumentů. Naopak zpět do depozitáře bylo uloženo téměř 41 000 vrácených dokumentů nebo dokumentů vyřazených z volných výběrů.

Nejžádanější službou byly tradičně výpůjční služby, které poskytujeme kromě hlavní budovy také na šesti pobočkách. Statistické informace a ukazatele jsou k dispozici v kapitole **3.1.5 Služby v číslech**.

3.1.2 Audioknihy online

V září 2023 jsme našim čtenářům nabídli zbrusu novou službu, možnost půjčovat si audioknihy on-line. Službu jsme připravili ve spolupráci s portálem Palmknihy.cz a mohou ji využít všichni registrovaní čtenáři knihovny zdarma. V době zpracování této zprávy bylo v nabídce cca 400 titulů pro děti i dospělé, tento počet se bude postupně rozšiřovat. Statistické údaje za čtyři měsíce ukazují, že o službu je mezi uživateli zájem. Registrovat se mohou vzdáleně i obyvatelé jiných měst a obcí v ČR.

Výpůjčky audioknih on-line 2023

3.1.3 Digitální služby

E-knihy a další elektronické zdroje nabízené knihovnou se staly nedílnou součástí knihovnických služeb, bez kterých si činnost knihoven nedokážou představit čtenáři ani knihovny samotné.

Národní digitální knihovna

Pro registrované uživatele je i nadále dostupný přístup ke službě Národní digitální knihovna – Díla nedostupná na trhu. Tato databáze obsahuje velké množství knih vydaných na území České republiky do roku 2000 a digitalizovaná vydání novin a časopisů vydaných do roku 2010. Jedná se o několik milionů digitalizovaných stran knih a periodik ze sbírek Národní knihovny ČR, Moravské zemské knihovny, Knihovny Akademie věd ČR a nově také Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové, což představuje více než 200 tisíc dokumentů. Odkazy na záznamy dokumentů dostupných v databázi Díla nedostupná na trhu byly v průběhu roku 2023 implementovány do katalogu knihovny. Uživatelé registrovaní v liberecké knihovně si zobrazili nejvíce stran v digitální knihovně Národní knihovny v Praze (NKP), dále pak v Moravské zemské knihovně (MZK) a Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové (SVKHK). Nezanedbatelné je také zobrazení v digitální knihovně Knihovny Akademie věd (KNAV).

knihovna	počet zobrazených stran
KNAV	620
MZK	12 885
NKP	38 353
SVKHK	4 654
celkem	56 512

Projekt NCIP VaVaI

V roce 2023 pokračovalo zapojení knihovny v projektu NCIP VaVaI. Cílem projektu, který řídí Národní technická knihovna a jehož jsme členem, je vytvoření, zprovoznění a fungování národního centra CzechElib. Jeho úkolem je efektivní zajišťování centrálního nákupu klíčových elektronických informačních zdrojů pro výzkumnou a vzdělávací sféru v ČR, jejich spravování a statistické vyhodnocování.

V rámci projektu je pro knihovnu zajištěn přístup do databáze Academic Search Complete od firmy EBSCO a tří hudebních databází firmy Naxos.

Licencované databáze

V roce 2023 měli naši čtenáři k dispozici níže uvedené licencované databáze, které financujeme z vlastního rozpočtu nebo z dotačních prostředků (uvedeno v závorce):

- > Academic Search Complete (VaVaI),
- > Anopress Online (VISK8/A),
- > ASPI (VISK8/A),
- > ČSN Online (vlastní rozpočet),
- > GreenFile (zdarma)
- > PressReader (VISK8/A),
- > LISTA (zdarma),
- > Naxos Music Library (VaVaI),
- > Naxos Music Library Jazz (VaVaI),
- > Naxos Video Library (VaVaI),
- > Regional Business News (zdarma),
- > Vogue (nákup archivu v roce 2017 z projektu Prostor učení, roční licenční poplatky z vlastního rozpočtu).

Počet přístupů je relativně vysoký díky započítávání automatizovaného prohledávání v rámci EDS (EBSCO Discovery Service), skutečný počet regulérně přihlášených uživatelů je nižší (*).

rok	počet přístupů
2019	19 054
2020	30 221 *
2021	25 426 *
2022	20 775 *
2023	20 741 *

rok	počet záznamů
2019	15 667
2020	16 095
2021	17 039
2022	17 126
2023	32 338

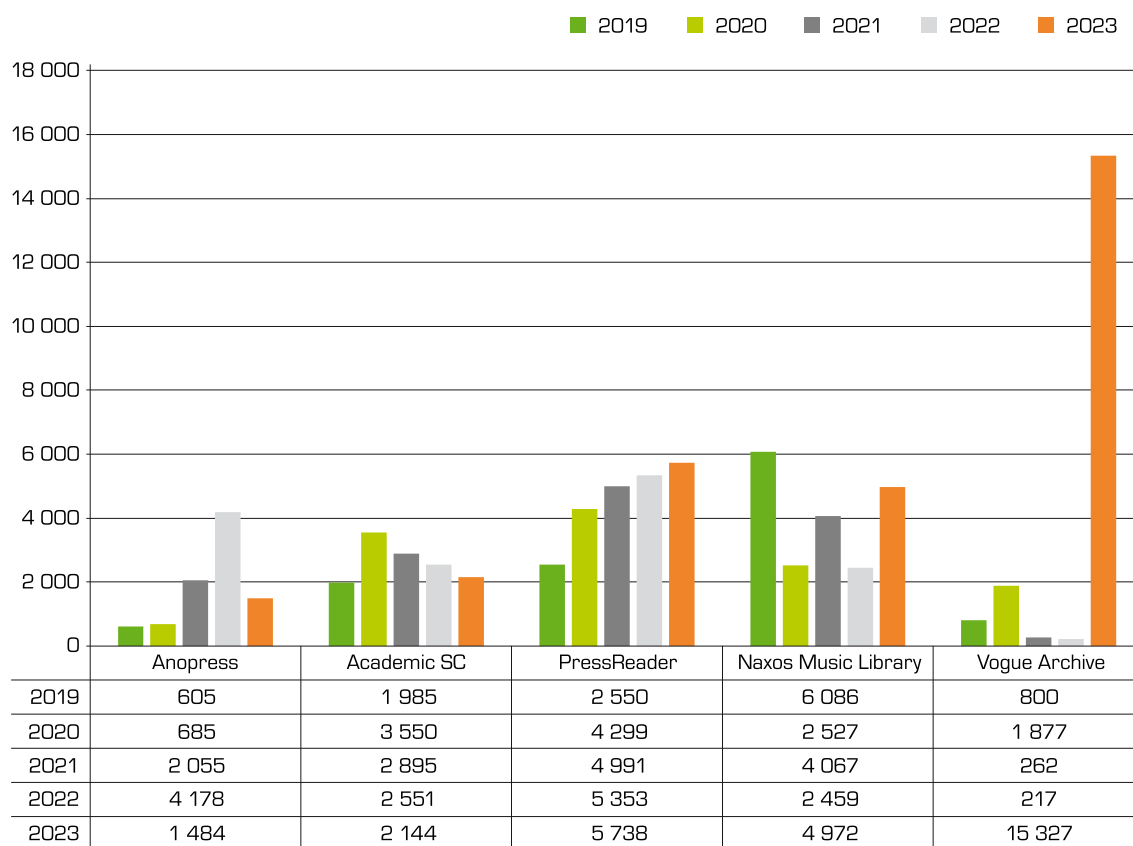
Celkový počet zobrazených/stažených záznamů se ve srovnání s rokem 2022 výrazně zvýšil především u databáze Vogue. V únoru a březnu došlo k výraznému využití databáze, které by mohlo být způsobeno robotickým přístupem a snahou o vytěžení archivu. Bohužel nemáme podklady pro přesnou analýzu této situace, která se v dalších měsících již neopakovala. Došlo tak k velkému zkreslení údajů o využívání této databáze.

3. Knihovnické a informační služby, knihovní fond

Jak vyplývá z grafu Zobrazené/stažené záznamy největší zájem ze strany uživatelů je o databázi PressReader, kde je vidět stále stoupající počet využití. Tato databáze nabízí noviny a časopisy z celého světa. Oproti tomu česká mediální databáze Anopress nabízející plné texty domácích novin a časopisů zaznamenala velký pokles zájmu uživatelů. V souvislosti s kybernetickým útokem přišla společnost NEWTON Media o data ke statistikám přístupů do databáze Anopress

za měsíc srpen, statistiky za měsíc srpen tedy bohužel nebyly k dispozici. V celkovém využití databáze to ale bylo spíše zanedbatelné. Další velmi využívanou databází je Naxos Music Library, která nabízí nahrávky světové klasické hudby, jazzu a world-music a také velké množství informací o skladbách, autorech a interpretech. Stabilní počet uživatelů má i multidisciplinární databáze Academic Search Complete, která nabízí plné texty z odborných světových periodik a monografií.

Výpůjčky audioknih on-line 2023

E-knihy

V roce 2023 knihovna nabízela e-knihy ze 4 platform:

- > Palmknihy,
- > Flexibooks,
- > EBSCO,
- > Taylor & Francis.

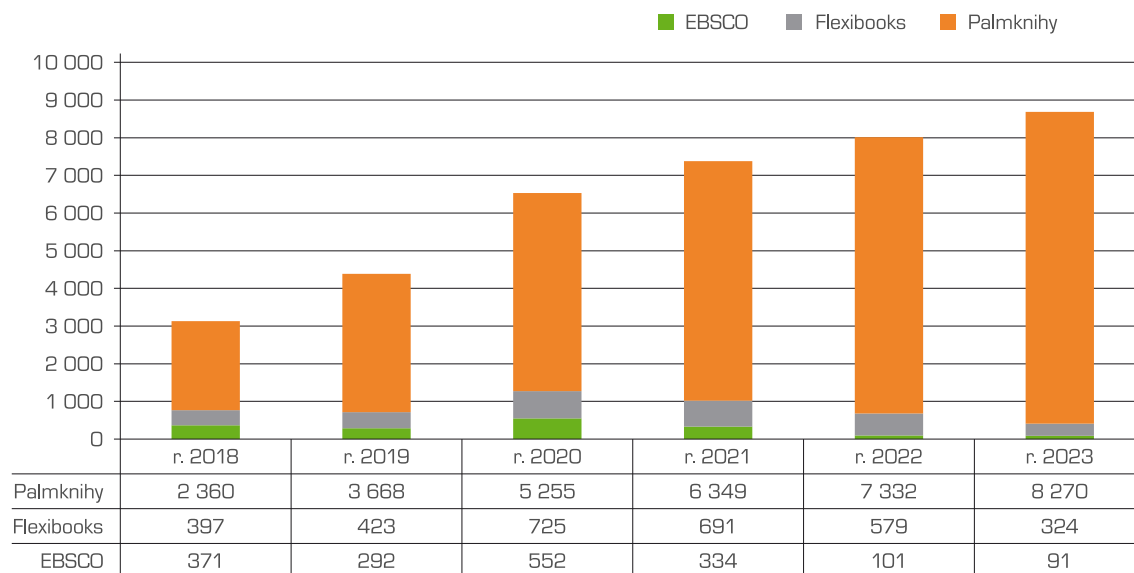
První dvě platformy zprostředkovávají e-výpůjčky, knihovna platí za své čtenáře poplatky provozateli. Portál EBSCO využíváme k nabízení odborných titulů od zahraničních nebo českých

vydavatelů, jedná se o tituly, které jsme zakoupili do trvalé akvizice. Dalším typem e-knih byly odborné publikace od firmy Taylor & Francis, plný text je však dostupný pouze z prostor knihovny.

V roce 2023 opět stoupl zájem o e-výpůjčky od Palmknih. Vzhledem ke koronavirovým opatřením byl limit pro půjčování upraven na 4 výpůjčky a již tak zůstal. Zájem o výpůjčky z portálu Flexibooks a EBSCO mírně poklesl. Vývoj zájmu o e-knihy ukazuje graf.

3. Knihovnické a informační služby, knihovní fond

Výpůjčky e-knih 2018–2023

Liberecká digitální knihovna

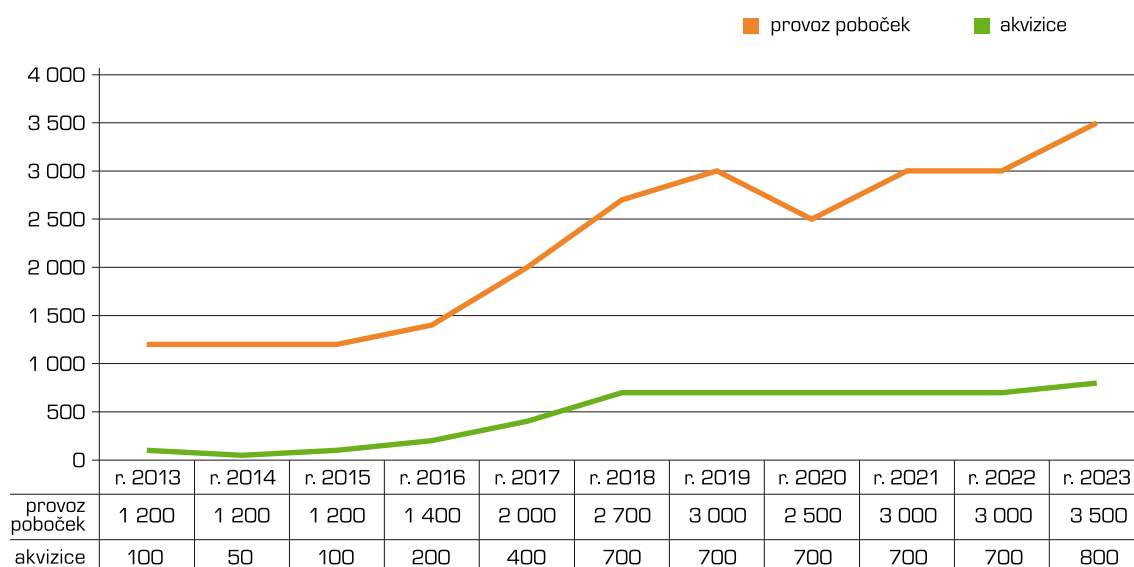
Digitalizované dokumenty byly dostupné v Liberecké digitální knihovně v systému Kramerijs – další informace viz kap. 3.2.4 *Bibliografie, digitalizace*.

Na provoz městských poboček a městskou funkci knihovny dlouhodobě přispívá statutární město Liberec (SML). V roce 2023 přispělo město Liberec částkou 3 500 000 Kč, dotace na akvizici pro městskou funkci knihovny činila 800 000 Kč. Příspěvek SML byl v porovnání s rokem 2022 navýšen celkem o 600 000 Kč.

3.1.4 Spolupráce se statutárním městem Liberec – pobočky a městská funkce knihovny

Vývoj výše finančních prostředků ukazuje následující graf:

Dotace SML na provoz poboček a akvizici pro městskou funkci [v tis. Kč]

3. Knihovnické a informační služby, knihovní fond

Na pobočkách, stejně jako v hlavní budově, jsme zaznamenali vyšší návštěvnost i využití služeb – vzrostl počet registrovaných čtenářů, počet výpůjček i počet realizovaných kulturních a vzdělávacích akcí pro školy i širokou veřejnost.

	2019	2020	2021	2022	2023
registrovaní čtenáři	3 390	2 273	1 941	2 193	2 331
návštěvníci (výpůj. služby)	22 386	12 907	12 368	14 107	16 338
návštěvníci (akce)	3 298	1 295	1 595	1 841	3 013
akce	153	71	69	111	164
výpůjčky	54 709	33 291	32 786	34 557	36 491

V loňském roce se podařila revitalizace prostředí na dvou našich pobočkách:

- > Na pobočce Machnín došlo k výměně oken, následně se provedla částečná výměna regálů a pro naše dětské návštěvníky se koupil nový koberec, další úpravy prostoru pobočky jsou plánovány na letní měsíce následujícího roku.
- > Díky dotaci Libereckého kraje mohlo být pořízeno zbrusu nové vybavení pro pobočku Kunratická (knihovní regály, výpůjční, sedací

a relaxační nábytek apod.). Nově vybavená pobočka bude otevřena v únoru 2024.

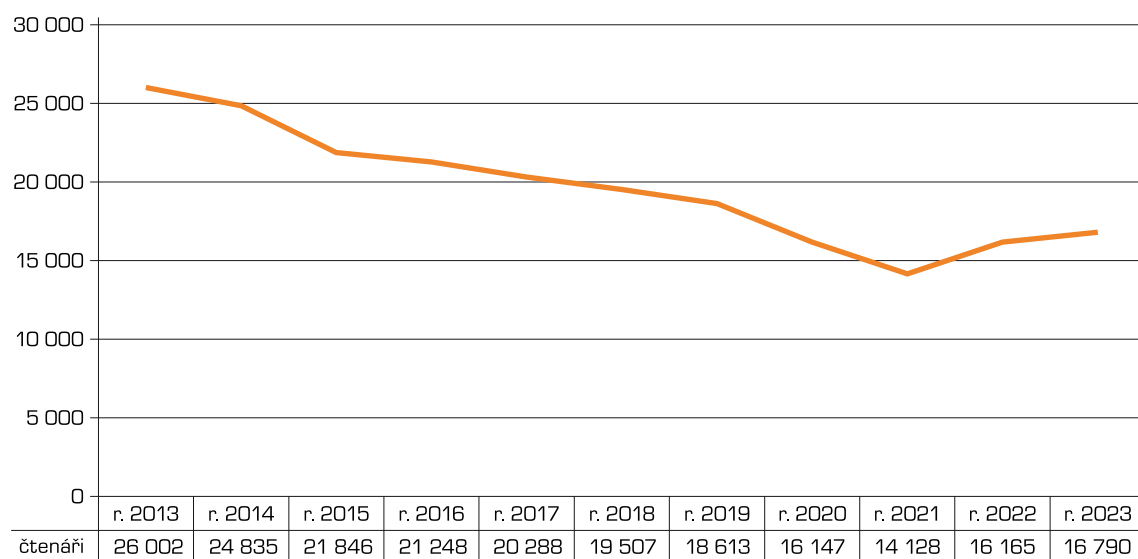
Vzdělávací a kulturní pořady pro školy i veřejnost nadále tvořily důležitou součást nabídky našich poboček. Oblíbený program trénování paměti pro seniory pokračoval na několika pobočkách, stejně jako cyklus o zahradničení na pobočce Vesec.

Bohatý program pro různé cílové skupiny zahrnoval literární dílny, podvečerní čtení pohádek, vánoční zpívání a tvoření, či tematické události jako Masopustní den, Velikonoční den a Vánoční knihovna. Tyto aktivity se setkaly s velkým zájmem obyvatel a čtenářů našich poboček. Těší nás, že můžeme nadále přispívat k obohacení kulturního a vzdělávacího života v přílehlých čtvrtích.

3.1.5 Služby v číslech (registrovaní čtenáři, návštěvníci, výpůjčky)

V roce 2023 jsme s potěšením zaznamenali mírný nárůst počtu registrovaných čtenářů, tj. těch, kteří v průběhu roku využili některou z našich služeb a jejichž registrace byla platná. Tento fakt vnímáme jako známku postupného návratu čtenářů do knihovny. Počet registrovaných čtenářů dosáhl úrovně z roku 2020, a dokonce ji mírně překročil. Rovněž jsme úspěšně oslovili a získali nové čte-

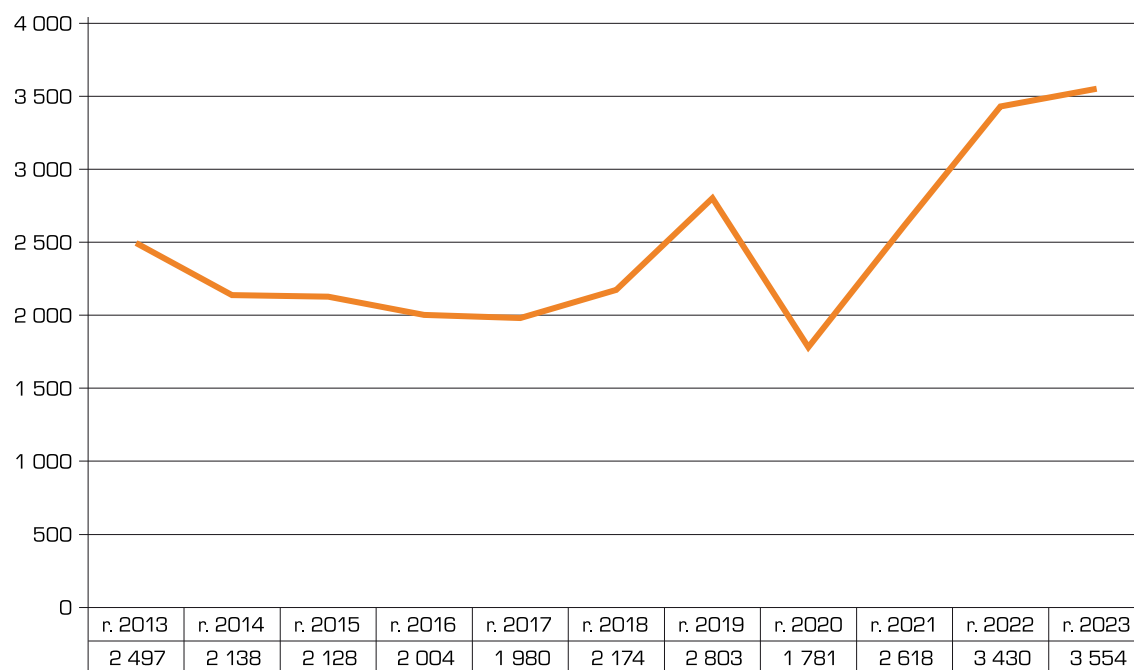
Registrovaní, resp. aktivní čtenáři 2013–2023

3. Knihovnické a informační služby, knihovní fond

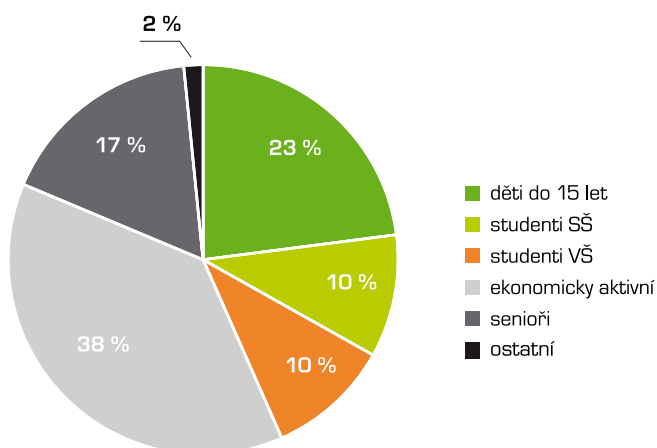
náře, jak dokládá graf nově registrovaných čtenářů, který vykazuje nejvyšší hodnoty za poslední dekádu. Tento pozitivní trend přisuzujeme efektivní propagaci našich služeb, akcí a programů, které jsme nabídli široké veřejnosti.

Počet nově přihlášených čtenářů 2013–2023

Složení čtenářů se ani v roce 2023 nezměnilo. Nejpočetnější skupinou jsou jako v předchozích letech *ekonomicky aktivní* čtenáři (38 %). Na druhém místě jsou *děti do 15 let* (23 %), na třetím místě kategorie *studenti středních a vysokých škol* (20 %) a na čtvrtém místě *senioři* (17 %).

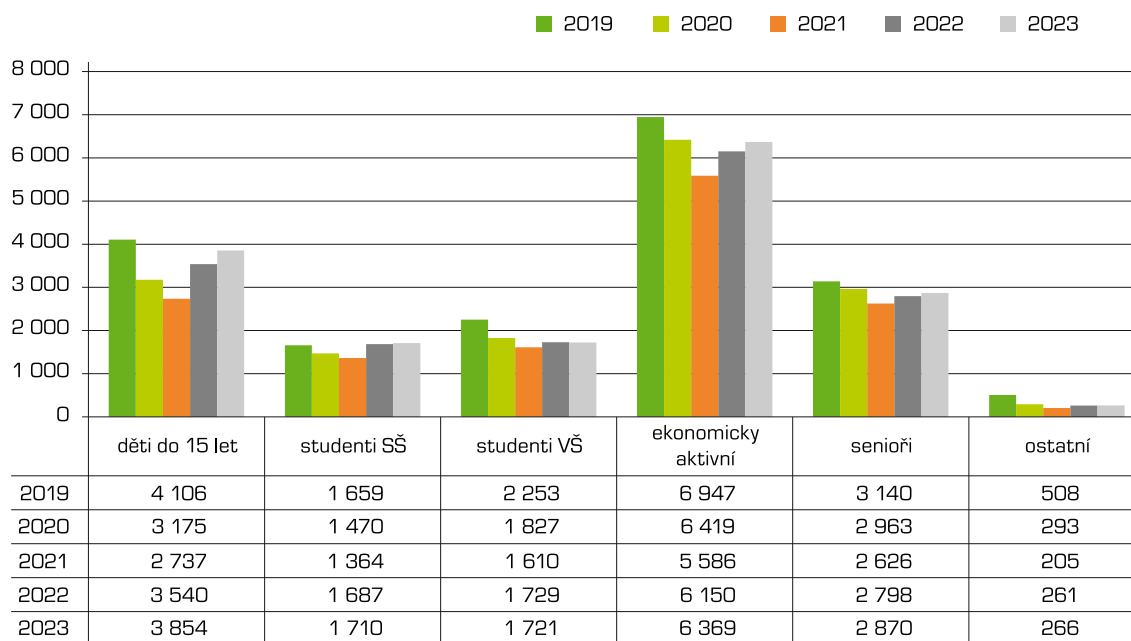
Složení čtenářů 2023

3. Knihovnické a informační služby, knihovní fond

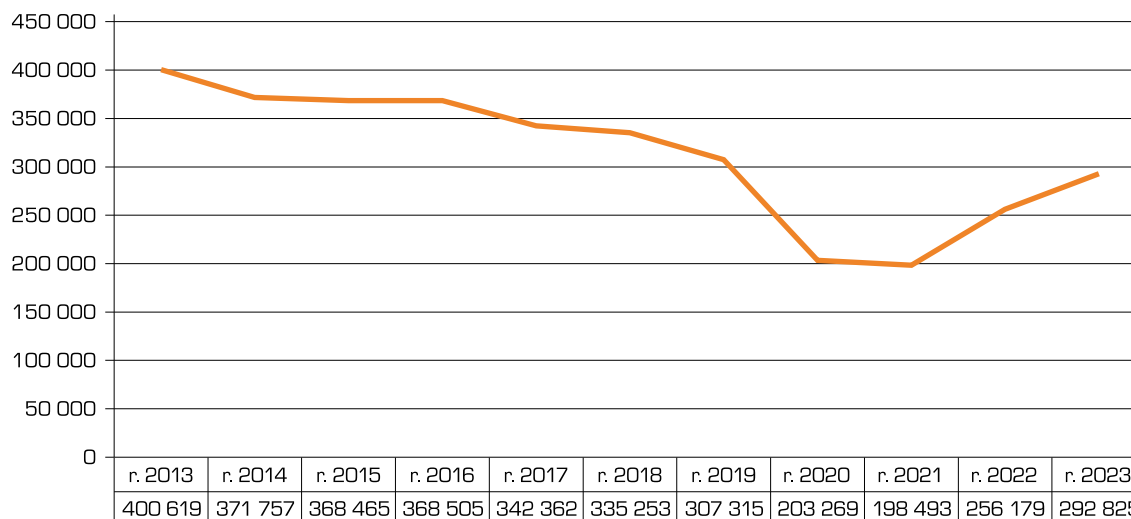
Z grafu **Složení čtenářů 2019–2023** je patrný nárůst téměř ve všech sledovaných skupinách čtenářů. Největší nárůst zaznamenáváme v kategorii dětí do 15 let.

Složení registrovaných čtenářů 2019–2023

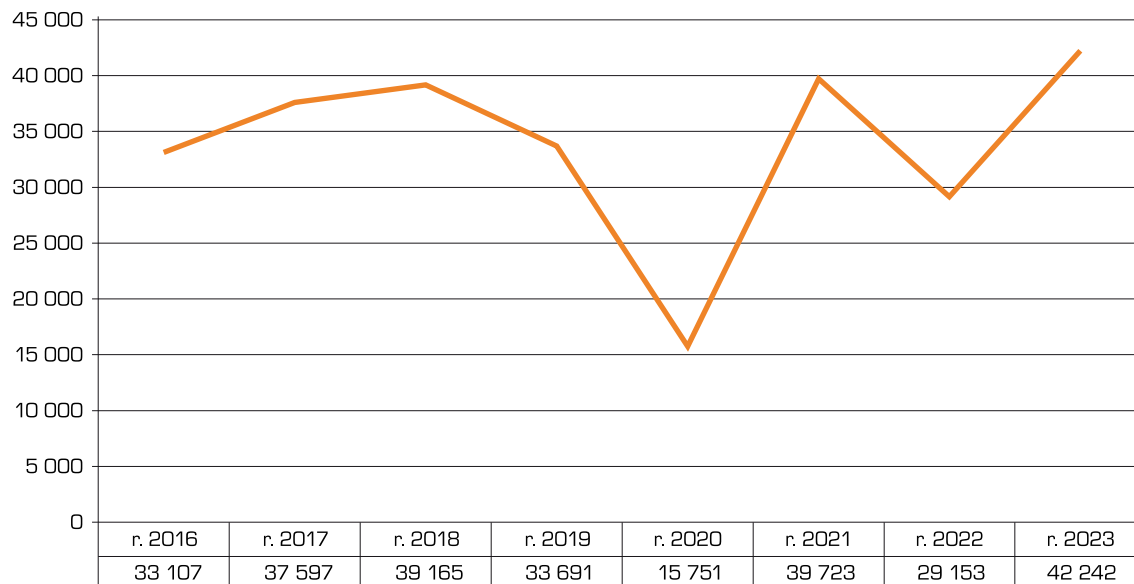
Zároveň s nárůstem registrovaných čtenářů došlo také k nárůstu **fyzických návštěvníků** knihovny (tj. těch, kteří navštívili knihovnu za účelem využití jakékoliv služby). Také tento sledovaný údaj překročil výrazně data z roku 2020 a značně se přiblížil údajům z roku 2019. K výraznému nárůstu došlo také v návštěvnosti kulturních a vzdělávacích akcí. Tento ukazatel je v loňském roce nejvyšší za poslední sledované období, jak je patrné z grafu **Návštěvníci akcí 2016–2023**.

Počet fyzických návštěvníků 2013–2023

3. Knihovnické a informační služby, knihovní fond

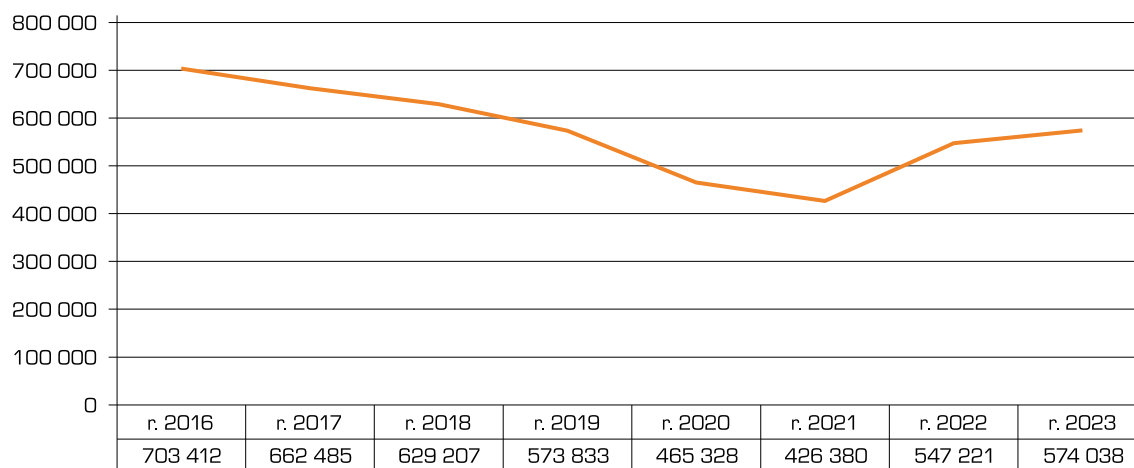
Návštěvníci akcí 2016–2023

Statistický ukazatel výpůjček zahrnuje počet realizovaných výpůjček fyzických i elektronických dokumentů a počet prolongací v průběhu roku. V minulých letech jsme byli svědky celkového poklesu počtu výpůjček. Tento trend byl ovlivněn nejen měnícími se preferencemi čtenářů, ale také epidemiologickou situací, která měla v posledních letech výrazný dopad na naše aktivity.

Ukazatel výpůjček však v roce 2023 zaznamenal nárůst, a dokonce překročil úroveň roku 2019. Doufáme, že tento trend bude pokračovat i v následujících letech. Zvláštní pozornost bychom rádi věnovali rostoucímu zájmu o půjčování elektronických knih. Tato forma čtení se stává čím dál populárnější, což je patrné i z naší statistiky výpůjček. Věříme, že digitální knihy představují pro naše čtenáře atraktivní a pohodlnou alternativu k tištěným knihám, a rádi bychom tuto službu nadále rozvíjeli a rozšiřovali. (viz kapitola 3.1.3 *Digitální služby*).

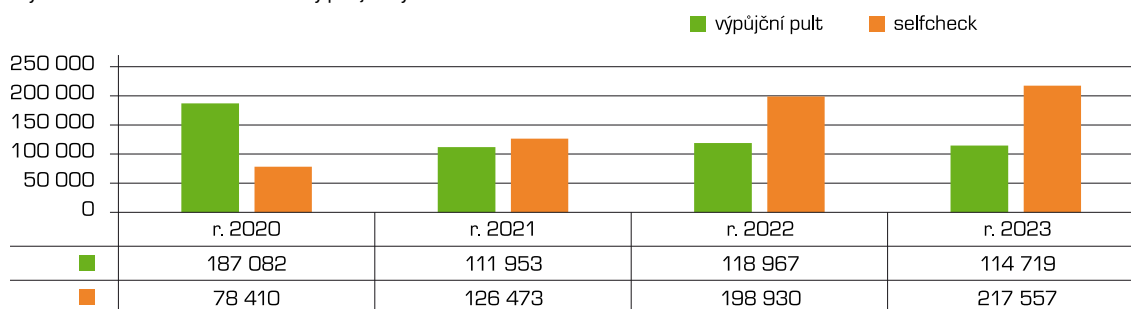
Statistika výpůjček 2016–2023

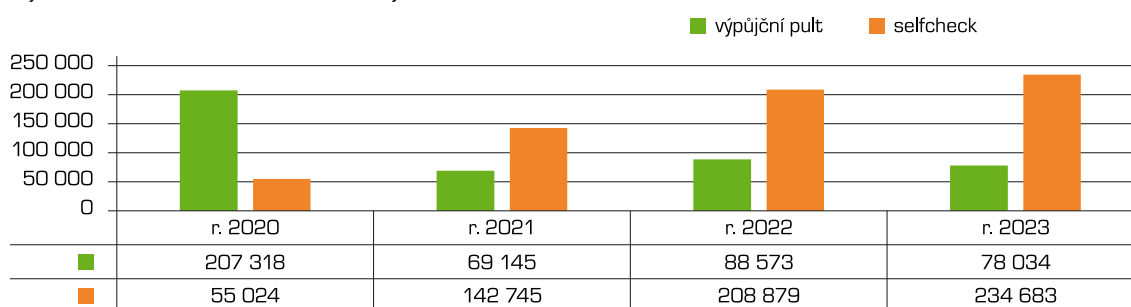
3. Knihovnické a informační služby, knihovní fond

V přecházejícím období jsme doplnili do všech půjčoven samoobslužná zařízení (takzvané selfchecky) pro výpůjčky a návraty. V následných grafech je dobře patrné, jak je možnost samoobslužné výpůjčky a návraty využívána. Jsme velmi rádi, že si tuto technologii čtenáři oblíbili. Knihovníci tak mají více prostoru věnovat se čtenářům a zodpovídat jejich dotazy, radit jim a doporučovat knihy ke čtení.

Využití selfchecků - výpůjčky 2020-2023

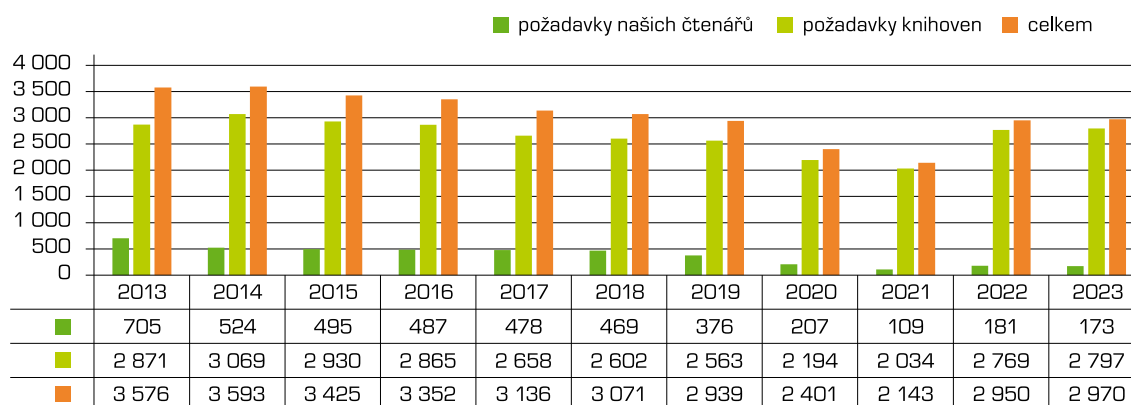

Využití selfchecků - návraty 2020-2023

V oblasti **poskytování meziknihovnických služeb** došlo k mírnému nárůstu počtu požadavků z jiných knihoven. Naopak počet požadavků našich uživatelů proti roku 2022 mírně poklesl. Celkově má počet požadavků našich uživatelů klesající tendenci, pravděpodobně k této situaci přispívá výrazně bohatší nabídka digitalizovaných dokumentů v digitálních knihovnách. Naopak rostoucí tendenci má počet požadavků na meziknihovní výpůjčky od knihoven v Libereckém kraji.

Meziknihovní výpůjčky 2013-2023

3.1.6 Nejpůjčovanější tituly roku 2023

V roce 2023 obsadili ve statistice tištěných titulů první příčky čeští autoři v čele s Patrikem Hartlem. Nejpůjčovanější knihou se stalo jeho 15 roků lásky. Druhé místo získala Kateřina Tučková a její kniha Bílá Voda. Třetí příčku obhájila Alena Mornštajnová s knihou Listopád. Dále následovala autorka detektivek Michaela Klevisová a její Drak spí a Nejlepší víkend Patrika Hartla.

Nejen oblíbenost autora určuje počet výpůjček konkrétního titulu. Závisí to také na počtu exemplářů, které knihovna vlastní. Nejvíce žádané tituly se snažíme průběžně dokupovat tak, aby byl uspokojen co největší počet čtenářů.

Tištěné knihy – beletrie pro dospělé

název / autor	počet výpůjček
15 roků lásky / Patrik Hartl	153
Bílá Voda / Kateřina Tučková	129
Listopád / Alena Mornštajnová	115
Drak spí / Michaela Klevisová	111
Nejlepší víkend / Patrik Hartl	110

Tištěné knihy – odborná a populárně-naučná literatura pro dospělé

název / autor	počet výpůjček
Životice / Karin Lednická	53
Josef Mareš / Martin Moravec	45
Svědectví o životě v KLDR / zpracovala Nina Špitálníková	45
Deník farářky / Martina Viktorie Kopecká	40
Dějiny pedagogiky / Tomáš Kasper, Dana Kasperová	39

E-knihy

název / autor	počet výpůjček
Les v domě / Alena Mornštajnová	107
Vraní oko / Michaela Klevisová	52
Kde jsi, když nejsi? / Radka Třeštková	50
Nikdo není sám / Petra Soukupová	44
Zatmění / Jo Nesbø	40

Žebříček nejvíce půjčovaných e-knih je velmi ovlivněn nabídkou dodavatelů e-knih. Knihovna v roce 2023 nabízela více než 23 000 titulů, což je v porovnání s nabídkou tištěných knih neporovnatelné množství. V žebříčku e-knih se na prvním místě s velkým odstupem umístila Alena Mornštajnová

s poslední knihou Les v domě. Další pozice obsadily Michaela Klevisová a Vraní oko, Radka Třeštková s knihou Kde jsi, když nejsi? a kniha Nikdo není sám Petry Soukupové. Žebříček pěti nejčtenějších uzavírá severská detektivka Zatmění Jo Nesba.

Audioknihy online

název / autor	počet výpůjček
Krysi ostrov a jiné povídky / Jo Nesbø	21
Novinářem v Číně / Tomáš Etzler	15
Majonéza k snídani / Markéta Lukášková	14
A odkud bych asi tak byl? / Miroslav Karas	12
Prokletý kraj / Michaela Klevisová	12

Audioknihy

název / autor	počet výpůjček
Dokonalé ticho / Helen Fieldsová	20
Kroky vraha / Michaela Klevisová	19
Zločiny na dvoře císaře Karla IV. / Vlastimil Vondruška	17
Noční lov / Robert Bryndza	16
Úzkosti a jejich lidé / Fredrik Backman	16

Tištěné knihy – beletrie pro děti

název / autor	počet výpůjček
Deník malého poseroutky / Jeff Kinney (různé díly)	626
Pan Smradoch / David Walliams	56
Dobrodružství báječných kamarádů / Jeff Kinney	49
Harry Potter a Kámen mudrců / Joanne K. Rowlingová	47
Nejhorší děti na světě / David Walliams	45

Tištěné knihy – populárně-naučná literatura pro děti

název / autor	počet výpůjček
Minecraft / Mojang	34
Jak dinosauři fungují / Alan Snow	19
Tyrannosaurus / Rob Shone	18
Jak si postavit dům / Martin Sodomka	17
Dinosauři / Insa Bauerová	16

Knihy pro děti do 15 let

Deník malého poseroutky (různé díly) je kniha, o kterou je největší zájem u dětí do 15 let již několik let. Velké oblibě se stále těší kromě výše uvedených také Harry Potter.

3.2 DOPLŇOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU

3.2.1 Akvizice

V roce 2023 bylo na nákup (trvalá akvizice) a zprostředkování (e-vypůjčky, databáze) informačních zdrojů pro hlavní budovu a všechny pobočky vynaloženo 4 361 930 Kč, a to následovně:

druh akvizice	částka [Kč]
nákup fyzických dokumentů – knihy – periodika – zvukové dokumenty – filmy – mapy – hudebniny – společenské hry	3 496 302
nákup trvalých přístupů k e-knihám (EBSCO)	0
celkem	3 496 302

Další náklady činilo předplatné přístupu do databází a platby za realizované e-vypůjčky:

	částka [Kč]
předplatné databází	436 789
platby za e-vypůjčky	428 839
celkem	865 628

V roce 2023 bylo na koupi fyzických dokumentů do trvalé akvizice pro hlavní budovu a pobočky vynaloženo 3 496 302 Kč, a to následovně:

	částka [Kč]
populárně-naučná a odborná literatura [Všeobecná knihovna, Studijní knihovna]	999 901
krásná literatura [Všeobecná knihovna]	699 842
krásná a naučná literatura pro děti	472 781
pobočky	514 873
periodika, mapy	252 031
zvukové dokumenty (CD)	100 107
filmy (DVD)	14 930
hudebniny (noty)	15 620
společenské hry	36 060
výměnný fond	390 157
celkem	3 496 302

Pro knihovny okresu Liberec byly z vlastních prostředků jednotlivých obcí nakoupeny knihy za 700 025 Kč.

Rok 2023 se v oddělení akvizice nesl v duchu velkých změn – nejen v personálním obsazení, ale také v rámci interních procesů akvizice. Nově se začaly ve větším množství používat digitální nástroje pro přehled a rozšíření spolupráce mezi akvizicí a jednotlivými odděleními knihovny. Po zrušení výběru dokumentů z fyzických vzorků (poskytovaných dodavatelem Euromedia Group) se hledala forma, jak se domlouvat na pořizování nově vydaných titulů. Tomuto požadavku výrazně pomohly naprogramované sdílené tabulky, kde má každý vedoucí daného oddělení možnost vyjádřit se k jednotlivým titulům, zadat počet, další požadavky apod. Tato poměrně úspěšná revitalizace akvizičního oddělení umožňuje nejen rychlejší reakci na vydané tituly, ale také větší přehlednost a zastupitelnost v rámci oddělení akvizice. Došlo také k rozdělení akvizičních prací s cílem lepšího pokrytí tištěné produkce a vybraných nastupujících trendů, což je např. komiks či zahraniční literatura pro mládež.

Hlavní akviziční činnost byla tradičně naplněna metodou koupě, dále metodami dar a (regionální) povinný výtisk. Mezi stálé dodavatele české tištěné produkce patřil Albatros, Kosmas, Euromedia Group a Beta Dobrovský, z nichž u dvou se nově podařilo domluvit zvýšení rabatu. Zahraniční produkce byla zajištěna u distributorů Megabooks a Slovart. Na základě výsledků čtenářské ankety byla speciální pozornost pro rok 2023 věnována nákupu cizojazyčné literatury do oddělení pro děti a mládež, zejména v kategorii young adult. Dále knihovna spolupracovala s obchodní agenturou OPA a dalšími nakladateli, jako například Nakladatelství Kazda, Fortuna Libri, Nakladatelství a vydavatelství Aleš Čeněk, Anag, Karolinum apod.

Kromě tištěné produkce zajišťovalo oddělení akvizice nákup výměnného fondu pro knihovny okresu Liberec a audioknih a společenských her pro pobočky knihovny.

Historické sborníky

V průběhu roku nadále pokračovalo doplňování historických sborníků, které knihovna doposud ve svém fondu neměla nebo měla jejich řady neúplné a v nichž byly uveřejňovány studie z oboru historie, archivnictví, památkové péče, zprávy z realizovaných konferencí, výstav či seminářů, případně zprávy o monografiích, které pojednávají o dějinných událostech, činnostech, lokacích nebo osobách souvisejících s daným územím, v rámci kterého sborník vychází.

Jednalo se o sborník *Epigraphica & Sepulcralia*, *Studia Rudolphina*, *Acta Historica Universitatis Silesianae Opaviensis*, Podbrdsko, Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, Rakovnický historický sborník, *Vlastivědný zpravodaj Polabí*, *Západočeské archivy*, *Krkonoše-Podkrkonoší*, *Stopami dějin Náchodsko*, chybějící čísla sborníku *Severní Morava* a dalších.

Publikace vysokých škol

Stejně jako v předchozích letech se nám dařilo spolupracovat s vysokými školami a získávat od nich neprodejné odborné publikace, které jsou určené spíše pro interní potřebu dané školy a vycházejí ve velmi nízkém nákladu. Oproti předchozímu období byla vidět větší tendence vydávat publikace online, v tištěné podobě vycházejí stále méně, a to včetně vysokoškolských učebnic.

Knihovna v roce 2023 získala do fondu od vysokých škol zhruba 664 publikací, darem 314 publikací, nakoupila 350 titulů. Patří mezi ně nejrozumnější monografie, skripta, sborníky, odborné studie, metodiky, vysokoškolské výroční zprávy a mnoho dalších.

Mezi pravidelné zaslátelé patří Západočeská univerzita v Plzni, Slezská univerzita v Opavě, Univerzita Hradec Králové, Mendelova univerzita v Brně, Univerzita Palackého v Olomouci, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Velmi dobrá spolupráce je s Českým vysokým učením technickým v Praze, konkrétní publikace zasílají na výslovnou žádost také Univerzita Karlova v Praze a Masarykova univerzita v Brně. Dále jsme spolupracovali s ČVUT v rámci online projektu DSpace a z VŠE jsme získali zdarma některé elektronické publikace.

Projekt Cizojazyčná literatura

Také v tomto roce se knihovna zapojila do projektu *Cizojazyčná literatura* realizovaného Moravskou zemskou knihovnou v Brně. Finanční rozpočet pro rok 2023 činil v základní řadě 17 500 Kč a v rezervě 20 000 Kč. Objednáno bylo do fondu celkem 128 titulů – 58 v základní nabídce a 70 v rezervě. Díky účasti v projektu knihovna již získala cca 65 titulů převážně v angličtině, němčině a francouzštině, doplněna byla také literatura v italštině, španělštině a slovenštině. Další vybrané tituly v rámci nabídky projektu knihovna obdrží v prvním pololetí příštího roku. Při výběru titulů akvizice přihlížela nejen k preferenci jednotlivých oddělení (resp. čtenářů), ale

také k recenzím daných titulů. V angličtině se akvizice soustředila především na žádanou beletrii kategorie *young adult*, dále na dětskou literaturu – beletrii a zjednodušenou četbu pro děti školního i předškolního věku – a mezinárodně oceněnou beletrii (tituly, které v uplynulých letech získaly například prestižní Pulitzerovu cenu, Bookerovu cenu aj.). V německé literatuře byl pak navíc důraz kladen na odbornou literaturu. Rovněž ve francouzské a slovenské literatuře akvizice věnovala pozornost oceněným beletristickým dílům, ve výběru italské a španělské literatury pak dominovala zjednodušená četba a odborná literatura.

Komiksy

Vzhledem k velkému zájmu čtenářů se knihovna pro rok 2023 více zaměřila na akvizici komiksů určených nejen dětským a dospívajícím, ale také výhradně dospělým čtenářům. V průběhu roku se podařilo navázat užší spolupráci s nakladatelstvím CREW a distributorem SEQOY – knihovna tak získala výhodnější rabat na veškerou produkci nakladatelství CREW. Díky tomu bylo možné začít nakupovat obsáhlejší komiksové série (např. *Zaslíbená Země* *Nezemě*, *Moje hrdinská akademie*), doplnit série stávající, které dosud nebyly kompletní (např. *Fullmetal Alchemist*), a výběrově také nakoupit komiksy nejen do budovy, ale i na pobočky či do knihoven libereckého okresu (např. série *Muzeum*).

Regionální povinný výtisk

Krajská vědecká knihovna v Liberci je příjemcem regionálního povinného výtisku. Větší regionální nakladatelé nám bez problémů povinné výtisky pravidelně dodávají. Jedná se především o tato nakladatelství: Bor, Mi:Lu, Geum, Harry Putz, Roman Karpas – RK, Nakladatelství Petr Polda, 1. Lužická. Další velcí dodavatelé povinných výtisků jsou také regionální muzea a galerie, které vydávají především katalogy výstav a výpravné monografie. Mezi tyto dodavatele patří Muzeum a Pojizerská galerie Semily, Severočeské muzeum, Oblastní galerie Liberec, Muzeum skla a bižuterie, Sklářské muzeum Nový Bor, Městské muzeum Železný Brod. Častým dodavatelem povinných výtisků je i Technická univerzita v Liberci, která vydává především učebnice. Regionální spolky a sdružení nám dodávají jako povinné výtisky nejčastěji svoje výroční zprávy, ročenky nebo almanachy. Stále více autorů vydává svoje knihy vlastním nákladem a povinné výtisky v naprosté většině odevzdávají. Pouze ve výjimečných případech je potřeba upomínat.

3. Knihovnické a informační služby, knihovní fond

Knižní dary

Knihovna přijala v roce 2023 celkem 6 478 knižních darů od soukromých dárců, nakladatelů a jiných institucí.

Z knižních pozůstalostí lze uvést 378 svazků knih a periodik z knihovny Aloise Čvančary (1945–2022), botanika a ředitele Severočeského muzea v Liberci. Soubor zpracovaných publikací obsahuje zejména botanické a uměnovědné publikace.

Přes 100 publikací věnoval pan Bohuslav Šír, sportovní publicista a dlouholetý aktivní člen TJ Sokol v Jablonci nad Jizerou. Jedná se výlučně o tituly zabývající se tělesnou výchovou a metodikou jednotlivých sportů.

Knihovna mnichovské organizace Collegium Carolinum poskytla ze svých duplikátů 158 mono-grafií a periodik z tematického okruhu česko-německých vztahů.

Mnoho publikací vztahujících se k regionu a regionálním osobnostem jsme obdrželi od České besedy (Ladislav Bareš – liberecký kapelník), pana Karla Čermáka (katalog pohlednic z Jičín-ska a Českého ráje), Krajského úřadu Libereckého kraje, Boveraclubu Liberec, Domu česko-německého porozumění, NPÚ Liberec, Kalendáře Liberecka, Státního okresního archivu Česká Lípa, Societas Amicuum Liberec, Libereckého autor-ského klubu, Správy KRNaPu a pana Františka Voděrky z Liberce.

Někteří regionální vydavatelé nám kromě povinných výtisků věnují i několik exemplářů zdarma (TUL, Dům česko-německého porozumění, NPÚ Liberec, Roman Karpaš – RK, Nakladatelství Petr Polda).

Mezi pravidelné dárce, kteří průběžně zasílají publikace ze své produkce, patří např. Sagit, Národní památkový ústav, Spolek Analogon, Ústav pro studium totalitních režimů, Poradce, s. r.o, Český Těšín, Český statistický úřad, Crew, Národní divadlo, Městské divadlo v Brně, Územní památková správa NPÚ Sychrov, Extra publishing Brno.

Celkový přírůstek

hlavní budova	18 638
pobočky	2 265
výměnný fond	1591
celkem	22 494

Přírůstek podle akviziční metody

dary od institucí	2 750
dary od jednotlivců	3 728
dary celkem	6 478
koupě	12 052
povinný výtisk	3 434
výměny s institucemi	2
ostatní (nezjištěno)	528
celkem	22 494

Přírůstek podle druhu dokumentu

knihy	16 498
periodika	3 610
hudebniny	99
mapy	113
zvukové dokumenty – CD	655
zvukové dokumenty – gram. desky	581
grafika	501
audiovizuální dokumenty – DVD	139
elektronické dokumenty	8
elektronické knihy	80
nezařazené	49
hry	161
celkem	22 494

Přírůstek podle jazyka

čeština	19 851
němčina	1 170
angličtina	520
slovenština	88
ukrajinština	79
francouzština	65
italština	58
ruština	47
latina	35
polština	20
vícejazyčné	18
španělština	9
ostatní / bez jazyka	534
celkem	22 494

Publikace získané v rámci spolupráce se zahraničními institucemi

Goethe-Institut	63
Spolkové ministerstvo pro Evropu, integraci a zahraniční věci (Rakousko)	298

Úbytky podle druhu dokumentu

knihy a periodika	3 920
zvukové dokumenty	257
elektronické dokumenty – CD-ROM	16
hudebniny	4
mapy	11
společenské hry	17
grafika	4
celkem	4 229

3.2.2 Katalogizace

Vzdělávání katalogizátorů

V březnu uspořádalo Oddělení katalogizace v počítačové učebně liberecké knihovny školení katalogizace pro knihovníky Libereckého kraje. Tentokrát bylo určeno mírně pokročilým, kteří již znají katalogizační pravidla pro minimální záznam. Cílem kurzu bylo doplnit znalosti na úroveň doporučeného záznamu. Součástí byly i novinky z katalogizační politiky a příspěvek k povinnému výtisku. Kurzu se účastnilo 15 zájemců z různých typů knihoven Libereckého kraje. Z následné ankety, která proběhla mezi účastníky, vyplynulo, že je zájem o další podobná školení z oblasti jmenné i věcné katalogizace.

Zpracování a digitalizace historických fotografií a pohlednic

V průběhu roku bylo zkatalogizováno 171 záznamů fotografií, celkem je zpracováno 1 761 exemplářů. Digitalizované fotografie pocházely zejména z let 1938–1945 z oblasti Říšské župy Sudety. Kompletně byly zpracovány veškeré snímky vztahující se ke Karlovým Varům ve vytčeném období. Dále proběhla digitalizace snímků zachycujících například návštěvu Adolfa Hitlera v libereckém muzeu anebo Josepha Goebbelse v Krnově. V rámci válečných snímků se jednalo také o fotografie Krakova krátce po německé invazi na podzim 1939 anebo pohřbu zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha v Berlíně v roce 1942. Mimo to byla zdigitalizována série fotografií exteriéru i vnitřních expozic někdejšího Památníku nacistického barbarství v Liberci či návštěva sovětského maršála Koněva v Liberci v roce 1963. V případě historických pohlednic bylo zkatalogizováno 181 záznamů, celkem je zpracováno 443 exemplářů, a to v širokém časovém období od druhé poloviny 19. století až do současnosti. U pohlednic znovu dominovala místopisná témata, zejména

pak Liberec, v menší míře Hejnice, Frýdlant nebo Nový Bor. Dalším digitalizovaným typem pohlednic se staly dnešní přírodní a kulturní zajímavosti Libereckého a Ústeckého kraje či dopisnice zachycující historické autobusy a tramvaje, používané zejména v hromadné dopravě na území měst Liberce a Jablonce nad Nisou.

Hudebniny

V roce 2023 bylo zkatalogizováno 99 hudebnin, přičemž třetinu titulů tvořily partitury a hlasy z 19. století, nejčastěji v úpravách pro klavír a violoncello. Současné hudebniny byly zastoupeny především zjednodušenými verzemi populárních hitů, duchovní hudbou a partiturami hudebních škol se zaměřením na klavír, kytaru či baskytaru. Zajímavostí je i učebnice hry na kalimbu.

Spolupráce se Souborným katalogem

I v roce 2023 pokračovala knihovna ve spolupráci se Souborným katalogem ČR. V rámci sdílené katalogizace bylo do SK ČR přijato 13 406 záznamů, z toho 2 125 záznamů bylo Krajskou vědeckou knihovnou v Liberci zcela nově vytvořeno. Oproti předešlým rokům jsme nepřistoupili k zpětnému zasílání záznamů vzniklých v 90. letech 20. století, kterými knihovna v pravidelných dávkách obohacovala Souborný katalog, s touto činností se počítá v roce 2024. Nadále se jedná o službu, pomocí které se informace o složení fondu knihovny dostává k širšímu okruhu čtenářů.

Další službou, kterou knihovna využívá, je žádost o přidělení čísla České národní bibliografie. Touto cestou knihovna žádala o číslo ČNB především u pohlednic a regionální literatury, často to bývá i jediný identifikátor, který je pak využit při zasílání skenů do Obálek knih.

Těž jsme zasílali podněty k opravě záznamů, pokud jsme zjistili chybu, která by způsobila vznik duplicitního záznamu. To zahrnovalo i zasílání naskenovaných pramenů popisu.

Spolupracovali jsme při opravách duplicit a identifikaci dotisků. I zde jsme na vyžádání zasílali naskenované prameny popisu dokumentů, pro které existovaly v rámci SK různé záznamy a bylo potřeba je sjednotit nebo naopak rozdělit.

Soustavně probíhala pravidelná denní kontrola záznamů, které se z různých důvodů ze Souborného katalogu vrátily zpět. V těchto případech

byly chyby opraveny a záznamy opětovně odeslány.

Věcná katalogizace

Pro řazení dokumentů v půjčovnách jsou používány vybrané znaky Mezinárodního desetinného třídění (MDT).

V některých skupinách se během let nashromáždilo velké množství knih, což čtenářům ztěžovalo orientaci. Ve spolupráci s jednotlivými odděleními byly proto tyto vybrané znaky MDT vytipovány a knihy následně podrobněji roztrženy. Na regálech byly během roku 2023 takto přeznačeny a podrobněji roztrženy do podskupin nebo přesunuty do jiných skupin knihy z oblasti atletiky, digitálních technologií, fotografování, elektronický marketing, marketing na sociálních sítích ad.

Staré tisky

Druhým rokem pokračovala rekatalogizace fondu vzácných tisků. Podrobným zpracováním prošlo 113 exemplářů starých tisků, prvních tisků a rukopisů, celkem je nyní v databázi uloženo cca 160 titulů. Byly vytvořeny záznamy všech dokumentů restaurovaných v letech 2020–2021 díky podpoře projektu IROP. Dále bylo zpracováno 18 titulů tisků 19. století. Nadále se dařilo doplňovat fotografickou dokumentaci, naskenované katalogizační lístky a restaurátorské zprávy. Využily se všechny dostupné pracovní listy vzniklé při seminářích katedry historie TUL. Všechny záznamy (kromě rukopisů), byly odeslány do Souborného katalogu ČR. Do databáze „Bibliografie cizojazyčných bohemikálních tisků do roku 1800“ bylo odesláno 10 záznamů, z toho 3 úplně nové, které zde dosud evidovány nebyly. Do „Knihopisu českých a slovenských tisků“ byly odeslány 3 záznamy.

Rekatalogizace periodik

Byla dokončena rekatalogizace periodik se signaturou PA. Zpracovalo se 310 titulů ze signatury PB a 3 tituly signatury PC. Tato část fondu obsahovala převážně cizojazyčná periodika a tituly s vícečetnými ročníky (50.–80. léta 20. století).

Obálky knih

V rámci zapojení do projektu Obálkyknih.cz bylo v roce 2023 naskenováno 1 085 obálek a 901 stran obsahu.

Pokračovalo se i v pravidelném skenování obálek a obsahů celostátních i regionálních periodik, kterých tento rok bylo 34.

Za celou historii spolupráce bylo přes skenovacího klienta odesláno 11 870 obálek a 10 007 stran obsahu.

Regionální knihovní systém

Oddělení katalogizace se zapojilo do projektu začlenění knihoven okresu Liberec do nového automatizovaného knihovního systému (REGKS). Spolupracovalo se systémovou knihovnicí na doplnění nepropojených záznamů do souborného katalogu (Kniholib). Dále průběžně vytvářelo nové záznamy na základě individuálních požadavků jednotlivých knihoven.

Autority

Pokračovala spolupráce s Národní knihovnou na projektu kooperativní tvorby jmenových autorit. Pravidelně se prováděla též automatická harmonizace autorit v týdenních cyklech.

lokálně vytvořené jmenové autority	533
autority odeslané do Národní knihovny ČR	220
autority stažené z Národní knihovny ČR	6 598
harmonizované autority (automaticky)	2 273
harmonizované autority (ručně)	395

3.2.3 Technické zpracování

Oddělení technického zpracování zabalilo do ochranné fólie 22 109 publikací pro předání do výpůjčního procesu. Probíhala inicializace RFID čipů nových i starších přírůstků, nově také byla spuštěna inicializace RFID čipů publikací pro sklad. Bylo prováděno značení, balení, opravy nových i starších publikací, skládání měsíčních programů akcí v knihovně. Pro regionální knihovny bylo vytištěno 3 734 ks knižních a distribučních lístků.

Koncem roku se přistoupilo k označování všech dokumentů RFID čipy (dosud se neznačily dokumenty do skladu). Toto opatření usnadní revizi fondů a snadnější vyhledávání dokumentů ve skladu.

Byla prováděna průběžná aktualizace metodické příručky technického zpracování. K hlavním změnám došlo při značení cizojazyčné beletrie (podle žánrů), které bylo sjednoceno se značením beletrie v češtině pro Všeobecnou knihovnu. Pro

knihovny okresu byla vytvořena nová kategorie „young adult“ (15–18 let). V návaznosti na změny v uspořádání dokumentů ve Studijní knihovně bylo zrušeno speciální značení knih pro skupinu „Evropská unie“.

3.2.4 Bibliografie, digitalizace

Analytické zpracování článků

Do naší databáze bylo v rámci procesu analytického zpracování článků regionálních periodik popsáno a uloženo 1 348 článků, do kooperačního systému národní bibliografie bylo odesláno 535 článků. Celkově bylo vytvořeno nebo upraveno 98 regionálních jmenných autorit.

V roce 2023 opět pokračovalo zapojení do projektu **Doplňování vybraných záznamů článků do báze ANL**, který podporuje dotační program VISK 9 (Ministerstvo kultury ČR). V rámci tohoto projektu bylo zpracováno 1 221 bibliografických záznamů článků z 10 celostátních časopisů.

Rešerše

V průběhu roku bylo vypracováno 35 rešerší (r. 2022 – 41 rešerší) v celkové ceně 9 100 Kč. Pro zajímavost uvádíme vybraná témata vypracovaných rešerší:

- > Novousedlíci v Krkonoších po roce 1945
- > Domácí násilí v ČR
- > Bezdomovectví
- > Zámek v Horní Branné

Informace, dotazy

Pracovníci Bibliografického oddělení zodpověděli 25 různě komplikovaných faktografických dotazů prostřednictvím e-mailu, ústně nebo telefonicky. V rámci systému **Ptejte se knihovny** bylo zodpovězeno další 6 dotazů (virtuální referenční službu zastřešuje a rozvíjí Národní knihovna ČR). Nejzajímavějšími byly tyto: Překládají se mezi sebou britská a americká angličtina? a spolehlivost informací uveřejněných v novinách Gablonzer Tagblatt v období 1938–1945.

Digitalizace, Liberecká digitální knihovna (Kramerius)

Digitální knihovna Krajské vědecké knihovny v Liberci obsahuje digitalizované dokumenty, jejichž tištěnou předlohu má knihovna v knihovním fondu. Jedná se hlavně o tištěné dokumen-

ty 19. a 1. poloviny 20. století, které by se mohly fyzickou manipulací poškodit.

Digitalizovány byly především regionální dokumenty a fond Germanik z Českých zemí. Dokumenty byly digitalizovány v rámci různých projektů a v současné době stále probíhá průběžná kontrola a zpřístupňování digitalizátů, které vznikly digitalizací v projektu IROP (2019).

Celkem je v knihovně **1 783 392 digitalizovaných stran**.

Statistiky Liberecké digitální knihovny (Kramerius):

Počet přístupů podle IP adres:

monografie	35 032
periodika	104 319
supplementa	1 975
celkem	141 326

Počet prohlížení v digitální knihovně:

monografie	88 982
periodika	296 892
supplementa	2 452
celkem	388 326

Pět nejprohledávanějších periodik s počty vyhledávání:

Reichenberger Zeitung	111 845
Gablonzer Tagblatt	23 581
Vpřed	18 808
Od Ještěda k Troskám	18 159
Stráž severu	13 448

Pět nejprohledávanějších monografií s počty přístupů:

LEITER, Hermann. Deutsch Liebau: Heimatbuch	2 374
BERNAU, Bedřich. Der politische Bezirk Dauba	2 064
SCHULIG, Heinrich. Ein Heimatbuch für die Bezirke Jägerndorf	1 148
Adressbuch der Gauhauptstadt Reichenberg. 1941–42.	1 034
RESSEL, Gustav Adolf. Illustr. Führer auf der Böhmisches Nordbahn	927

4. Krátkodobé výstavy, kulturně vzdělávací akce, společenské akce, doprovodný program

4.1 PROPAGACE, PROPAGAČNÍ KAMPANĚ V ROCE 2023

Liberecká knihovna využívá pro svou propagaci a komunikaci s veřejností několik komunikačních kanálů a informačních médií. Jsou to především webové stránky knihovny, dále sociální sítě, kde knihovna pravidelně pečuje o profily na sítích Facebook, Instagram a YouTube. Knihovna také pravidelně uveřejňuje své články a upoutávky v některých libereckých médiích a v neposlední řadě vydává své vlastní newslettery.

Média

V kalendářním roce 2023 jsme pokračovali v naší předchozí spolupráci s **Libereckým deníkem** a v předem stanovených termínech uveřejňovali v sobotním vydání tohoto periodika upoutávku na aktuální projekty, akce a služby knihovny. Některé z upoutávek byly uveřejněny v Deníku Extra.

Dařilo se nám také dále rozvíjet naši již déletrvající spolupráci s **Českým rozhlasem Liberec**. Redaktoři této rozhlasové stanice pravidelně natáčeli reportáže o aktuálním dění v knihovně a o nových službách, informace pro čtenáře se často objevovaly i v živém vysílání. Český rozhlas Liberec průběžně informoval své posluchače o akcích, které knihovna pořádá pro veřejnost. Od konce roku 2019 považujeme stanici Český rozhlas Liberec na základě deklarace o vzájemné spolupráci za našeho hlavního mediálního partnera.

Knihovna také již pravidelně každý měsíc uveřejňuje články o svých službách ve věstníku liberecké radnice, v tzv. **Zpravodaji Liberec**. Zde jsme se zaměřili především na prezentování služeb, kterými knihovna naplňuje svou tzv. městskou funkci. Od jara roku 2021 nově otiskujeme upoutávky na naše akce pro veřejnost také v měsíčníku s kulturním přehledem Liberecka **Kamelot**.

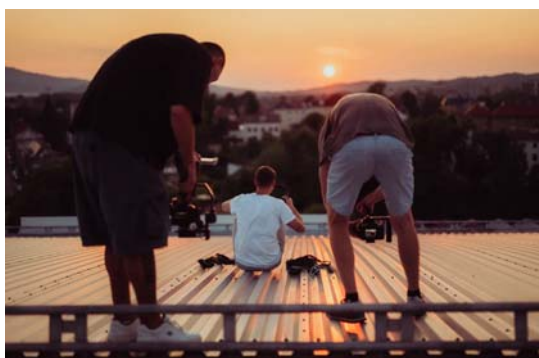
Díky zvláštní motivační pobídce Libereckého kraje, z níž bylo možné využít určité prostředky na placenou inzerci, jsme měli možnost publikovat ve zde uvedených médiích větší množství upoutávek než dříve.

Dále jsme díky této podpoře měli možnost publikovat dva velké celostránkové články s fotografiemi o službách knihovny ve speciální víkendové

barevné příloze **Mladé fronty**. Na jaře vyšel článek s názvem „Knihovna, místo, kde poznávám svět“ ve Speciálu Náš kraj a na podzim článek nazvaný „Relax, zábava, poznání i sny“ ve speciálu Střední školy.

Díky výše zmíněné podpoře bylo též možné natočit a publikovat nové profesionální **promovideo**, které knihovnu prezentuje jako „Místo, pro všechny“. Toto video vyrobila filmová společnost Forward Creatives a v médiích vzbudilo velkou pozornost a pozitivní ohlasy.

V případě obzvláště významných událostí a novinů zaslá knihovna zástupcům všech v našem regionu relevantních médií **tiskové zprávy**, které následně zveřejňuje i na svých webových stránkách a také prostřednictvím svého zřizovatele Libereckého kraje. Mnohá další liberecká média pak na základě takto zveřejněných informací a vlastního zájmu připravují články a reportáže o dění v knihovně. Naším významným mediálním partnerem je také zřizovatel knihovny **Liberecký kraj**, který s knihovnou velmi úzce spolupracuje při zveřejňování tiskových zpráv a při propagaci akcí a služeb pro veřejnost na webu a sociálních sítích.

7. září 2023 knihovna uspořádala velmi úspěšné **setkání se zástupci tisku** k aktuální nabídce nových služeb a také s cílem prezentovat nový filmový videospot knihovny. O akci byl ze strany médií velký zájem a významně přispěla k posílení dobrých vztahů KVK s regionálními médii.

Vlastní periodika knihovny

Každý měsíc knihovna vydává vlastní elektronický newsletter **E-zpravodaj**, který je odběratelům distribuován e-mailem a prezentován na webových stránkách knihovny. Od roku 2020 knihovna pro jeho editaci a rozesílání využívá e-mailingovou službu české firmy Ecomail. Podobným formátem

nazvaným **E-pozvánky** též knihovna od léta 2021 každý týden informuje zájemce o nejbližších pořadech v knihovně. K zaslání E-zpravodaje a E-pozvánek je možné se přihlásit ve formuláři na webu knihovny. Knihovna také tyto své newslettery aktivně nabízí všem nově registrovaným čtenářům, databáze zájemců o tuto službu se tedy neustále rozrůstá. Čtvrtletně byl dále v roce 2023 vydáván časopis **Svět/lik** (Svět libereckých knihoven) informující o dění v knihovnách celého Libereckého kraje. Jeho druhá část je věnovaná regionální literatuře a soudobým mladým autorům regionu. Tuto část rediguje Liberecký autorský kruh LAK, s nímž KVK na vydávání spolupracuje.

Sociální média

Pro prezentaci informací o dění v knihovně byla aktivně využívána **facebooková stránka @knihovnaliberec**, v současnosti má necelých 6,5 tisíc aktivně sledujících. Díky finanční podpoře Libereckého kraje na propagaci bylo možné využít kromě organicky šířených příspěvků též placenou reklamu, a to s velkým efektem. Současný **instagramový účet @knihovnaliberec** má nyní již více než 1 500 sledujících a jejich počet stále stoupá. Knihovna provozuje od roku 2014 vlastní účet na síti **YouTube**. Zde knihovna zveřejňuje videozáznamy z některých svých pořadů a také videorozhovory s žijícími osobnostmi Libereckého kraje, které se natáčejí v rámci projektu Regionální osobnosti Libereckého kraje. Videá knihovny mají poměrně vysokou sledovanost, okruh zájemců o jejich sledování se na YouTube i na Facebooku stále rozšiřuje.

Celostátní kampaně na podporu knihoven

V březnu roku 2023 se knihovna opět jako každoročně připojila k celostátní kampani **Březen – měsíc čtenářů** na podporu čtenářství a knihoven. Tento ročník kampaně byl zaměřen na aktuální komunikační téma českých knihoven, jímž byla v roce 2023 mediální gramotnost. V rámci kampaně byla opět vyhlášena i celostátní soutěž **Čtenář roku**, jejíž regionální kolo proběhlo i v naší knihovně.

Mottem říjnové celostátní kampaně **Týden knihoven** byl slogan „Zpátky do knihoven“. Chtěli jsme tedy přitáhnout pozornost, roztržtšenou covidovými prolukami, plně zpět ke knihovně a jejím službám. V daném týdnu mohli zájemci v knihovně navštívit tradiční i nové akce a pořady, zúčastnit se soutěží, vyzkoušet poslech gramofonových desek a mnoho dalších služeb. Všichni noví dětští

4. Krátkodobé výstavy, kulturně vzdělávací akce, společenské akce, doprovodný program

zájemci mohli v tomto týdnu také získat čtenářskou registraci zdarma, čehož mnozí využili.

V sobotu 2. 12. jsme se též podíleli na realizaci celostátní akce **Den pro dětskou knihu**, během něž si zájemci mohli vyzkoušet společenské hry firmy Mindok a zúčastnit se turnaje v deskové hře Papírové moře nebo se zapojit do soutěže a různých výtvarných dílen a dalších aktivit v Knihovně pro děti a mládež.

Knihovna se dále i v roce 2023 podílela na realizaci unikátního **Festivalu dětského čtenářství**, jehož je již tradičně partnerem a hostitelem.

Knihovna se též již několik let aktivně podílí na mezinárodním projektu **Bookstart – S knížkou do života**, v němž se snaží přivádět do knihoven děti již v batolecím věku, připravuje pro ně program a pomáhá jim s rozvojem jejich budoucích čtenářských dovedností.

EDUCA WEEK

V říjnu 2023 se také knihovna jako každoročně zúčastnila festivalu vzdělávání a pracovních příležitostí **EDUCA WEEK**, kde se stala aktivním partnerem v sekcích Educa Kids a Educa Expo. Během veletržní části v Home Credit Areně v Liberci rozšířila knihovna svůj veletržní stánek o velmi vyhledávanou odpočinkovou zónu, s níž uspěla i v soutěži vystavovatelů a získala prestižní titul Top Firma 2023.

4.2 PŘEDNÁŠKOVÉ CYKLY, ZAJÍMAVÉ INDIVIDUÁLNÍ PŘEDNÁŠKY A KULTURNÍ PROJEKTY

V roce 2023 již bez omezení probíhaly pořady přednáškových cyklů z minulých let a v programové nabídce se objevila i celá řada nových naučně vzdělávacích pořadů pro všechny cílové skupiny návštěvníků. V lednovém termínu proběhl i odložený 10. ples v knihovně. Standardní provoz knihovny se projevil i na návštěvnosti, která po dvou letech opět významně vzrostla. Ze statistických přehledů vyplývá, že proběhlo 333 kulturních a 1 204 vzdělávacích akcí pořádaných knihovnou a 85 akcí, u kterých byla knihovna spoluorganizátorem. Všechny těchto akcí se zúčastnilo 42 242 návštěvníků.

Z pravidelně uváděných cyklů se uskutečnily hudební přednášky PaedDr. Jana Prchala s názvem **Letem světem populární hudby**, zaměřené na populární hudbu 20. století – na světové i domácí hudební skupiny, autory a interprety. Do oblasti hudebních pořadů patří rovněž přednášky **Vladimíra Hrdiny**, který s posluchači systematicky mapoval vývoj, autory a díla klasické hudby v severských zemích.

Do pásma pořadů připravovaných ve spolupráci s Národním památkovým ústavem **Památky kolem nás** byly v průběhu celého roku zařazeny přednášky PaedDr. Jaroslavy Šiftové, Mgr. Aleny Řičánkové, PhDr. Jana Luštince, Mgr. Jaroslava Zemana, PhD., Ing. Jana Žižky a PhDr. Filipa Bindera. Tématicky se věnovaly dějinám našeho kraje, významným historickým osobám i objektům a reflektovaly Rok Harrachů.

4. Krátkodobé výstavy, kulturně vzdělávací akce, společenské akce, doprovodný program

Pokračovala i spolupráce se spolkem SAL (Societas Amicum Liberec). Proběhly 2 koncerty, 2 výstavy a 9 přednášek z cyklů Židé – neznámí známí, Znáte Dolní Slezsko nebo Sakrální památky Libereckého kraje.

V rámci cyklu cestovatelských pořadů **Knihovnici a přátelé knihovny cestují** byly nabídnuty pořady s názvem Grónsko, Jordánsko, Sóló pro Papuu, Třeboňsko, Pěšky Patagonií až na konec světa, Studium hudby v USA, To nejlepší z Jižní Ameriky, Expedice na raftu do Amazonie, Naše hřebenovka a O Pacifické hřebenovce.

Pokračovaly i **Literární středy**, setkávání nad zajímavými tituly evropských autorů s lektorkou Mgr. Vladimírou Hamalovou, zaměřené na osobnosti a díla nejmladší autorské generace. První sobota v měsíci byla pravidelně věnována nejmenším návštěvníkům, kteří mohli spolu s rodiči sledovat představení z cyklu **Sobotní pohádky**.

Svoje místo v programu knihovny má také **Literatour**. Tradiční procházka tentokrát centrem Liberce se čtením na téma Od Chopina k bigbítu aneb co ještě nevíte o muzice a muzikantech. Četlo se např. v rockovém klubu,

v nejmenším libereckém divadle, v umělecké škole i v bývalém Památníku protifašistického odboje.

Nově knihovna spolupracovala s Poradnou pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy Liberec. Ve čtyřech besedách pod názvem **Jak na to** se psychologové a terapeuti z Poradny pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy Liberec věnovali tématům: Konflikt jako vývojový prvek, Základy partnerské komunikace, Jak na nespavost a Rodiny s dospívajícími dětmi. Všechny besedy se setkaly s velkým zájmem, účastníci kladli mnoho dotazů.

Mezi individuální pořady, které upoutaly pozornost, patří: školení pro seniory na téma dotyková zařízení nebo beseda s analytičkou Irenou Kalhousovou o problematice izraelsko-palestinského konfliktu. Zájem vzbudil i koncert Rybovy mše v podání dětského pěveckého sboru Juventus, gaude! spolu s orchestrem Fragium 16. Během roku mezi širokou veřejností rezonovala regionální témata. Velký ohlas měla akce **90 pokračuje** – k životnímu jubileu Miloslava Nevrlého, křest knihy **Bukové toulání** regionálního autora Marka Řeháčka, historická přednáška o vývoji módy **Móda ve spirále času** nebo přednáška o Coco Chanel.

I v roce 2023 byly nabízeny akreditované přednášky s názvem **Metody práce s knihou ve výuce** lektorované knihovnicí Radkou Vojáčkovou.

Festival dětského čtenářství

Od 7. do 9. 6. proběhl již 20. ročník Festivalu dětského čtenářství, renomované akce na podporu četby a dětské literatury s celostátním významem.

Organizátorem akce je Sdružení pro veletrhy dětské knihy, které spolupracuje s dalšími subjekty. V liberecké knihovně, která je centrem celého festivalového dění, a na dalších místech se uskutečnila celá řada autorských čtení, workshopů a besed, ale také výtvarných dílen, divadelních či filmových představení a dalších hravých aktivit pro děti i učitele a také pro celé rodiny.

Knihovna nabídla setkání s tvůrci dětských knih – knihovnu navštívili R. Malý, P. Braunová či J. Hugo Šlik a další. Malí návštěvníci zhlédli divadelní představení Příběhy malé Lupitiny González, rodiče se mohli inspirovat v Mraveništi knih, učitelé na semináři Třídní knihovny. Pro děti v doprovodu rodičů byla připravena dětská verze Literatour – literární procházka s pirátem Kolískem. V prostorách knihovny se dále představila společnost Redmio s aplikací Živé čtení, byla spuštěna nová pátrací hra Oživlý gamebook, součástí programu byl také festival deskových her GRYF. Po celou dobu konání festivalu měli návštěvníci knihovny možnost prohlédnout si a zakoupit knihy z produkce menších nakladatelů, kteří se věnují dětské literatuře.

Bohatý program proběhl i na dalších festivalových místech. Oblastní galerie nabídla výtvarné workshopy, v kině Varšava a nově i v Naivním divadle proběhla scénická čtení či filmové projekce. Kavárna Pošta patřila výtvarnými dílnami k festivalové knize Roztodivný hláskovník, pod rukama malých výtvarníků ožila i klasická díla Zahrada a Čarodějův učeň. Na náměstí Dr. E. Beneše se představily soubory z mateřských a základních škol a současně tu probíhal happening Ztracené příběhy. Festivalový ročník 2023 byl opět velmi úspěšný a hojně navštěvený a my se již nyní těšíme na jeho další pokračování.

Literární putování

V pátek 26. května se uskutečnila literární vycházka do Podještědí. Na českodubském náměstí Bedřicha Smetany bylo úvodní zastavení, na němž byl představen zde působící spisovatel František Křelina a autor jezuitských spisů Johannes Krause. Díky ochotě zaměstnanců muzea a knihovny mohli účastníci vystoupit na kostelní věž, z níž je nádherný výhled na město i do okolí, a také vyslechnout povídání o zvonech. U dalšího zastavení u johanitské komendy byl zmíněn její objevitel Tomáš Edel. Do komendy zasadil děj

své historické detektivky Dýka s hadem Vlastimil Vondruška. Během celkem 11 zastavení byli účastníci seznámeni s mnoha nejen literárními osobnostmi, které působili v našem regionu. V pátek 18. srpna se uskutečnila literární vycházka na Novoborsko realizovaná v rámci festivalu Crystal Valley Week. Padesát účastníků se vydalo autobusem, financovaným z prostředků Crystal Valley, do Nového Boru. Na náměstí před sklářským muzeem bylo první zastavení, na němž byli posluchači seznámeni s německým autorem Franzem Raschem z nedalekých Arnultovic, který pracoval jako rytec skla. Na třetím zastavení v České

4. Krátkodobé výstavy, kulturně vzdělávací akce, společenské akce, doprovodný program

ulici se účastníci dozvěděli o novoborských pobýtech Josefa Hory, Marie Majerové a Jaroslava Seiferta, kteří o městě a sklářích napsali několik básní a dalších textů. Velký ohlas vzbudila návštěva skleněného domu Lasvitu na Palackého náměstí, v němž jsme byli seznámeni s historií firmy a s jejím současným úspěšným působením na trhu.

Den lidských práv

V prosinci jsme se připojili k oslavám Mezinárodního dne lidských práv. Ve spolupráci s partnery – Katedrou historie FP na Technické univerzitě v Liberci a Paměti národa Severní Čechy – byl připraven program plný rozmanitých akcí pro studenty i širokou veřejnost, který si kladl za cíl připomenout důležitost a význam lidských práv ve světě. Jedním z nezapomenutelných momentů byla beseda s paní Michaelou Vidlákovou, přeživší holocaust, která sdílela své osobní příběhy se studenty. Divadelní představení Vzpomínat na hvězdy, které si připravil Divadelní kroužek Paměti národa, nám umožnilo pohled na témata jako spravedlnost, svoboda a rovnost z umělecké perspektivy. Přednáška o situaci v Afgánistánu seznámila s aktuálními problémy týkajícími se lidských práv v této zemi a dopady konfliktu na civilní obyvatelstvo. Vyvrcholením celého dne byla diskuse o Všeobecné deklaraci lidských práv. Na místa pro debatující zasedli Věra Vohlídalová, Vladimír Dzuro, Michael Kocáb a Daniel Kroupa.

Tatrhy

Zajímavou příležitostí pro prezentaci služeb byla účast knihovny na městských trzích Tatrhy. Akce

probíhala u Severočeského muzea v Liberci. Venkovní stánek knihovny se stal místem setkávání, odpočinku a zábavy pro návštěvníky Tatrů. Kromě nabídky pohodlného posezení měli příchozí možnost zahrát si šachovou partii, oblíbený stolní fotbalík či piškvorky. Dětem i dospělým pracovníce knihovny zdarma rozdávaly časopisy, záložky a letáčky s nabídkou nadcházejících knihovnických akcí a programů. Nechyběl ani slevový poukaz na registraci do knihovny, který přilákal pozornost mnoha zájemců. Ohlasy na zapojení knihovny do Tatrů byly velmi pozitivní. Návštěvníci ocenili možnost relaxace a zábavy, kterou knihovna přinesla do prostředí trhů. Tato spolupráce ukázala sílu propojení kultury a komunity a knihovna plánuje pokračovat v podobných aktivitách i v dalších letech.

Akce na pobočkách knihovny

Velmi rozsáhlou nabídku knihovny doplnily pořady na pobočkách knihovny. Na pobočce Králův Háj proběhlo kromě trénování paměti také vánoční zpívání a tvoření nebo vyprávění o francouzském regionu Burgundsko s oblíbenou Helenou Semerákovou. Pobočka Kunratická realizovala pro své uživatele stále oblíbenější kurz trénování paměti. Plánování dalších aktivit vzhledem ke slíbené renovaci celého prostoru odložila na příští rok.

Na pobočce Ruprechtice byly uvedeny besedy se spisovatelkou Petrou Braunovou nejen pro žáky základních škol, ale také pro širokou veřejnost. Tě se představila se svým divadelním představením Akademie 55+ a připravila si Apokryfy Karla Čapka.

Ve Vesci pokračoval úspěšný cyklus o zahradničení s názvem Zahrádkářský potlach. Bohatý program této pobočky zahrnoval dále literární dílny spisovatele Jiřího Walkera Procházky nebo spisovatelky Kláry Smolíkové. Ze zajímavých

volnočasových pořadů pro děti zmiňujeme pravidelné Podvečerní čtení pohádek (literární a výtvarná dílna paní Jitky Novákové). Nejmenší pobočka v Machníně nabídla svým čtenářům kromě tradičních výpůjčních služeb také Masopustní den, Velikonoční den nebo Vánoční knihovnu. Tyto aktivity se setkaly s velkým zájmem obyvatel této liberecké čtvrti.

4.3 VÝSTAVY

V roce 2023 jsme uspořádali celkem 36 výstav. Byly tematicky i rozsahem různorodé, přesto je možné je rozdělit do několika kategorií.

U příležitosti 78. výročí konce druhé světové války v Evropě jsme připravili ve spolupráci s Československou obcí legionářskou venkovní výstavu **Živé nás nedostanou! Antimony**. Konání výstavy bylo finančně podpořeno Libereckým krajem v rámci projektu Připomínání historických událostí I. až II. světové války. S tematikou války souvisela také další venkovní výstava uspořádaná ve spolupráci s TUL a Židovskou obcí Liberec s názvem **Návrat domů. Liberecké oběti holocaustu**. Cílem této výstavy bylo vrátit do „paměti“ města několik z těch, kteří museli Liberec nuceně opustit

a jejichž životy zásadním a často nezvratným způsobem holocaust zasáhl. Také tato výstava byla finančně podpořena Libereckým krajem a statutárním městem Liberec.

Poslední venkovní výstava roku 2023 se věnovala 75. výročí vyhlášení nezávislosti státu Izrael. Výstavu **Vznik státu Izrael**, kterou uspořádal Magistrát města Liberec, Židovská obec Liberec, knihovna a Paměť národa, přijela zahájit velvyslankyně státu Izraele paní Anna Azari.

Z výstav pro děti, mladší publikum a s rodinnou tematikou můžeme uvést výstavu **Absolventské práce ZUŠ Frýdlantská**, výstavu soutěžních obrázků dětí z ČR a Polska na téma **Krakonoš**, výstavu **Kytice – příběhy ožívají** a **Kočí rytíř – komiks** (Tomáš Řízek v rámci Festivalu dětského čtenářství), výstavu kreseb **Děti památkám, památky dětem. Rok s šlechtickým rodem Harrachů** (ÚOP NPÚ v Liberci), výstavu loutek u příležitosti 70. výročí vzniku loutkového divadla **Spojáček** a 30. výročí znovuoživení jeho činnosti.

Studenti malování, fotografování a grafiky prezentovali svá díla v rámci výstavy **Započteno IV**. (LŠFG), proběhla **výstava výtvarných prací studentů Univerzity třetího věku TUL**, účastníci výtvarných kurzů **Ateliéru Tuba** vystavili svá nejlepší díla vzniklá v podzimním semestru. Dále jsme uspořádali několik dalších výstav s výtvarnou tematikou **Particoloured art** (výstava papírových soch), výstavu obrazů Ireny Eliášové ml., maleb, grafiky a keramiky (Štefan Škapík), obrazů (Karel Janoušek) a v neposlední řadě výstavu o důležitosti čistých zdrojů vody (Ústav výzkumu globální změny AV ČR).

Pro příznivce audioknih jsme připravili výstavu komiksových panelů s vtipnými ilustracemi

4. Krátkodobé výstavy, kulturně vzdělávací akce, společenské akce, doprovodný program

z knihy Kláry Smolíkové a Lukáše Vavrečky, které vytvořila Kateřina Illnerová s názvem **Nečtu! Poslouchám. Průvodce báječným světem audio-knih.**

U příležitosti oslav odkazu jedinečného německého autora E. T. A. Hoffmanna, od jehož úmrtí loni 25. června uplynulo 200 let, jsme představili jeho dílo v rámci výstavy **E. T. A. Hoffmann aneb génius hrůzy** na téma „Horor a fantastika“. Snové výjevy, halucinační přízraky, zrcadloví dvojníci, upíři, skřeti, groteskní deformace, ale také podmanivá příroda, ožívající nemrtvé věci, bláznivé příhody, automaty, loutky, čarodějové a čarodějnice provázejí už více než 200 let autorskou tvorbu výjimečné osobnosti světové a také německé kultury.

4.4 ČINNOST GRAFICKÉHO STUDIA A KNIHAŘSKÉ DÍLNY

Na propagaci kulturních a vzdělávacích akcí se významně podílí grafické studio knihovny, které v průběhu roku připravilo řadu zajímavých materiálů.

Např.:

- > plakáty a skládačky na literární vědní konferenci věnovanou Otfriedu Preusslerovi,
- > obal zvukové knihy Medailon Emilky Horové v rámci projektu Děti čtou nevidomým dětem,
- > příprava grafických návrhů pro potisk nových propagačních materiálů knihovny – stánek, sedací pytle, lehátka, kostky na sezení, vlaječka,
- > vstupenky, plakáty k 11. ročníku plesu v knihovně,
- > příprava nápisů a číslic ve vizuálu knihovny pro nově rekonstruované garáže,
- > různé diplomy a osvědčení, které knihovna uděluje.

Dále byla zpracována venkovní expozice – **Návrat domů. Liberecké oběti holocaustu**. Prezentovalo se celkem deset panelů o rozměru 1,5 x 1,5 m.

Pracovníci knihařské dílny opravili v roce 2023 celkem 1 045 knih, které tak mohou nadále sloužit našim čtenářům. Dále zhotovili 36 svazků novin, 118 kusů krabic, 87 kusů poznámkových bločků, opravili 21 deskových her, provedli 2 081 řezů papíru.

5. Vědeckovýzkumná a badatelská činnost

Projekt Regionální osobnosti Libereckého kraje

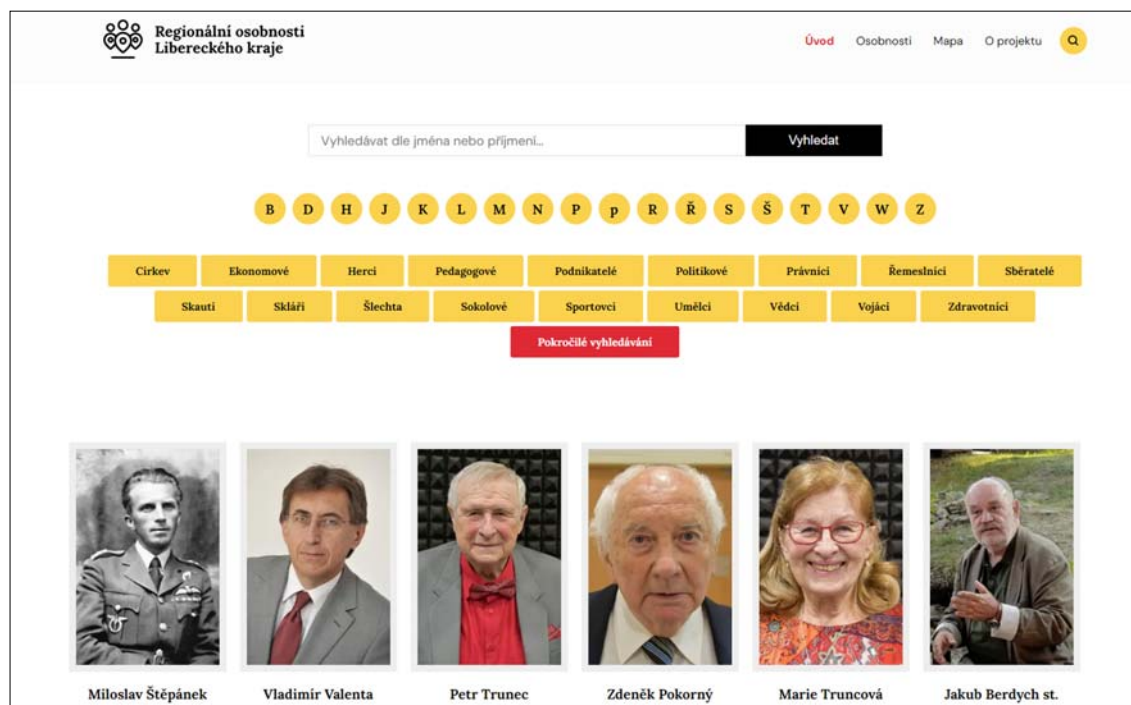
V roce 2023 Krajská vědecká knihovna v Liberci pokračovala v systematickém zpracovávání biografických záznamů laureátů Poct hejtmana Libereckého kraje a příslušníků II. československého odboje.

Na vytváření záznamů již nežijících osobností se podíleli studenti historie Technické univerzity v Liberci. V rámci projektu Křišťálové údolí pokračovalo také natáčení a zpracovávání životních

příběhů zdejších osobností sklářského a bižuterního průmyslu.

V roce 2023 bylo zaznamenáno **13 897 unikátních návštěv** databáze.

Databáze je dostupná na adrese: www.osobnosti-libereckehokraje.cz. V současné době web nabízí **62 medailonů** osobností. V případě žijících osobností jsou natáčeny videorozhovory, které **připravuje** spolu s Janem Hněličkou rozhlasová redaktorka **Ivana Bernathová**.

Titulní strana webu Regionální osobnosti Libereckého kraje

6. Ediční, publikační a přednášková činnost

6.1 VYDANÉ PUBLIKACE

BRAUNOVÁ, Petra a BRŮNOVÁ, Barbora. *Liberec: Reichenberg*. [Liberec]: [Krajská vědecká knihovna v Liberci], [2022/2023]. ISBN 978-80-88393-00-9.

E-zpravodaj [online]. Liberec: Krajská vědecká knihovna v Liberci, 2011–. [cit. 2024-02-20]. Dostupné z: <https://www.kvkl.cz/o-nas/publikacni-cinnost/e-zpravodaj>.

REVILÁKOVÁ, Naďa. *Medailon Emilky Horové*. Ilustrovala Tereza JANÁKOVÁ. [Liberec]: KVK Liberec, 2023.

REVILÁKOVÁ, Naďa. *Medailon Emilky Horové*. Praha: vydala a vytiskla Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana, 2023.

Světlik: svět libereckých knihoven. Liberec: Krajská vědecká knihovna v Liberci, 2003–. Liberec: Kruh autorů Liberecka. ISSN 1214-2751.

Zpráva o činnosti Krajské vědecké knihovny v Liberci, příspěvkové organizace za rok 2022. 1. vyd. Liberec: Krajská vědecká knihovna v Liberci, 2023, 77 s. ISBN 978-80-88393-01-6.

ŽÁČEK, Jiří. *Jiří Žáček dětem: nejkrásnější básničky a pohádky*. [online]. Liberec: Krajská vědecká knihovna v Liberci, 2023 [cit. 2024-02-20]. 1 znakovník. Dostupné z: <https://www.znakokniha.cz/jiri-zacek-detem/index.html>.

6.2 PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST

Přednášky pro školy a veřejnost

Marek Sekyra a Františka Dudková Párysová:

- > Přes pole a pak doleva: po stopách Otfrieda Preusslera – Augsburg
- > Hrádecko v krásné literatuře – Grabštejn
- > Liberecko v české a německé krásné literatuře 1945–1989
- > Liberecko v české a německé krásné literatuře od roku 1989 do současnosti

Historické přednášky pro školy a veřejnost ve spolupráci s katedrou historie TUL

Jan Hnělčík, Václav Kráček

- > Druhý československý odboj
- > Liberec v Říšské župě Sudety
- > Volební rok 1938 v Liberci

Metodické centrum pro podporu čtenářské gramotnosti

10., 16. února, 23. listopadu, 7. prosince 2023, KVK Liberec

- > Radka Vojáčková: Třídí knihovničky – jak a čím je naplnit, jak s nimi pracovat
- > Radka Vojáčková: Naratologie v praxi

Motivační seminář Vesnice roku 2023 v Programu obnovy venkova

23. března 2023, Poníklá

- > Michaela Staňková: Jak na moderní knihovnu v obci

Porada ředitelů středních škol

duben 2023, KVK Liberec

- > Dana Petrádová: Krajská vědecká knihovna v Liberci – spolupráce se středními školami

Setkání platformy mediálního vzdělávání (online)

14. dubna 2023

- > Eva Šťastná: Projekt Mediální vzdělávání seniorů prostřednictvím knihoven

IX. workshop pro metodiky

25.–26. dubna 2023, Městská knihovna Kutná Hora

- > Andrea Danielová: Jak zjistit a zjišťovat spokojenost s činností knihovny v obci

Konference Knihovny současnosti 2023

13. září 2023, Olomouc

- > Eva Šťastná: Mediální vzdělávání v knihovnách

Konference Kulturní činnost osob se sluchovým handicapem a přístupnost programů kulturních institucí této skupině návštěvníků

22. září 2023, Praha

- > Eva Šťastná: Znakokniha a další projekty Krajské vědecké knihovny

Motivační seminář pro zřizovatele knihoven

10. října 2023, Krajský úřad Libereckého kraje

- > Dana Petrádová: moderování semináře
- > Michaela Staňková: Úvod k regionálním funkcím, Jak připravit knihovnu na soutěž Vesnice roku

Konference Senioři 2023

31. října 2023, KVK Liberec

- > Eva Šťastná: Knihovna Liberec jako místo setkávání pro všechny

Konference Regionální funkce knihoven 2023

22.–23. listopadu 2023, Dům hudby, Pardubice

- > Dana Petrádová: moderování konference

7. Jiné výkony a aktivity organizace

7.1 PROJEKTY, GRANTOVÁ POLITIKA

V roce 2023 se podařilo získat dotace nebo sponzorské příspěvky na uskutečnění projektů ve výši 1 114 777 Kč. Dalších 739 582 Kč hradila knihovna z vlastního rozpočtu jako spoluúčast. Tradičně knihovna žádala o dotace v rámci dotačních programů statutárního města Liberec, a to převážně na realizaci kulturních a vzdělávacích aktivit. Dalšími dárci byli: Ministerstvo kultury ČR, Nadace Leontýnka a Nadace Atrea.

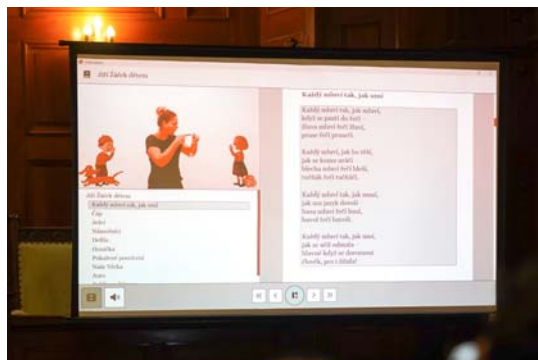
V příloze č. 2 je k dispozici kompletní přehled podaných žádostí a získaných finančních prostředků.

Veřejné informační služby knihoven (VISK)

Stoprocentní úspěšnost knihovna zaznamenala u žádostí podaných do programu Veřejné informační služby knihoven (Ministerstvo kultury ČR). Díky získaným finančním prostředkům mohly být realizovány projekty zaměřené na oblasti vzdělávání, knihovnictví a odborné činnosti v oblasti katalogizace. V rámci podprogramu VISK 3 knihovna požádala o finanční příspěvek na nákup venkovního výdejního boxu, který bude umístěn u bočního vchodu do knihovny a umožní uživatelům realizovat výpůjčky i mimo otevírací dobu knihovny. Box byl zakoupen, proběhly schůzky k implementaci, ale z důvodu problémů při stavebních pracích byla instalace odložena do příštího roku.

Nová znakovníha

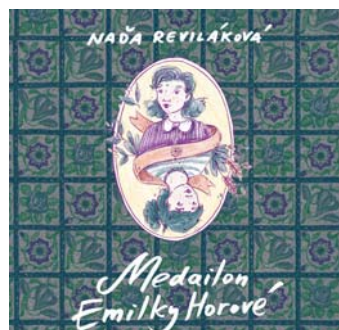
V roce 2023 se podařilo vydat v pořadí již sedmou znakovníhu pro děti se sluchovým postižením, která unikátním způsobem zpřístupňuje vybrané texty v digitální podobě s tlumočením do českého znakového jazyka. Tentokrát poprvé přináší výběr z poezie ve verších Jiřího Žáčka z knihy *Jiří Žáček dětem. Nejkrásnější básničky*

a pohádky. K původnímu ověřenému zpracovatelskému týmu se nově připojily odbornice z organizace KukátkOO, které přispěly svými bohatými zkušenostmi s překlady uměleckých textů. Toto sladění lidí vyvrcholilo křtem první básničkové znakovníhy, premiérově doplněné i o zvukovou stopu. Vydáváním znakovních zpřístupňuje knihovna zajímavé příběhy i neslyšícím, pro které je čtení náročnou disciplínou. Projekt od začátku finančně podporuje Ministerstvo kultury a statutární město Liberec. Slavnostní křest nové znakovníhy proběhl 7. prosince na liberecké radnici za účasti náměstka primátora pro kulturu, školství, sociální věci a cestovní ruch Ivana Langra a Ing. Květy Vinklátové, náměstkyně hejtmana pro resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

Děti čtou nevidomým dětem

V rámci projektu *Děti čtou nevidomým dětem* byla vydána 21. zvuková kniha. Jednalo se o knihu autorky Nadi Revilákové *Medailon Emilky*

Horové. Interprety zvukové knihy byli žáci a studenti základních a středních škol, kteří byli vybráni na základě konkurzu. Vybráno bylo 17 dětí, které se svým hlasem podílely na vzniku nové zvukové knihy pod vedením režisérky Elišky Bejč-

7. Jiné výkony a aktivity organizace

kové. Z nahrávky bylo pořízeno 100 ks kopií, které byly poskytnuty všem speciálním školám pro nevidomé a zrakově postižené děti po celé České republice, Knihovně a tiskárně K. E. Macana a Sdružení organizace nevidomých a slabozrakých v Liberci. Putují také všem zvukovým knihovnám v ČR a dalším ústavům a organizacím pro slabozraké a nevidomé spoluobčany a organizacím, které se věnují handicapovaným dětem a o nahrávku projeví zájem – např. nemocničním oddělením, občanským sdružením, ústavům či jiným speciálním školám. Letošní novinkou bylo představení a křest této knihy také v Braillově písmu. Kniha byla nahrána díky laskavé podpoře Ministerstva kultury ČR a statutárního města Liberec, kniha v Braillově písmu byla vydána za laskavé pomoci Nadace Leontýnka.

Grantové programy statutárního města Liberec

V roce 2023 byly vyhlášeny výzvy v rámci Fondu kultury a cestovního ruchu a Fondu zdraví a prevence, kam knihovna podala šest žádostí o dotaci ve výši 264 000 Kč, přičemž získány byly dotace v celkové výši 233 480 Kč. Projekty tradičně finančně podpořené z prostředků statutárního města Liberec byly Znakokniha a Děti čtou nevidomým dětem. Dalšími podpořenými projekty byly Nejen literární ochutnávky, Hudební události

nebo cyklus vzdělávacích seminářů s názvem Co bychom měli vědět. Díky těmto finančním prostředkům jsme mohli návštěvníkům hlavní budovy i poboček nabídnout řadu zajímavých kulturních, vzdělávacích programů a workshopů pro děti i dospělé.

Projekt Knihovna, místo pro každého

Mimořádná dotace Libereckého kraje, která byla zaměřena na rozvoj služeb knihovny a inovativní projekty, nám umožnila realizovat projekt s názvem Knihovna, místo pro každého. Projekt byl rozdělen na několik dílčích aktivit. Mohli jsme pořídit vybavení pro venkovní aktivity (stan, stoly, sedací nábytek). Využili jsme část dotace na placenou reklamu na sociálních sítích i v tištěných médiích a natočení nového videospotu o knihovně. Do Hudební knihovny jsme pořídili nové hudební nástroje, které budou k dispozici veřejnosti, a další vybavení. Pro lepší prezentaci služeb a programu knihovny jsme pořídili a instalovali LED obrazovky. Všechny aktivity byly úspěšně a v řádném termínu dokončeny.

Jsme s vámi – společně pro Ukrajinu

V průběhu roku se knihovna zapojila do přeshraničního projektu Libereckého kraje s názvem Jsme s Vámi – Společně pro Ukrajinu, který byl spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci programu INTERREG V-A Česká republika – Polsko 2014–2020.

V rámci projektu kontinuálně probíhaly dvě aktivity. První byl tzv. **Ukrajinský klub**, jehož cílem bylo nabídnout program pro děti, psychologickou

7. Jiné výkony a aktivity organizace

a sociální pomoc pro matky a prarodiče a nabídnout prostředí pro tvorbu nových sociálních vazeb mezi maminkami a jejich dětmi. Bylo realizováno deset setkání.

Druhou aktivitou byl čtenářský klub **Čteme spolu/Čитаємо разом** pro ukrajinské děti ve věku 6–12 let. Cílem bylo nabídnout české a ukrajinské čtení a práci s texty tak, aby si děti postupně osvojovaly češtinu (čtení latinky) a současně nezapomínaly znalost ukrajinštiny (a četbu cyrilice). V rámci odpoledního programu byly nabídnuty aktivity spojené s českými pohádkami, poezií, ukrajinskými legendami, ale i na téma oblíbené četby pro děti (Harry Potter, Karlík a továrna na čokoládu).

V obou případech jsme spolupracovali s českými i ukrajinskými lektorkami.

Rozvoj manažerských a digitálních dovedností pracovníků kulturního a kreativního sektoru

V podzimních měsících byl realizován vzdělávací cyklus pro pracovníky v kulturním a kreativním sektoru v Libereckém kraji. Projekt byl realizován za finanční spoluúčasti Evropské unie prostřednictvím Národního plánu obnovy a Ministerstva kultury České republiky a za finanční podpory Libereckého kraje. Cílem projektu bylo posílit manažerské a digitální dovednosti pracovníků kulturního a kreativního sektoru v Libereckém kraji i mimo něj, vytvářet rovné a stabilnější podmínky pro rozvoj tohoto odvětví a zároveň zvýšit jeho konkurenceschopnost. Projekt v roce 2023 nabídl několik vzdělávacích aktivit, které byly zdarma a dostupné pro všechny zájemce – Novela Zákoníku práce, Komunikace s médii, Prezentační umění, Spolupráce skrze digitální technologie a Diplomatická asertivita.

V listopadu 2023 byla podána nová žádost do navazující výzvy. Ta byla opět úspěšná a v době zpracování této výroční zprávy byl již zahájen nový projekt s názvem Kultura – Kreativita – Kompetence, který v průběhu roku 2024 nabídne další relevantní témata z oblasti manažerského a digitálního vzdělávání a finanční gramotnosti.

7.2 ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE, ZAHRANIČNÍ STUDIJNÍ CESTY A STIPENDIJNÍ POBYTY

7.2.1 Zahraniční spolupráce

EUREX – Knihovny v roce 2023

V roce 2023 pokračovalo aktivní zapojení liberecké knihovny do pracovní skupiny Euroregionu Nisa EUREX – Knihovny. Pracovní skupina se sešla třikrát.

První pracovní setkání proběhlo 7. 2. v Krajské vědecké knihovně v Liberci. Byl diskutován zejména celoroční plán činnosti a prezentovány informace o nových výzvách v dotačním programu Fond malých projektů.

27. 3. se v Polsku uskutečnila literární vycházka po stopách spisovatele Fedora Sommera. Účastníci se seznámili s jeho knihou *Między murami i wieżami* (Mezi hradbami a věžemi), která popisuje dění v Jelení hoře v letech 1720–1748, prohlédli si město a seznámili se s jeho historií.

Druhé pracovní setkání proběhlo 2. 6. v knihovně v Boleslawci. Na programu byla dohoda o vyhlášení výtvarné soutěže Krakonoš a jeho přátelé, hodně se diskutovalo o podobě plánované knihy

7. Jiné výkony a aktivity organizace

receptů. Bylo navrženo téma trojstranné konference, pro všechny knihovny zajímavé (Externí aktivity knihoven) a místo konání – polská Lubaň. Termín konference byl předběžně stanoven na říjen, k přípravě se měla uspořádat v září online pracovní schůzka. V závěru setkání si zájemci prohlédli prostory městské knihovny, následovala exkurze do firmy vyrábějící tradiční boleslawskou keramiku.

V září polská strana vyhlásila další ročník výše zmíněné výtvarné soutěže, zaslala do knihoven plakáty a pravidla s prosbou o propagaci ve školách a směrem k veřejnosti. Z důvodu stále nejasných podmínek financování ze strany ERN padlo rozhodnutí posunout plánovanou trojstrannou konferenci do roku 2024.

Třetí pracovní setkání proběhlo 7. 12. v Liberci. V programu se opět objevila plánovaná konference a možnosti jejího financování, propagace výtvarné soutěže Krakonoš nebo kniha receptů Euroregionu Nisa. Na schůzce se hovořilo také o nabídce online časopisu 3Mag.

Augsburg Dialog 2023

V bavorském Augsburgu se v polovině května uskutečnilo tradiční setkání zástupců bavorského města a Liberce v rámci kulturních dnů DIA-LOG 2023. Letošního Dialogu 2023 se za českou stranu zúčastnili i zástupci Krajské vědecké knihovny v Liberci. Program kulturních dnů byl ve znamení spolupráce mezi oběma městy, výměny v oblasti kultury či vzdělávání a dialogu mezi politickými reprezentacemi i zástupci občanské společnosti obou měst. Přispěla do něj též liberecká knihovna. Pracovníci knihovny provedli zájemce ve své přednášce **Přes pole a pak doleva: po stopách Otfrieda Preusslera** lokalitami spojenými právě s Otfriedem Preusslerem v někdejší Reichenbergu.

Spolupráce s Velvyslanectvím státu Izrael

K výročí 75 let od vyhlášení samostatnosti státu Izrael byla v prostoru před libereckou knihovnou umístěna výstava **Vznik státu Izrael**. Do Liberce byla převezena díky spolupráci statutárního města Liberec s Pamětí národa Severní Čechy a libereckou knihovnou.

Výstava obsáhla 16 ikonických fotografií, které jsou odrazem izraelské společnosti. Vernisáže výstavy se zúčastnila také velvyslankyně Státu Izrael Anna Azari.

Rakouská knihovna

Díky podpoře rakouského Ministerstva zahraničí (BMeiA) zprostředkované Rakouským kulturním fórem Praha mohl Liberec začátkem března hostit mezinárodní exhibici Slam poetry, na které vystoupili umělci z České republiky a Rakouska. Večer moderoval ostřílený slamer Anatol Svahilec v nápadité německo-české jazykové mutaci. Všechny německé texty byly přeloženy a souběžně promítány na plátno vedle pódia. Celkovou vítězkou mezinárodního klání v Liberci se stala Rakušanka Katharina Wenty.

V rámci činnosti Rakouské knihovny proběhly dvě studijní cesty, kterých se zúčastnila knihovnice Rakouské knihovny Martina Sanetníková. První vedla na přelomu června a července na seminář knihovníků rakouských knihoven, druhá cesta proběhla v listopadu a její náplní byla návštěva knižního veletrhu Buch Wien. Další aktivitou Rakouské knihovny je spolupráce při realizaci Německé veřejné konverzace.

Francouzská knihovna

Ve spolupráci s Alliance française de Liberec jsme pro veřejnost připravili promítání francouzských filmů. Pravidelná měsíční aktivita si již našla své diváky. Celkem se uskutečnilo 10 filmových večerů, které navštívilo 100 diváků. Další

7. Jiné výkony a aktivity organizace

zajímavou pobídkou byla literárně-výtvarná soutěž a výstava Osmá planeta Malého prince. Hodnoceno a vystaveno bylo 15 děl.

Partnerská knihovna Goethe-Institutu

Spolupráce s Goethe-Institutem Praha pokračovala i v roce 2023. V rámci Klubu německého filmu proběhlo 8 promítání německých filmů, které navštívilo 152 diváků. Zajímavou výstavu o E. T. A. Hoffmanovi jsme uspořádali v květnu.

Pobaltské Vánoce pro ukrajinské děti

V pátek 8. 12. u nás velvyslanci Litvy, Lotyšska a Estonska slavili Vánoce s ukrajinskými dětmi, aby symbolicky vyjádřili svou podporu ukrajinským uprchlíkům, kteří u nás našli azyl. Akce se zúčastnil též zástupce ukrajinské ambasády a hejtman Libereckého kraje Martin Půta. Pro děti byl připraven hezký program – společně zhlédly sérii krátkých animovaných filmů reprezentujících jednotlivé pořadatelské země, poté děti obdržely balíčky plné sladkých dárků. A na oplátku předvedly krásné kulturní pásmo plné ukrajinských písní a básní.

7.3 ZASTOUPENÍ V ODBORNÝCH KOMISÍCH A ODBORNÝCH SEKČÍCH

Členství knihovny v odborných organizacích

- > Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP)
- > Sdružení knihoven (SDRUK)
- > IBBY
- > Sdružení pro veletrhy dětské knihy

Odborné sekce SKIP a SDRUK:

- > Sekce veřejných knihoven SKIP – PhDr. Michaela Staňková, Bc. Andrea Danielová
- > Sekce vzdělávání SKIP – PhDr. Michaela Staňková
- > Sekce pro regionální funkce SDRUK –

PhDr. Dana Petrádesová (předsedkyně),
PhDr. Michaela Staňková (členka)

- > Sekce pro bibliografii (SDRUK) – Václav Kříček, Táňa Holčáková
- > Sekce pro služby (SDRUK) – Mgr. Marcela Freimuthová
- > Předsednictvo Výkonného výboru SKIP – PhDr. Dana Petrádesová

Hodnotící komise, poroty:

- > Hodnotící komise ceny SKIP: Městská knihovna roku 2023 – Mgr. Blanka Konvalinková
- > Porota soutěže Cestování s prarodiči – Mgr. Marek Sekyra, Mgr. Eva Šťastná
- > Hodnotící komise soutěže Kniha roku Libereckého kraje – PhDr. Dana Petrádesová
- > Hodnotící komise podprogramu VISK 5 – Mgr. Veronika Švejnová
- > Porota k udělení ceny Knihovna roku 2023 v kategorii významný počín v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb – PhDr. Dana Petrádesová (místopředsedkyně)
- > Hodnotící komise ceny MARK – PhDr. Dana Petrádesová
- > Nehodáček – Mgr. Marek Sekyra
- > Vypravěči – Mgr. Marek Sekyra
- > Hodnotící komise k podprogramu VISK 1 – PhDr. Dana Petrádesová

Odborné komise při Národní knihovně ČR:

- > Pracovní skupina pro jmenné zpracování knih – Mgr. Veronika Švejnová
- > Pracovní skupina pro zpracování speciálních dokumentů (elektronické zdroje) – PhDr. Helena Kořítková
- > Pracovní skupina pro zpracování speciálních dokumentů (kartografické dokumenty) – Mgr. Veronika Švejnová
- > Pracovní skupina pro zpracování speciálních dokumentů (hudebniny, zvukové dokumenty, videozáznamy) – Pavla Sedláková, Mgr. Natálie Chalupníčková
- > Pracovní skupina pro věcné zpracování – Mgr. Hana Veličková
- > Pracovní skupina pro seriály – Barbora Edwards
- > Pracovní skupina pro analytické zpracování – Táňa Holčáková

Další:

- > Pracovní skupina Eurex – Knihovny – Mgr. Blanka Konvalinková
- > Lokální supervizor autorit – PhDr. Helena Kořítková

8. Regionální funkce

Kompletní Zpráva o zajištění výkonu regionálních funkcí v knihovnách Libereckého kraje za rok 2023 je k dispozici na stránce Krajské vědecké knihovny v Liberci: <https://www.kvkl.cz/pro-knihovny/regionalni-funkce-v-libereckem-kraji>.

8.1 REGIONÁLNÍ FUNKCE KRAJSKÉ VĚDECKÉ KNIHOVNY V LIBERCÍ

Výkon regionálních funkcí, tedy služeb knihoven menším knihovnám, je v Libereckém kraji zajišťován Krajskou vědeckou knihovnou v Liberci a městskými knihovnami v České Lípě, Jablonci nad Nisou a Semilech. Úkoly krajské knihovny jsou specifikovány v Zákoně č. 257/2001 Sb. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, náplň činnosti na krajské i okresní úrovni pak vychází z Metodického pokynu Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky.

8.1.1 Síť veřejných knihoven Libereckého kraje

Síť knihoven Libereckého kraje v roce 2023:

oblasti Libereckého kraje z hlediska regionálních funkcí	počet obyvatel okresů Libereckého kraje	celkem		z toho obsluhovaných knihoven a poboček v rámci RF
		knihovny	pobočky	
Česká Lípa	110 713 ¹	44	7	46
Jablonec nad Nisou	94 920	34	6	34
Liberec	183 515 ²	57	12	62
Semily	76 183	65	7	68
Liberecký kraj celkem	465 331	200	32	210

¹ Včetně Jablonného v Podještědí

² Bez Jablonného v Podještědí

V roce 2023 bylo rozhodnuto o ukončení činnosti ve třech neprofesionálních knihovnách, jejich zrušení se ale projeví až ve statistice za rok 2024. Byla zrušena také jedna pobočka profesionální knihovny.

V roce 2023 v okrese Česká Lípa došlo k ukončení činnosti knihovny v Horní Polici, obec roz-

hodla o jejím zrušení k 31. 12. 2023. Změnilo se také personální obsazení ve dvou neprofesionálních knihovnách – ve Sloupu v Čechách a v Oknech. V Místní knihovně Okna došlo i k dalším změnám, knihovna se přestěhovala

Místní knihovna Okna

a stala se tak bezbariérovou, byla dovybavena nábytkem a doplňky zejména pro dětské uživatele. Personální změna proběhla v Městské knihovně Doksy. Došlo i k jedné organizační změně, Městská knihovna ve Stráži pod Ralskem byla převedena pod Infocentrum Stráž pod Ralskem. Místní knihovna Jestřebí byla vybavena novým nábytkem, do knihovny také přibyl dětský koutek.

V okrese Jablonec nad Nisou došlo v roce 2023 k jedné významné personální změně – v Obecní knihovně Skuhrov nahradila dlouholetou knihovnici pracovnice, která dříve působila jako vedoucí Městské knihovny Železný Brod. Co se týče prostorových úprav knihoven, v roce 2023 proběhla příprava na rekonstrukci prostor v Místní knihovně Zásada. V Rychnově u Jablonce nad

Místní knihovna Rychnov u Jablonce nad Nisou

8. Regionální funkce

Nisou až do konce roku probíhaly stavební práce na dokončení rekonstrukce budovy Tilia na náměstí Míru, kam bude začátkem roku 2024 přemístěn městský úřad, zdravotní středisko, knihovna a další městské organizace. Vznikne tak důstojné a bezbariérové místo pro setkávání občanů Rychnova.

V okrese Liberec v roce 2023 došlo k personálním změnám ve 4 knihovnách – v Kryštofově Údolí, ve Svijanském Újezdu, ve Vlastibořicích a v Rynolticích. Co se týče úprav prostor v knihovnách, v roce 2023 k nim docházelo spíše výjimečně. V knihovně ve Světlé pod Ještědem v Hodkách

Místní knihovna v Hodkách

a Rozstání byly přeskupeny a aktualizovány knihovní fondy, v Hodkách se podařilo zrekonstruovat jednu z místností knihovny, kde je umístěno dětské oddělení. Tato místnost byla kompletně vybavena novým nábytkem a vymalována, v dalších letech by zřizovatel chtěl postupně obnovit i zbývající prostory knihovny. V Místní knihovně v Hlavici byla zprovozněna druhá místnost knihovny, která byla vybavena novým sedacím nábytkem pro chvíle relaxace a odpočinku.

K několika větším změnám došlo v roce 2023 v okrese Semily – úmysl zrušit knihovnu oznámily knihovny Místní knihovna Jestřabí v Krkonoších a Obecní knihovna Hnanice. K 31. 12. 2023 však stále figurují v evidenci Ministerstva knihoven jako aktivní. Městská knihovna Antonína Marka v Turnově také ukončila činnost pobočky Výšinka. V loňském roce byla z důvodu rekonstrukce uzavřena Místní knihovna Loučky, v roce 2023 byla celková rekonstrukce prostor dokončena. V Obecní knihovně v Tatobitech proběhla částečná rekonstrukce, byla položena nová pod-

Místní knihovna Kuřívody

laha, došlo k renovaci regálů a výmalbě knihovny. V Místní lidové knihovně Libštát byl vybudován čtenářský koutek pro děti v rámci projektu Barevná knihovna dětem, který uspěl u Nadace ČEZ. Obecní knihovna v Chuchelně byla přesunuta do nově zrekonstruovaných prostor obecního úřadu. Místní knihovna v Horkách u Staré Paky ohlásila rekonstrukci na zimu 2023/2024.

8.1.2 Personální zajištění regionálních služeb v rámci Libereckého kraje

Pracovníci regionálních funkcí v Libereckém kraji k 31. 12. 2023:

	Liberecký kraj celkem (přepočtené pracovní úvazky)	z toho v KVK v Liberci
krajská metodička	1	1
odborné pracovnice/ pracovníci	9,5	3
řidiči	0,5	0,5
celkem	11	4,5

Podle potřeby se do zajištění regionálních funkcí zapojují ředitelé knihoven, případně další odborní pracovníci.

8. Regionální funkce

8.1.3 Plnění základních úkolů a standardů regionálních funkcí v Libereckém kraji v rámci krajské funkce

Poradenská a konzultační činnost, koordinace výkonu regionálních funkcí v kraji

V rámci výkonu regionálních funkcí bylo realizováno 13 metodických návštěv a 39 konzultací vyplývajících z aktuálních úkolů a podle požadavků knihoven. Dochází k průběžné aktualizaci webové stránky Pro knihovny Krajské vědecké knihovny v Liberci. Knihovny jsou informovány o aktuálním dění v knihovnictví, o připravovaných akcích a kampaních na podporu čtenářství, propagaci knihoven apod. Knihovnám jsou také zprostředkovány informace z odborných sekcí a komisí profesních sdružení SDRUK a SKIP.

Statistika a hodnocení činnosti knihoven

V rámci krajské funkce dochází ke zpracování sumářů Ročních výkazů o knihovně za všechny knihovny kraje, zpracování přehledu výsledků činnosti knihoven Libereckého kraje a plnění standardů VKIS (veřejných knihovnických a informačních služeb) jednotlivých knihoven.

Vzdělávání knihovníků, porady

Celkově bylo knihovníkům v Libereckém kraji nabídnuto 17 vzdělávacích akcí (78 hodin s celkovou účastí 399 osob z 60 knihoven). Jedná se většinou o odborné akce pro knihovníky celého regionu, nedílnou součástí celoživotního vzdělávání knihovníků jsou také vzdělávací akce z oblasti IT s finanční podporou z programu VISK 2.

V souladu se standardem pro výkon regionálních funkcí se uskutečnily 2 porady knihoven pověřených regionální funkcí.

Zajišťování dopravy

Krajská vědecká knihovna v Liberci zajišťuje dopravu spojenou s výkonem regionálních funkcí kromě Liberecka také pro Jablonecko a Semilsko. Jedná se zvláště o metodické návštěvy, rozvoz nových knih a výměnných souborů a nákupy knih. V roce 2023 bylo služebním automobilem najeto 14 163 km, rozvezeno bylo více než 30 000 svazků.

Podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

Podpora knihoven při organizaci vzdělávacích i kulturních aktivit by měla pomoci knihovnám při proměně na kulturní a komunitní centra obcí.

V Libereckém kraji je poskytována pomoc spíše metodická, spočívá zejména v pořádání vzdělávacích a motivačních akcí, zprostředkování nabídek a výměně příkladů dobré praxe různou formou.

Další činnosti

Mezi další činnosti, které jsou zajišťovány v rámci krajské funkce, patří například zajišťování příspěvků a distribuce časopisu Světlik, distribuce materiálů k celostátním kampaním na podporu čtenářství a propagaci knihoven apod.

8.1.4 Finanční zajištění výkonu regionálních funkcí v Libereckém kraji

Dotace Libereckého kraje na rok 2023

knihovna	dotace
KVK v Liberci	3 231 582 Kč
MěK Česká Lípa	1 785 000 Kč
MěK Jablonec n. N.	1 400 000 Kč
MěK Semily	1 787 000 Kč
celkem	8 203 582 Kč

Náklady na výkon regionálních funkcí jsou hrazeny z dotace Libereckého kraje na základě smluv uzavřených mezi Libereckým krajem a jednotlivými pověřenými knihovnami, dotace pro krajskou knihovnu je součástí příspěvku na činnost a není samostatně vyúčtovávána.

8.2 ZAJIŠTĚNÍ VÝKONU REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ V KNIHOVNÁCH OKRESU LIBEREC

Síť obsluhovaných knihoven okresu Liberec v roce 2023

typ knihoven	počet knihoven
neprofesionální knihovny	46 + 6 poboček
profesionální knihovny	10
celkem	56 + 6 poboček

Personální zajištění výkonu regionálních funkcí

Činnost Oddělení služeb knihovnám Liberecka v roce 2023 zajišťovaly 3 pracovnice, na jednu pracovníci připadá v průměru 21 obsluhovaných knihoven.

8.2.1 Plnění základních standardů pro výkon regionálních funkcí

Poradenská a konzultační činnost

V roce 2023 bylo uskutečněno 124 metodických návštěv, všechny knihovny byly v souladu se standardem pro výkon regionálních funkcí navštíveny dvakrát. Hlavními body metodických návštěv bylo řešení záležitostí souvisejících s knihovním systémem, zpracování ročních výkazů, vedení evidence činnosti knihovny, proškolení nových knihovníků při personálních změnách v knihovnách apod.

Statistika a hodnocení činnosti knihoven

V rámci služeb knihovnám Liberecka je zajišťována kontrola ročních výkazů knihoven a jejich vložení do elektronického sběru dat Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu (NIPOS).

Vzdělávání knihovníků, porady

V průběhu roku se uskutečnily dvě porady pracovníků městských knihoven a také tradiční setkání knihovníků okresu Liberec pro neprofesionální knihovníky. Knihovníci jsou také zváni na všechny vzdělávací akce pro knihovníky regionu, které organizuje krajská metodička nebo Regionální výbor Svazu knihovníků a informačních pracovníků.

Tvorba výměnných fondů, jejich cirkulace a distribuce

počet svazků výměnného fondu v roce 2023	45 927
počet vypravených souborů	174
počet svazků v souborech	8 467

Distribuce výměnného fondu je jednou z nejvíce využívaných služeb regionálních funkcí, na Liberecku ji v roce 2023 využilo 56 knihoven

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Revize a aktualizace knihovního fondu byla provedena v 15 knihovnách, celkem bylo zrevidováno 46 697 svazků.

Nákup a zpracování knihovních fondů z prostředků provozovatele knihovny

počet obslužených knihoven	53
počet nakoupených a zpracovaných svazků	2 950
nakoupeno za částku	700 024 Kč

Nákup je realizován průběžně na základě Smluv o nákupu a zpracování knih, částku na nákup knih každoročně stanoví zřizovatelé v dodatcích ke smlouvám. Knihy jsou do knihoven dodávány označené a zabalené. Pro profesionální knihovny byly také zajišťovány, zpracovávány a dodávány knihy z projektu Česká knihovna.

Servis automatizovaných knihovních systémů

Služba byla poskytována 52 knihovnám a jejich pobočkám, servis zajišťuje externí dodavatel v součinnosti s pracovníky Krajské vědecké knihovny v Liberci.

Další služby zajišťované

Oddělením služeb knihovnám Liberecka

Mezi další služby, které jsou poskytovány obsluhovaným knihovnám, patří zejména pomoc při tvorbě a aktualizaci webových stránek knihoven, distribuce materiálů pro knihovny, aktualizace údajů neprofesionálních knihoven v databázi ADR, 4x ročně vydávání Informačních listů pro knihovny a značení starších fondů a popisky na regály.

Detailní zpráva o výkonu RF v knihovnách Liberecka v roce 2023 je zveřejněna na webové stránce <https://www.kvkli.cz/pro-knihovny/sluzby-knihovnam-okresu-liberec/kontakty-a-nase-sluzby>.

9. Informační technologie

Správa informačního systému

Správa informačního systému knihovny a zajištění služby VDI probíhala ve spolupráci s Libereckou informační společností (LIS). V jarních měsících firma LIS podala výpověď ze smlouvy o provozování technologie VDI – bylo nutné zajistit pořízení nových PC stanic a rozhodnout o přechodu na jinou technologii. Ve spolupráci s oddělením veřejných zakázek Libereckého kraje proběhla veřejná zakázka na pořízení potřebných PC stanic, Liberecký kraj též formou mimořádné dotace poskytl finanční prostředky na realizaci této akce. Na podzim byla zahájena příprava přechodu na platformu Microsoft 365.

Automatizovaný knihovní systém ARL

Proběhl pravidelný upgrade systému Advanced Rapid Library (ARL). Nejdůležitější novinkou bylo zavedení půjčování audioknih online. Další větší změnou byla úprava prohlížení obrázkových příloh uložených v content serveru. Nyní je zobrazení v celoobrazovkovém režimu.

Do katalogu knihovny bylo ke konkrétním záznamům dokumentů, které jsou fyzicky ve fondu knihovny, naimportováno cca 132 000 odkazů do databáze Děd nedostupných na trhu (DNNT). Uživatelé tak získali jednoduchou cestu k digitální verzi dokumentu. Do katalogu knihovny přibýly také záznamy dokumentů, které jsou pouze v digitální podobě na serveru Národní digitální knihovny a liberecká knihovna je fyzicky nevlastní. Nově byl katalog knihovny obohacen o 43 000 takových záznamů.

Regionální kooperační systém ARL-REGKS

V roce 2022 knihovna získala dotaci z programu VISK 3 na zakoupení nového kooperačního

regionálního systému pro malé neprofesionální knihovny ARL-REGKS. Přechod knihoven na nový systém pokračoval i v roce 2023. Pracovnice Regionálního oddělení knihovny navštívily jednotlivé knihovny a do nového systému uložily data o knihovním fondu a zároveň tím provedly i revizi fondu. V současné době je do systému zapojeno 27 místních knihoven.

Na webové stránce www.kniholib.cz byl zpřístupněn veřejný katalog knihoven a výměnného fondu okresu Liberec.

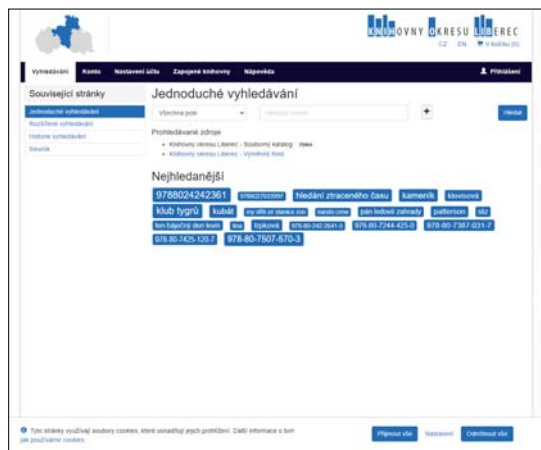
Úprava vstupní haly

Díky získané mimořádné dotaci Libereckého kraje mohla být realizována úprava vstupní haly knihovny. Pro snazší orientaci návštěvníků, a především pro snížení vizuálního smogu jsme přistoupili k výměně stávající obrazovky a stojanů na tištěné informační materiály. V prostoru vstupní haly a na podlažích -1 a 1 byly instalovány stojany s obrazovkami, na které se bude promítat aktuální programová nabídka knihovny. Víceúčelové zařízení ve vstupní hale pak v sobě zahrne navigační rozcestník, místo pro tištěný program knihovny, prospekty jiných organizací a prostor pro čekání, setkávání a odpočinek.

V oblasti IT dále proběhlo:

- > nadále pokračovala smlouva o pronájmu multifunkčních zařízení od f. KASRO,
- > v rámci obnovy vybavení serverovny došlo k zakoupení a konfiguraci hraničního prvku a switchů CISCO tak, aby odpovídaly současným standardům,
- > výměna poškozené základní desky na serveru Kramerius.

10. Údržba a materiální zabezpečení

Rekonstrukce garáží

V roce 2023 proběhlo dokončení nátěru ploch podlahy garáží včetně dopravního i okrasného značení. Dále byl upraven povrch vjezdové rampy, aby nedocházelo k prokluzování kol aut při náledí.

Úklid

Stávající úklidová firma Rinola podala výpověď ze smlouvy. Nové výběrové řízení bylo velmi náročné a složité. Na podzim byla vybrána nová firma, která ovšem musela být pro nesoučinnost z výběrového řízení vyloučena a celé výběrové řízení se tím zkomplikovalo a prodloužilo. Nová firma nebyla do konce roku známa. Úklid neprobíhal optimálně, na základě další smlouvy jej prováděla stávající firma Rinola.

Střecha

Na renovaci střechy bylo vypsáno několik kol veřejné zakázky, do kterých se nikdo nepřihlásil, tudíž bylo na podzim přistoupeno k dočasnému přetmelení střešních světlíků, aby nedocházelo k zatékání do knihovny.

Ústřední topení

Během roku proběhla generální oprava zařízení pro tlakování systému ústředního topení včetně repase oběhových čerpadel. Nezávisle na předchozím byla vyměněna též vyrovnávací expanzní nádoba pro ústřední topení a v souvislosti s tím se přistoupilo k úpravě přírodních okolních trubek tak, aby vše vyhovovalo současným normám. Toto se provedlo i s druhou tlakovou nádobou ve výměníku.

Nábytek

Díky příspěvku zřizovatele bylo možné realizovat výběrové řízení na nákup nových konferenčních židlí do velkého sálu a nových studijních židlí do prostoru půjčoven. Výběrové řízení proběhlo v září a nové židle byly na konci roku instalovány.

Stávající židle byly roztríděny a některé nabídnuty jiným příspěvkovým organizacím.

Pro pobočku Kunratická se podařilo získat příspěvek na nové vybavení. Realizace celé renovace pobočky proběhne v následujícím roce.

Další činnosti:

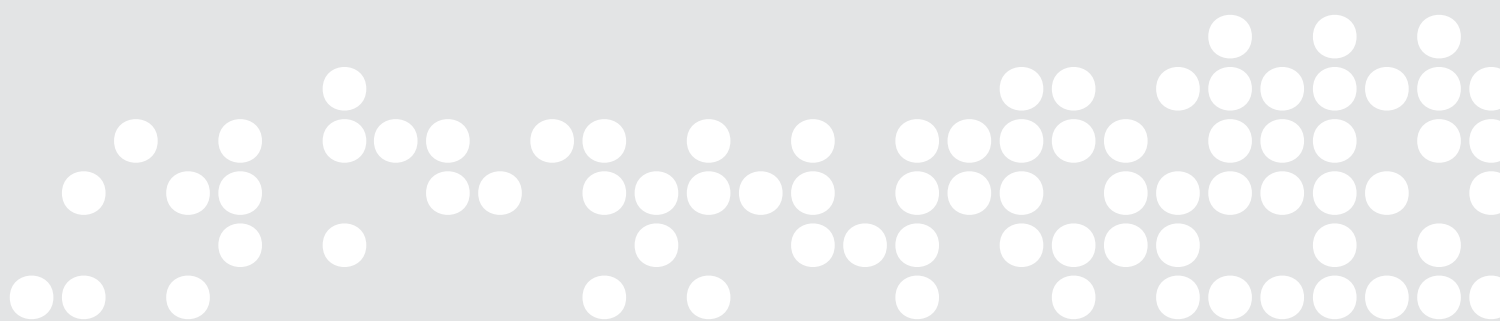
- > namontován nový pohon dveří hlavního vstupu (havárie dveří na konci roku 2022),
- > přebroušení a přelakování plovoucí podlahy v malém sále a v E-galerii a částečná oprava navazující podlahy v 2. patře i s výměnou přechodových lišt,
- > malování skladu D1 a úprava (výměna) regálů v trezoru a přilehlých místnostech,
- > výměna ústředí EPS a následné přenastavení všech souvisejících systémů požární ochrany,
- > umístění nádob na tříděný odpad do veřejných prostor, do denních místností zaměstnanců nové úsporné lednice,
- > na pobočce Machnín proběhla výměna oken a byly vyměněny některé regály,
- > v průběhu celého roku probíhaly standardní servisní práce a drobné opravy technických zařízení a technologických celků (výtahy, EPS, EZS, elektroinstalace, výměníkové stanice).

(C)

EKONOMICKÉ UKAZATELE

1. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

1.1 ANALÝZA TVORBY VÝNOSŮ, ZHODNOCENÍ VÝVOJE VE SROVNÁNÍ S PŘEDCHOZÍM ROKEM

Výše celkových výnosů v roce 2023 byla stejně jako v předchozích letech ovlivněna příspěvky na činnost a dotacemi (činí 93 % z celkových výnosů), což dokládá přehled příspěvků na činnost od zřizovatele a statutárního města Liberec.

Obecně lze konstatovat, že tržby za vlastní výkony oproti rokům 2020–2022, kdy jsme byli negativně ovlivněni covidovým obdobím, vzrostly. Toto se týkalo nejen tržeb z prodeje služeb, ale také oblasti doplňkové činnosti (pronájmy).

Výnosy dle syntetických účtů uvádíme za období 2020–2023, vybrané výnosy (příspěvky na činnost a dotace) i za delší časové období.

Tržby za vlastní výkony (účet 602) byly v roce 2023 v porovnání s rokem 2022 o 7 % vyšší a s rokem 2021 o 36 % vyšší. K navýšení příjmů došlo vyšším počtem registrovaných čtenářů, což považujeme za velmi pozitivní posun.

Ostatní výnosy (účet 649) jsou celkově v porovnání s předchozím rokem o 357 tis. Kč nižší, dle analytických účtů došlo k nižšímu zúčtování fondů o 367 tis. Kč, jiné ostatní výnosy byly téměř na srovnatelné úrovni (Ukrajinský klub, poplatky obcí okresu Liberec za servis knihovnického systému, poplatky VU3V, poplatky za meziknihovni výpůjční službu aj.). Pouze plnění pojišťovny z titulu vzniklých škod bylo vyšší oproti roku 2022.

Přehled celkových výnosů

[tis. Kč]

	2020	2021	2022	2023
VÝNOSY Z ČINNOSTI – účtová třída 6	59 498	60 156	66 289	72 773
60 Tržby za vlastní výkony a zboží	3 006	3 228	3 577	4 045
601 tržby za vlastní výroby	0	0	0	0
602 tržby z prodeje služeb	1 873	1 918	2 439	2 611
603 tržby z pronájmu	1 133	1 308	1 138	1 434
604 tržby za prodané zboží	0	2	0	0
61 Změny stavu vnitroorganizačních zásob	0	0	0	0
62 Aktivace	0	0	0	0
64 Ostatní výnosy	1 055	3 034	1 233	876
644 výnosy z prodeje materiálu	0	0	0	0
646 výnosy z prodeje DHM	0	0	0	0
648 zúčtování fondů	640	2 393	403	35
649 jiné ostatní výnosy	415	641	830	841
65 Tržby z prodeje majetku, rezervy a opravné položky	0	0	0	0
66 Finanční výnosy	0	0	0	0
662 úroky	0	0	0	0
67 Výnosy z nároků na prostředky SR a ÚSC				
672 výnosy z rozpočtu ÚSC	55 437	53 894	61 479	67 852

1. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

Přehled příspěvků na činnost od zřizovatele 2015–2023

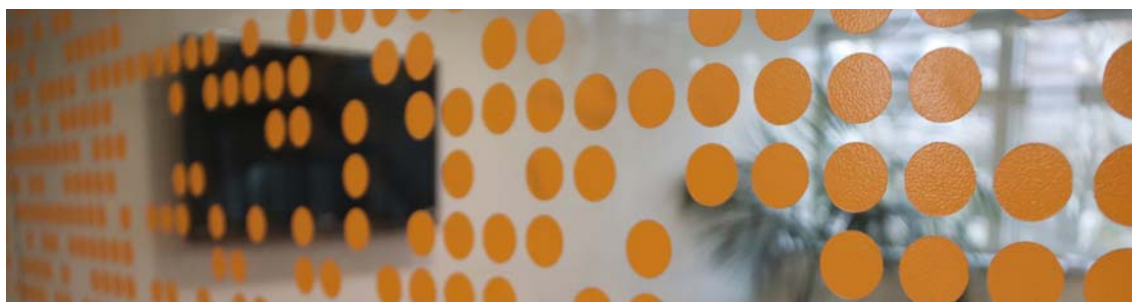
(Kč)

rok	příspěvek na provoz	příspěvek na odpisy	celkem
2015	31 487 400	4 618 600	36 106 000
upravený 2015	33 378 400	4 618 600	37 997 000
2016	32 778 536	4 671 464	37 450 000
upravený 2016	36 791 741	4 548 259	41 340 000
2017	36 238 151	4 429 849	40 668 000
upravený 2017	37 786 850	4 429 849	42 216 699
úč. příspěvky	1 300 000	0	1 300 000
2018	40 664 710	4 552 910	45 217 620
upravený 2018	40 664 710	4 429 705	45 094 415
úč. příspěvky	800 000	0	800 000
2019	42 149 420	4 846 000	46 995 420
upravený 2019	42 624 420	4 371 000	46 995 420
úč. příspěvky	2 453 130	0	2 453 130
2020	44 908 300	4 409 200	49 317 500
upravený 2020	46 028 372	3 289 128	49 317 500
úč. příspěvky	1 995 058	0	1 995 058
2021	42 733 332	3 327 468	46 060 800
upravený 2021	43 733 332	3 327 468	47 060 800
úč. příspěvky	1 506 528	0	1 506 528
2022	46 873 000	3 293 000	50 166 000
upravený 2022	50 965 559	3 293 000	54 258 559
úč. příspěvky	2 112 536	0	2 112 536
2023	58 306 000	3 331 830	61 637 830
upravený 2023	56 429 771	3 331 830	59 761 601
úč. příspěvky	2 002 819	0	2 002 819

Přehled dotací z rozpočtu statutárního města Liberec 2015–2023

(Kč)

	příspěvek SML pobočky	příspěvek SML akvizice
2015	1 200 000	100 000
2016	1 400 000	200 000
2017	2 000 000	400 000
2018	2 400 000	500 000
upr. 2018	2 700 000	700 000
2019	3 000 000	700 000
2020	2 500 000	700 000
2021	3 000 000	700 000
2022	3 000 000	700 000
2023	3 500 000	800 000

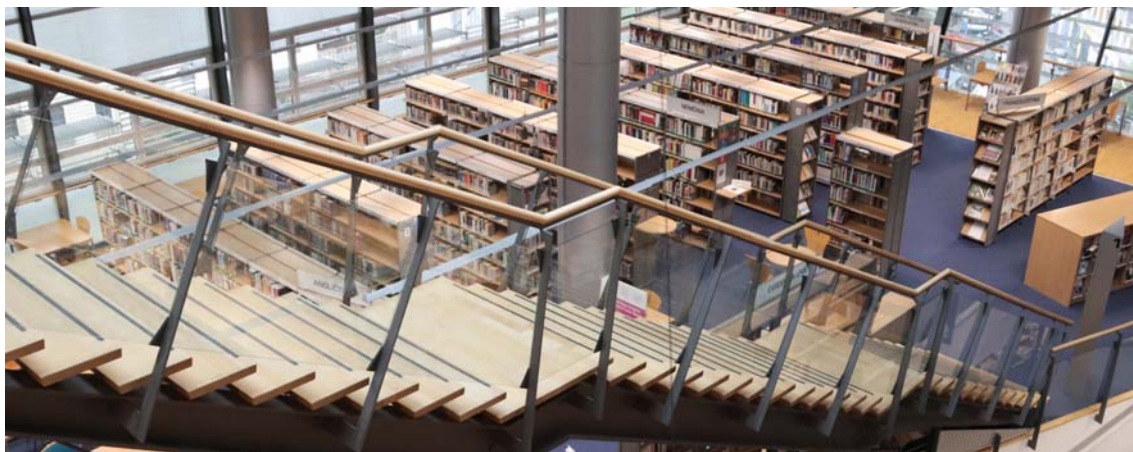
1. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

Tabulka vybraných příjmů z vlastních výkonů a zboží v absolutním vyjádření (účet. sk. 60) (Kč)

	2020	2021	2022	2023
Pobočky				
Vesec	16 532	15 042	18 949	19 266
Kunratická	12 924	14 525	15 980	15 071
Ruprechtice	9 012	11 612	9 939	10 522
Rochlice	3 940	4 157	4 767	6 675
Machnín	1 013	1 334	1 027	1 598
Králův Háj	4 370	5 065	4 513	4 941
celkem pobočky	47 791	51 735	55 175	58 073
Knihovna pro děti a mládež	98 002	93 659	131 928	137 782
Informační služba				
kopírování	50 341	45 873	80 852	91 029
ostatní	605 902	567 324	778 560	834 855
registrační poplatky	859 234	995 357	1 098 879	1 168 672
celkem Informační služba	1 515 477	1 608 554	1 958 291	2 094 556
ostatní výnosy účet. skupiny 60				
sankční poplatky, ztráta knih hrazené převodem	47 345	46 460	53 788	51 192
samoobslužná kopírka	7 456	5 478	10 741	8 370
vstupné	43 040	19 435	79 374	86 209
tržba za prodané zboží	0	1 773	0	355
výnosy z pronájmu	1 133 593	1 308 199	1 137 992	1 433 513
ostatní (energie v rámci doplňkové činnosti, prodej propagačních předmětů...)	113 632	92 854	150 048	180 945
celkem	3 006 336	3 228 147	3 577 337	4 050 995

Příjmy poboček Krajské vědecké knihovny po výrazném poklesu v covidových letech zaznamenaly od roku 2022 nárůst, výše příjmů dosáhla 58 073 Kč. Tato částka je o 5 % vyšší, nicméně příjmy nedosáhly úrovně roku 2019. Výnosy v Knihovně pro děti a mládež se dostaly na úroveň roku 2019.

Potěšující je vývoj příjmů Informační služby, kdy se jednoznačně do výše výnosů promítá nárůst počtu registrovaných čtenářů a s tím související výše registrační poplatků. Na výši příjmů má také zcela jistě vliv výběr vstupného. Pozitivně se projevuje také možnost vzdálené registrace a možnost online platby za služby knihovny. Výnosy z pronájmu řeší vyhodnocení doplňkové činnosti.

1. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

1.2 ROZBOR ČERPÁNÍ ROZHODUJÍCÍCH POLOŽEK NÁKLADŮ SE ZAMĚŘENÍM NA PŘÍČINY, KTERÉ ZPŮSOBILY NEŽÁDOUCÍ VÝVOJ OPROTI PŘEDPOKLÁDANÝM PARAMETRŮM

Celkové náklady jsou v porovnání s předchozím rokem vyšší o 5 913 tis. Kč, a to především díky navýšení příspěvku zřizovatele na činnost a účelovým příspěvkům na činnost. Do navýšení nákladů se promítla také vyšší dotace z rozpočtu statutárního města Liberec na provoz poboček a na akvizici.

Přehled celkových nákladů

(tis. Kč)

	2020	2021	2022	2023
NÁKLADY CELKEM – účtová třída 5	59 497	60 156	66 289	72 202
50 Spotřebované nákupy	6 976	7 060	9 719	9 233
501 spotřeba materiálu, vč. PHM	4 028	3 945	4 369	5 151
502 spotřeba energie (teplo, voda, plyn, el. energie)	2 948	3 114	5 350	4 082
503 spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	0	0	0	0
504 prodané zboží	0	1	0	0
51 Služby	8 555	9 611	9 451	11 344
511 opravy a udržování	774	2 072	913	1 261
512 cestovné	15	55	84	145
513 náklady na reprezentaci	17	19	37	40
518 ostatní služby	7 749	7 465	8 417	9 898
52 Osobní náklady	38 046	38 694	41 696	46 039
521 mzdové náklady	27 897	28 518	30 675	33 956
524 zákonné sociální pojištění (zdravotní, sociální)	9 117	9 153	9 807	10 755
525 ostatní sociální pojištění	76	76	82	91
527 zákonné sociální náklady	944	933	1 118	1 231
528 ostatní sociální náklady	12	14	14	6
53 Daně a poplatky	8	8	8	8
531 daň silniční	0	0	0	0
532 daň z nemovitostí	0	0	0	0
538 ostatní daně a poplatky	8	8	8	8
54 Ostatní náklady	279	143	65	91
547 manka a škody	47	0	0	0
549 jiné ostatní náklady	232	143	65	91
55 Odpisy, prodaný majetek, rezervy a opravné položky	5 633	4 640	5 350	5 487
551 odpisy majetku	4 982	4 022	3 985	4 174
553 zůstatková cena prodaného majetku	0	0	0	0
556 tvorba opravných položek	5	5	2	0
557 náklady z odepsaných pohledávek	0	0	0	0
558 náklady z DDM	646	613	1 363	1 313
56 Daně a poplatky	0	0	0	0
564 reálná hodnota	0	0	0	0
59 Daň z příjmů	0	0	0	0
591 daň z příjmů	0	0	0	0

1. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

Spotřeba materiálu

Náklady v této účtové skupině vzrostly o 782 tis. Kč především díky vzrůstu nákladu na akvizici o 319 tis. Kč. Akvizice představuje základní část spotřeby materiálu. Další část nákladů tvoří nákup režijního materiálu, a to zejména v souvislosti s výdaji v rámci poskytnutých účelových příspěvků na činnost, výši ovlivnila také vyšší hladina spotřebitelských cen.

Naši trvalou snahou je vynaložit na akvizici fondu takové finanční prostředky, abychom splňovali standard veřejných knihovnických a informačních služeb (indikátor je 30–45 Kč na 1 obyvatele). V roce 2023 jsme na akvizici vynaložili v průměru 35,20 Kč na 1 obyvatele. Toto považujeme za velmi pozitivní zprávu. Celkový přírůstek je uveden v kapitole akvizice.

Financování akvizice bylo stejně jako v předchozích letech vícezdrojové (KVK, příspěvek statutárního města Liberec na akvizici a na provoz poboček).

Vzhledem k důležitosti tohoto nákladu uvádíme dlouhodobé srovnání let 2017–2023 a přehled financování z jednotlivých finančních zdrojů.

Tabulka akvizice 2017–2023

[Kč]

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
501 0331	knihy – odborné publikace	1 451 104	1 197 353	1 118 226	928 581	828 291	892 417	999 901
501 0332	hudebniny	31 266	35 952	34 917	29 971	14 008	9 933	15 620
501 0333	knihy – beletrie	557 648	580 724	630 083	586 166	582 468	675 722	699 842
501 0334	knihy – Knihovna pro děti a mládež	416 611	439 353	445 785	363 785	323 588	399 088	472 781
501 0335	knihy – pobočky	407 610	483 571	494 328	419 739	392 893	432 947	514 873
501 0336	knihy – výměnný fond (reg. funkce)	344 154	344 220	344 961	356 646	321 545	352 042	390 157
501 0337	společenské hry	57 176	53 471	21 767	29 200	25 014	28 936	36 060
501 0338	časopisy	262 525	284 349	254 615	247 558	252 346	246 327	252 031
501 0339	CD – zvukové dokumenty	227 010	241 778	224 766	194 754	149 699	122 339	100 107
501 0341	DVD – audio-vizuální dokumenty	36 443	54 551	71 809	34 108	20 580	17 058	14 930
celkem		3 791 547	3 715 322	3 641 257	3 190 508	2 910 432	3 176 809	3 496 302
elektronické zdroje (e-knihy, databáze)		815 187	623 191	885 174	771 535	683 010	719 116	865 628
počet pořízených exemplářů							11 166	12 052
cena za 1 exemplář							284	290

Akvizice účelové příspěvky LK, SML 2023

[Kč]

	Statutární město Liberec	celkem
Nákup e-knih a databází	0,00	0,00
Nákup fondu (akvizice)	800 000,00	800 000,00
Nákup fondu hrazený z dotace na provoz poboček	514 873,00	514 873,00
celkem	1 314 873,00	1 314 873,00

Spotřeba energií v letech 2017–2023

Po dramatickém nárůstu cen elektrické energie v roce 2022 došlo v roce 2023 ke stabilizaci jednotkových cen, čemuž odpovídají i celkové náklady.

Celková spotřeba elektrické energie v hlavní budově byla o 33 100 kWh nižší oproti minulému období, pátá nejnížší za sledované období. Obecně lze konstatovat, že spotřeba je s přihlédnutím ke „covidovým“ rokům a roku 2022, kdy probíhala sanace podlah v podzemním parkovišti, vyrovnaná.

Spotřeba páry odpovídá normálnímu provozu a standardním klimatickým podmínkám. Celková cena je ovlivněna výší rezervovaného výkonu a jednotkovou cenou.

Náklady na vodné a stočné jsou oproti předchozímu roku o 34 tis. Kč vyšší i při téměř stejné spotřebě, důvodem je zvyšující se cena.

Náklady na PHM jsou naopak díky cenovému vývoji nižší o 18 tis. Kč při takřka stejném počtu najetých kilometrů.

Tabulka spotřebované energie (tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
elektrická energie, vč. DČ	915	1 045	1 073	1 122	1 189	3 242	1 623
pára, vč. DČ	1 467	1 533	1 901	1 583	1 789	1 859	2 175
vodné, stočné, srážková voda vč. DČ	255	237	264	243	136	250	284
celkem	2 637	2 815	3 238	2 948	3 114	5 351	4 082

Doplňující ukazatele:

spotřeba kWh celkem (hlavní budova)	357 535	339 721	318 276	291 486	331 807	353 872	320 772
průměrná cena / 1 kWh vč. DPH				3,90	3,60	8,90	5,04
spotřeba GJ celkem (hlavní budova)	3 059	2 314	3 287	2 490	2 790	2 366	2 305
Spotřeba vodné, stočné, vč. DČ						1 440	1 500
Spotřeba srážková voda m ³						2 063	2 063
cena PHM / 1 l							
v tom: nafta	29,46	31,80	31,70	27,80	33,19	44,42	36,64
benzín	30,17	32,23	32,03	27,50	33,44	42,78	37,90
spotřeba PHM v Kč	73 000	78 913	80 181	41 454	52 952	99 771	81 504
počet najetých km celkem	21 629	29 893	28 173	16 510	16 454	24 393	26 190

Služby

(Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
opravy a udržování	846 325	1 907 013	773 262	2 072 493	913 370	1 261 236
cestovné	99 584	106 994	15 216	54 870	83 481	144 714
náklady na reprezentaci	27 925	28 637	17 027	18 989	36 612	39 776
ostatní služby	8 010 121	7 690 899	7 749 394	7 465 153	8 417 217	9 898 500
celkem	8 983 955	9 733 543	8 554 899	9 611 505	9 450 680	11 344 226

Celkové náklady na služby jsou oproti roku 2022 výrazně vyšší, a to o 1 894 tis. Kč. Důvodem byl nákup služeb spojených s poskytnutím účelových příspěvků LK a dotací (MK ČR, SML).

Náklady na opravy a udržování byly vyšší o 348 tis. Kč. Mezi největší opravy patřila havarijní oprava vstupních dveří, oprava podlahy – broušení v sále ve 4. patře a oprava ústředí EPS. Dále došlo k opravě vandalem poškozeného opláštění budovy. Tato škodná událost byla řešena následně s pojišťovnou.

1. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

Závazky vyplývající z uzavřených servisních smluv (úklid, správa sítě, servis technologických celků, BOZP, právní služby...), které tvoří zásadní výši nákladů v této účtové skupině, jsou ovlivnitelné velmi omezeně. Vzhledem k obdržené výpovědi ze smlouvy o poskytování úklidových služeb došlo k navýšení nákladů na tyto služby. Smlouva uzavřená na poskytování úklidových prací do výběru nového dodavatele služeb byla o 20 730 Kč/měs. vyšší. Tato cena zůstala aktuální z důvodu neukončeného výběrového řízení do konce roku 2023.

Náklady na cestovné se ve sledovaném období dostaly na nejvyšší úroveň jednak díky vyšší frekvenci služebních cest, mezi které patří cesty v rámci výkonu regionální funkce, účelového příspěvku Regionální osobnosti a také několik zahraničních cest, ale také díky navýšení stravného a cen jízdného.

Ostatní náklady

Zde se účtuje o nákladech, které věcně náleží do předchozího účetního období (vyúčtování služeb spojených s pronájmem nebytových prostor – pobočky, zúčtování za vodné a stočné), dále o nákladech na pojištění (pouze povinné ručení a havarijní pojištění vozidel, ostatní pojistné hradí zřizovatel), odměně za komerční kopie fa DILIA. Tyto jsou srovnatelné s předchozím rokem.

Náklady z DDHM

Výše těchto nákladů byla v roce 2023 1 313 tis. Kč, tedy prakticky na stejné úrovni roku 2022. Došlo k pořízení 124 ks nových PC z důvodu ukončení smluvního vztahu na pronájem 140 ks virtuálních desktopů. Dále jsme pořídili nový majetek v rámci projektu Knihovna, místo pro každého, NAKAP, došlo také k nákupu vybavení do velkého sálu, mapové skříně do depozitáře vzácných tisků.

Odpisy

Celkové náklady na odpisy vč. doplňkové činnosti činily v roce 2023 4 174 405 Kč, transferový podíl byl ve výši 675 446 Kč. Výše odpisů překračující příspěvek na odpisy byla hrazena z provozních prostředků knihovny.

1.3 PLNĚNÍ SOUSTAVY UKAZATELŮ K ROZPOČTU ORGANIZACE

závazné ukazatele		SR 2023	upravený 2023	k 31. 12. 2023
1	neinvestiční příspěvek na odpisy dlouhodobého majetku kraje	3 331 830	3 331 830	3 331 830
2	neinvestiční příspěvek na provoz organizace	58 360 000	58 706 000	56 429 771
3	limit prostředků na platy / podíl mimotarifních složek platu	34 695 000	33 956 000	33 956 000
4	použití prostředků rezervního fondu	0	25 000	35 000
5	použití prostředků invest. fondu na opravy a údržbu nem. maj. kraje	1 900 000	1 900 000	0
6	použití prostředků fondu odměn	0	0	0
7	limit výdajů na pohoštění	40 000	40 000	39 776
8	počet zaměstnanců	78,5	78,5	77,60
9	mimoř. investiční příspěvek zřizovatele na pořízení DHM	0	0	610 000
10	mimoř. neinvestiční příspěvek zřizovatele	300 000	3 665 865	2 002 819
11	výsledek hospodaření organizace	0	0	0

1. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

1.4 FINANČNÍ VYPOŘÁDÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ, DOTACÍ A NÁVRATNÝCH FINANČNÍCH VÝPOMOCÍ ZA ROK 2023

[Kč]

ukazatel	ÚZ /	poskytnuto k 31. 12. 2023	vráceno do 31. 12. 2023 na účet poskytovatele	vratka dotace a návratné finanč- ní výpomoci při finančním vypořádání, po 31. 12. 2023
			částka	
a	b	1	3	6
1/ Neinvestiční příspěvky od zřizovatele celkem		64 040 649,00	2 672 410,00	2 276 228,63
<i>v tom:</i>				
příspěvek na provoz		58 706 000,00		2 276 228,63
příspěvek na odpisy		3 331 830,00	2 672 410,00	
ostatní účelové příspěvky celkem		2 002 819,00		
<i>v tom jednotlivé tituly:</i>				
Databáze regionálních osobností		300 000,00		
Knihovna, místo pro každého		476 000,00		
Pořízení nových 124 ks PC a monitorů		1 226 819,00		
2/ Příspěvky na investice od zřizovatele celkem		2 732 480,07		
<i>v tom jednotlivé tituly:</i>				
Nátěr podlah v garážích		2 122 480,07		
Knihovna, místo pro každého		610 000,00		
A/ celkem 1/ + 2/		66 773 129,07	2 672 410,00	2 276 228,63
3/ Příspěvky/dotace od jiných poskytovatelů – ost. neinv. celkem		5 411 469,84		
<i>dle jednotlivých poskytovatelů:</i>				
Statutární město Liberec		4 536 050,00		
Ministerstvo kultury ČR		436 480,00		
MŠMT – projekt NAKAP		438 939,84		
<i>dle jednotlivých titulů:</i>				
Statutární město Liberec				
Reichenberg – komiks (vycházky)		49 000,00		
Nejen literární ochutnávky		44 000,00		
Hudební události		26 000,00		
Znakokniha		40 000,00		
Co bychom měli vědět		17 750,00		
Děti čtou nevidomým dětem		40 000,00		
Příspěvek pobočky		3 500 000,00		
Příspěvek akvizice		800 000,00		
Aktivity pro ukrajinské uprchlíky		19 300,00		
celkem statutární město Liberec		4 536 050,00		
Ministerstvo kultury, dotace SR				
VISK 2 Vzdělávání knihovníků		35 000,00		
VISK 9 Doplnění záznamů do báze ANL		63 000,00		
Literární vycházky		20 000,00		
Znakokniha		55 000,00		
Děti čtou nevidomým dětem		55 000,00		
Národní plán obnovy		208 480,00		
celkem MK ČR		436 480,00		
		0,00		
4/ Příspěvky/dotace od jiných poskytovatelů – ost. inv. celkem		507 000,00		
<i>dle jednotlivých poskytovatelů:</i>				
MK ČR – VISK 3 – Pořízení knihoboxu		507 000,00		
B/ CELKEM 3/ + 4/		5 918 469,84	0,00	
5/ Dotace ISPROFIN investiční celkem				
<i>dle jednotlivých titulů:</i>				
6/ Dotace ISPROFIN neinvestiční celkem				
<i>dle jednotlivých titulů:</i>				
C/ celkem 5/ + 6/				
D/ CELKEM A/ + B/ + C/		72 691 598,91	2 672 410,00	2 276 228,63

Pozn.: proúčtování odpisů z transferů ve výši 675 446,31 Kč zde není uvedeno (403/672)

V roce 2023 knihovna neuzavřela se zřizovatelem smlouvu o poskytnutí vyrovnávací platby. Určovacím dopisem byla oznámena výše příspěvku na činnost a byly stanoveny dílčí ukazatele u nákladů na elektrickou energii, dálkové teplo, výkon regionální funkce byl rozdělen na okresní (regionální) funkci a krajskou funkci. Vyjma nákladů na okresní (regionální funkci) nebyly dílčí ukazatele naplněny, došlo tak k odvodu částky 2 276 228,63 Kč do rozpočtu zřizovatele.

1. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

Čerpání dotace z rozpočtu statutárního města Liberec na provoz poboček k 31. 12. 2023

[Kč]

		Vesec	Kunratická	Ruprechtice	Rochlice	Machnin	K. Háj	celkem
0335	knihy pobočky	95 713,00	90 812,00	95 812,00	75 912,14	75 812,00	80 812,00	514 873,14
0338	časopisy	8 005,00	5 936,00	9 367,00	3 303,00	6 370,00	7 753,50	40 734,50
0342	čisticí prostředky	2 600,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 600,60
0345	náplně do tiskáren	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0347	režijní DDHM do 699,99 Kč	0,00	0,00	0,00	0,00	1 440,00	639,00	2 079,00
0348	ostatní režijní materiál	0,00	519,02	4 709,38	1 017,03	6 326,36	973,73	13 545,52
0361	spotřeba PHM	1 087,00	1 087,00	1 087,00	1 087,00	1 086,00	1 086,00	6 520,00
spotřeba materiálu		107 405,60	98 354,02	110 975,38	81 319,17	91 034,36	91 264,23	580 352,76
0331	spotřeba elektr. energie	8 439,00	12 839,00	10 702,10	0,00	2 084,00	10 000,00	44 064,10
0332	spotřeba páry	29 040,00	9 092,00	175 317,92	0,00	22 000,00	10 800,00	246 249,92
0334	vodné	1 089,00	441,00	0,00	0,00	88,00	900,00	2 518,00
spotřeba energie		38 568,00	22 372,00	186 020,02	0,00	24 172,00	21 700,00	292 832,02
		145 973,60	120 726,02	296 995,40	81 319,17	115 206,36	112 964,23	873 184,78
0332	opravy a udržování strojů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
opravy a udržování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0331	cestovné tuzemsko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
cestovné		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0331	licence, aktualizace sw	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0333	liberecká is, služby správa sítě	17 454,00	8 727,00	17 453,00	8 727,00	17 453,00	17 453,00	87 267,00
0335	liberecká is, VDI	8 978,00	0,00	8 978,00	0,00	8 978,00	0,00	26 934,00
0336	školení, semináře	0,00	0,00	350,00	0,00	0,00	0,00	350,00
0338	školení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0345	telefony	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0350	poštovné	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0362	HASPRO – údržba hasících přístrojů	3 302,46	1 651,33	3 302,46	0,00	0,00	1 651,23	9 907,48
0370	ostatní služby	1 770,00	0,00	6 385,00	0,00	800,00	0,00	8 955,00
0371	nájemné	184,00	18 000,00	234,00	0,00	260,00	12 000,00	30 678,00
ostatní služby		31 688,46	28 378,33	36 702,46	8 727,00	27 491,00	31 104,23	164 091,48
		31 688,46	28 378,33	36 702,46	8 727,00	27 491,00	31 104,23	164 091,48
0332	mzdové náklady OOV	24 840,00	24 840,00	46 920,00	10 120,00	6 900,00	12 420,00	126 040,00
0337	mzdové náklady pobočky	483 596,00	417 627,00	288 133,00	225 234,00	187 662,00	331 449,00	1 933 701,00
mzdové náklady		508 436,00	442 467,00	335 053,00	235 354,00	194 562,00	343 869,00	2 059 741,00
0335	zdravotní poj. 9 % pobočky	43 301,00	37 562,00	24 834,00	20 246,00	16 865,00	29 806,00	172 614,00
0336	sociální poj. 25 % pobočky	119 317,00	103 503,00	68 431,00	55 790,00	46 472,00	82 131,00	475 644,00
zákonné sociální pojištění		162 618,00	141 065,00	93 265,00	76 036,00	63 337,00	111 937,00	648 258,00
0300	jiné soc. poj. úraz zam.	1 347,00	1 169,00	489,00	630,00	525,00	927,00	5 087,00
	jiné soc. poj. úraz zam. celkem	1 347,00	1 169,00	489,00	630,00	525,00	927,00	5 087,00
0331	základní příděl FKSP pobočky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zákonné sociální náklady		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		672 401,00	584 701,00	428 807,00	312 020,00	258 424,00	456 733,00	2 713 086,00
0330	ostatní náklady	2 904,00	3 109,18	2 961,66	0,00	6 528,79	-990,95	14 512,68
jiné ostatní náklady		2 904,00	3 109,18	2 961,66	0,00	6 528,79	-990,95	14 512,68
		2 904,00	3 109,18	2 961,66	0,00	6 528,79	-990,95	14 512,68
300	náklady z DDHM, DDNM	0,00	0,00	0,00	4 579,91	3 992,00	3 833,00	12 404,91
	celkem	0,00	0,00	0,00	4 579,91	3 992,00	3 833,00	12 404,91
celkem		852 967,06	736 914,53	765 466,52	406 646,08	411 642,15	603 643,51	3 777 279,85

1.5 VYHODNOCENÍ DOPLŇKOVÉ ČINNOSTI

Dle čl. VIII. Zřizovací listiny knihovna provozuje doplňkovou činnost v nezměněném rozsahu – činnost grafického studia, knihařské dílny, pronájmy, reklamní činnost a technické činnosti v dopravě (provoz garáží).

Zásadní část výnosů z doplňkové činnosti tvoří krátkodobý a dlouhodobý pronájem nebytových prostor a pronájem parkovacích míst. Jak bylo konstatováno v minulých letech, jsou výnosy této činnosti neopominutelnou součástí příjmové části rozpočtu. V porovnání s rokem 2022, kdy došlo k realizaci významné

1. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

zakázky v rámci projektu Křišťálové údolí, poklesly výnosy v reprografickém pracovišti (DTP studio). Obdobná situace byla také v knihařské dílně, kdy v roce minulém došlo k rozsáhlejší vazbě periodik pro externího zákazníka.

Stavební práce v ulicích Pastýřská a Sokolská, pokračující sanační práce (nátěr) v prostoru parkoviště a jeho uzavření na dobu 2 měsíců významně zkomplikovaly užívání nejen vlastního parkoviště, ale i pronájem nebytových prostor. I tak se podařilo dosáhnout oproti roku 2022 navýšení o téměř 25 %. K navýšení parkovného v roce 2023 z důvodu nepříznivých vnějších podmínek jsme již nemohli přistoupit.

(Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
grafické studio	27 253	23 952	24 507	25 569	44 520	103 761	20 390
knihařská dílna	57 385	46 292	66 383	75 088	82 707	99 689	66 866
pronájmy, parkovné	1 315 280	1 240 425	1 232 420	1 233 621	1 422 971	1 280 835	1 596 613
v tom: pronájem parkovacího místa					905 177	711 742	836 237
jednorázové parkovné					114 772	142 842	163 100
vývoj pronájmu/měsíc (bez DPH)	1 000	1 000	1 000	1 500	1 500	1 500	1 700
celkem	1 399 918	1 310 669	1 323 310	1 334 278	1 550 198	1 484 285	1 683 869
výsledek hospodaření	867 387	771 283	448 565	677 824	763 952	603 441	862 482

V tabulce neuvádíme výnosy za elektrickou energii, teplo a vodné v rámci doplňkové činnosti.

1.6 INVENTARIZACE

Přehled inventarizacemi ověřených skutečných stavů majetku předaného k hospodaření příspěvkové organizaci Krajská vědecká knihovna v Liberci ke dni 31. 12. 2023

č. ř.	název majetku	SÚ	inventura F / D	stav majetku předaného k hospodaření dle zřizovací listiny v Kč	skutečný stav v Kč	účetní stav v Kč	rozdíl v Kč
1	DNM	13	F/D		2 004 812,80	2 004 812,80	0
2	DDNM	18	F/D		682 970,27	682 970,27	0
3	bud. pro sl. obyvatelstvu	21	F/D	453 490 171,48	461 612 007,83	461 612 007,83	0
4	sam. věci a soubory	22	F		45 668 653,61	45 668 653,61	0
5	DDHM	28	F		42 547 497,46	42 547 497,46	0
6	pozemky	31	F/D	3 566 300,00	3 566 300,00	3 566 300,00	0
7	kulturní předměty	32	F		3 615 950,00	3 615 950,00	0
8	jíný drobný dlouh. hmotný majetek	902	F		373 833,10	373 833,10	0
9	ostatní majetek	909	F/D		3 506 626,55	3 506 625,55	0

Inventarizační rozdíly byly proúčtovány v souladu se zřizovací listinou a vnitřními předpisy kraje

Pozemky

č. ř.	SU/AU	č. LV	parcela číslo	druh pozemku / způsob využití	účetní stav majetku předaného k hospodaření – pořizovací cena v Kč	na majetku vázne zástava ANO/NE
1	310 400	953	526/6	zastavěná plocha 4 m ²	9 600,00	NE
2	310 400	953	528/1	zastavěná plocha 1 456 m ²	3 494 400,00	NE
3	310 500	953	526/3	ostatní plocha 89 m ²	62 300,00	NE
celkem					3 566 300,00	

Budova

č. ř.	SU/AU	č. LV	parcela číslo	číslo popisné	druh stavby	účetní stav majetku předaného k hospodaření – pořizovací cena v Kč	na majetku vázne zástava ANO/NE
1	210 200	953	528/1 526/4 526/6	1362/1	budovy pro služby obyvatelstvu	461 612 007,83	NE
celkem						461 612 007,83	

1. Finanční hospodaření včetně komentáře dle navrženého obsahu ve směrnici rady

1.7 PŘEHLED O STAVECH NA BANKOVNÍCH ÚČTECH, POKLADNÍ HOTOVOSTI

[Kč]

účet	zůstatek
241	19 366 891,00
243	16 349,00
261	210 101,00

1.8 STAV POHLEDÁVEK A ZÁVAZKŮ PO LHŮTĚ SPLATNOSTI

K 31. 12. 2023 činily pohledávky (zůstatek účtu 311) 236 609,50 Kč, krátkodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů činily 28 094 Kč. Advokátní kancelář podala osm žalob k Okresnímu soudu v Liberci. Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů činily 52 891 Kč, jedná se o žaloby podané v letech 2017–2022.

Závazky (zůstatek účtu 321) činily 2 076 266,73 Kč, závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění 1 577 479 Kč, úhrada proběhla v roce 2024.

1.9 VÝSLEDKY VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ KONTROLNÍ ČINNOSTI ORGANIZACE S DŮRAZEM NA FINANČNÍ POSTIHY ORGANIZACE

Ve dnech 30. 1. – 1. 2. 2023 byla zřizovatelem provedena kontrola hospodaření. Nebyly shledány nedostatky a nebyla uložena nápravná opatření. V rámci vnitřního kontrolního systému probíhala kontrola dle plánu kontrolních úkolů.

1.10 NÁVRH NA ROZDĚLENÍ ZLEPŠENÉHO HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU

[Kč]

ukazatel	stav k 31. 12. 2022	stav k 31. 12. 2023	příděl ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2023	stav po přídělu (sl. 2 + 3)
	2	2	3	4
rezervní fond	594 877,45	594 877,45	570 316,83	1 165 194,28
fond reprodukce majetku / inv. fond	8 893 019,55	9 655 516,85	0,00	9 655 516,85
fond odměn	0,00		0,00	0,00
fond kulturních a sociálních potřeb	59 360,05	42 341,48	0,00	42 341,48
celkem	9 547 257,05	10 292 735,78	570 316,83	10 863 052,61

1.11 USMĚRŇOVÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATY, MZDOVÝ VÝVOJ

[Kč]

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
mzdové náklady celkem	24 918 000	26 884 000	27 897 000	28 518 000	30 675 000	33 956 000
počet přepočtených pracovníků	77,77	77,28	76,83	77,72	77,53	77,59
průměrný plat vč. náhrady za pracovní neschopnost	25 901	28 044	29 546	29 556	31 797	35 192

Limit mzdových prostředků pro rok 2023 činil v rámci upraveného rozpočtu 33 956 000 Kč. Průměrný měsíční plat činil vč. náhrad za dočasnou pracovní neschopnost 35 192 Kč, což je o 3 395 Kč více než v roce 2022.

(D)

ZÁVĚREČNÁ ČÁST

1. Zhodnocení období ředitelkou knihovny

2. PŘÍLOHY

příloha č. 1 – Zpráva o provedení revize

příloha č. 2 – Přehled podaných žádostí o dotace,
sponzorských příspěvků a získaných finančních
prostředků za rok 2023

příloha č. 3 – Roční výkaz o knihovně za rok 2023

příloha č. 4 – Seznam zaměstnanců k 31. 12. 2023

příloha č. 5 – Výběr z akcí knihovny – fotogalerie

Zhodnocení období ředitelkou knihovny

Vážený čtenáři a návštěvníci knihovny,

dočetli jste zprávu, která představuje činnost Krajské vědecké knihovny v Liberci v roce 2023. Zpráva za rok 2022 končila optimisticky – těší mě, že na tento optimismus mohu navázat i tentokrát. Máme za sebou úspěšný rok, který přinesl nejenom zvýšení zájmu o tradiční knihovnické služby, ale zejména nové služby, nové formáty a dle mého též kvalitativní posun v nabídce knihovny.

Činnost knihovny je velmi široká a zahrnuje mnoho různorodých služeb a nabídek, není možné vše zmínit v jednom článku. Dovolím si proto pouze zdůraznit a shrnout to nejdůležitější, čemu jsme se v uplynulém období věnovali.

V oblasti statistik jsme zaznamenali mírný nárůst ve všech sledovaných kategoriích – počet registrovaných čtenářů, výpůjček, návštěvníků knihovny i nabízených programů. V průběhu roku jsme usilovali o optimalizaci tradičních knihovnických služeb a jejich přizpůsobování potřebám našich čtenářů a návštěvníků, o doplňování kvalitních knih a dalších dokumentů tištěných i elektronických, snažili jsme se nabízet příjemný prostor pro studium i trávení volného času. Jsem přesvědčená, že se nám to dařilo – plné půjčovny a obsazená studijní místa jsou toho důkazem. Pokračoval trend zvyšování zájmu o e-výpůjčky – v součas-

né době nabízíme již téměř 30 000 e-dokumentů k vypůjčení, od září jsme k e-knihám přidali též možnost online půjčování audioknih. Z tradičních knihovnických služeb je nezbytné zmínit pořízení výdejního boxu na dokumenty, který umožní vyzvedávání objednaných dokumentů v režimu 24/7. V době vydání této výroční zprávy právě probíhá jeho instalace. V oblasti knihovnických služeb jsme průběžně sledovali dění v oboru i nové trendy a snažili se o jejich přijetí či přípravu na jejich přijetí (mimo jiné např. zapojení knihoven do osvěty v rámci procesu digitalizace státu), naši zaměstnanci se angažovali v odborných pracovních skupinách napříč celou republikou. Snažili jsme se o optimální zajištění fungování systému knihoven v Libereckém kraji v rámci výkonu tzv. regionálních funkcí, za tímto účelem jsme též za vydatné podpory Libereckého kraje zorganizovali motivační seminář pro zřizovatele menších a malých knihoven v regionu.

Již několik let se intenzivně věnujeme posilování vzdělávací úlohy knihovny. A v tomto úsilí jsme pokračovali i v roce 2023. Nabízeli jsme širokou škálu programů pro všechny typy škol, v této nabídce jsme zohlednili kromě čtenářské a informační gramotnosti též mediální vzdělávání. Stabílní zájem byl o kurzy pro pedagogy zaměřené na rozvoj čtenářské gramotnosti ve výuce – ať už to byl akreditovaný kurz Metody práce s knihou ve výuce nebo workshopy nabízené Metodickým centrem pro podporu čtenářské gramotnosti. Reflektovali jsme výzvu v rámci Národního plánu obnovy (Ministerstvo kultury ČR) a nabídli vzdělávání pro pracovníky v kulturním a kreativním sektoru z oblasti manažerských a digitálních kompetencí. Pokračovala též naše podpora příchozích z Ukrajiny, kteří intenzivně navštěvovali kurzy češtiny nebo Ukrajinský klub. A v neposlední řadě jsme připravili širokou nabídku volnočasových, vzdělávacích a kulturních programů pro různé cílové skupiny, která zahrnovala přednášky, konference, workshopy, výstavy, kurzy, koncerty a další nabídky. Vybrat si mohl skutečně každý.

Partnerství a spolupráci s dalšími subjekty nebo jednotlivci vnímáme jako důležitý aspekt pro rozvoj knihovny. V uplynulém období jsme se opět zapojili do několika celostátních kampaní a iniciativ, jako byl Březen – měsíc čtenářů, Týden knihoven, Noc s Andersenem nebo Den pro dětskou knihu. V rámci regionu jsme spolupracovali na přípravě a realizaci tradičního Festivalu dětského čtenářství, jehož hlavní část probíhala v prostoru

knihovny. Celý únor knihovna patřila neziskovému sektoru v rámci kampaně Krajské týdny pro neziskový sektor. Jako důležitý partner pro celoživotní vzdělávání jsme se představili na veletrhu vzdělávání a pracovních příležitostí EDUCA WEEK, kde jsme k našemu velkému překvapení získali ocenění Top firma za zajímavou a interaktivní prezentaci v našem stánku. Největší radost však máme ze získání ocenění Knihovna roku 2023, které jsme si převzali v říjnu z rukou ministra kultury ČR Martina Baxy, a to za partnerství a aktivity v rámci krajské kampaně Crystal Valley. Nesmím zapomenout též na zahraniční spolupráci v rámci Euroregionu Nisa nebo prezentaci knihovny v německém Augsburgu v rámci kulturního projektu Dialog realizovaného městy Liberec a Augsburg. Mimo výše uvedeného se podařilo upevnit spolupráci s dalšími našimi tradičními partnery a navázat partnerství nová.

Je nutné zmínit též velké úsilí v oblasti propagace činnosti knihovny. V průběhu roku jsme hledali nové cesty, jak oslovit stávající i nové čtenáře a uživatele knihovny, spolupracovali jsme s tra-

dičními médii, objevili se na webových portálech, pravidelně posílali tiskové zprávy ad. Za velký úspěch považujeme natočení série čtyř krátkých propagačních videí s názvem Knihovna Liberec – místo pro každého, které jsme prezentovali nejenom v budově knihovny, ale též na sociálních sítích, v médiích i na jiných platformách.

V závěru bych chtěla poděkovat všem svým kolegyním a kolegům za perfektní spolupráci a součinnost při zajištění služeb knihovny, implementaci novinek nebo řešení problémů.

Děkuji také všem příznivcům, čtenářům a návštěvníkům knihovny. Rádi bychom, abyste naši knihovnu vnímali jako místo, kde si každý může najít něco zajímavého pro sebe a kde se každý cítí dobře a příjemně. Chceme být místem, které zve k návštěvě, odpočinku, trávení volného času, ale také místem, které nabízí neformální vzdělávání pro každého z Vás. Těšíme se na Vaši návštěvu!

Dana Petřýdesová
ředitelka Krajské vědecké knihovny v Liberci

Příloha č. 1 – Zpráva o provedení revize

V roce 2023 proběhla v Krajské vědecké knihovně v Liberci revize těchto částí fondu:

fond	jméno souboru	počet jednotek
Signatura G ve skladu	G_SKLAD_2023	17 429
Signatura A ve skladu	A_SKLAD_2023	41 360
Angličtina ve Studijní knihovně	ANG_2023	8 963
Třída 908 ve Všeobecné knihovně	NAU_908_2023	4 568
Hudebniny v Hudební knihovně	NOTY_2023	2 160
Hry v Hudební knihovně	HRY_2023	942
Katalogizace	Katalogizace_2022	758
celkem		75 422

Revize probíhala průběžně v celém roce a byla dokončena v prosinci 2023. V prvním čtvrtletí roku 2023 ještě probíhala revize signatury F, která byla zahájena v roce předchozím.

Superrevize všech fondů, kromě signatury A, proběhla od 1. 10. 2021 do 30. 11. 2023. Superrevize signatury A ve skladu proběhne v lednu a únoru 2024. Dokumenty, které nebudou dohledány, budou navrženy k odpisu z knihovního fondu.

Revizi připravily a řídily Mgr. Marcela Freimuthová, po technické stránce Ing. Hana Raisiglová.

VÝSLEDKY REVIZE 2023

název souboru	G_SKLAD_2023
počet exemplářů k revizi	17 429
zrevidováno	17 317
nenalezeno	112

název souboru	NAU_908_2023
počet exemplářů k revizi	4 568
zrevidováno	4 420
nenalezeno	148

název souboru	A_SKLAD_2023
počet exemplářů k revizi	41 360
zrevidováno	41 100
nenalezeno	260

název souboru	NOTY_2023
počet exemplářů k revizi	2 160
zrevidováno	2 126
nenalezeno	34

název souboru	ANG_2023
počet exemplářů k revizi	8 963
zrevidováno	8 660
nenalezeno	273

název souboru	HRY_2023
počet exemplářů k revizi	942
zrevidováno	909
nenalezeno	33

V Liberci dne 10. 1. 2024

Zpracovala: Marcela Freimuthová

Příloha č. 2 – Přehled podaných žádostí o dotace, sponzorských příspěvků a získaných finančních prostředků za r. 2023

pořadí	název projektu	instituce / dotační program	popis projektu	plán nákladů	skutečné náklady	žádáno	podíl knihovny	poskytnuto
MINISTERSTVO KULTURY ČR								
1	Kurzy informační gramotnosti a specializované semináře	VISK 2, Odbor umění, literatury a knihoven	realizace kurzů pro knihovníky v oblasti ICT	50 200,00	50 202,57	35 000,00	15 203 Kč	35 000 Kč
2	Dostupnost objednaných dokumentů v režimu 24/7	VISK 3, Odbor umění, literatury a knihoven	nákup rezervačního zařízení Remotelocker od fy. Cosmotron	916 817,00	916 817,00	640 000,00	507 000 Kč	409 817 Kč
3	Doplňování vybraných záznamů článků do báze ANL	VISK 9, Odbor umění, literatury a knihoven	zpracování bibliografických záznamů článků z vybraných celostátních periodik	90 000,00	90 000,00	63 000,00	27 000 Kč	63 000 Kč
4	Znakokniha 2023	MK ČR – odbor regionální a národnostní kultury	realizace nové webové prezentace pro neslyšící děti	115 000,00	117 781,00	55 000,00	22 781 Kč	55 000 Kč
5	Děti čtou nevidomým dětem	MK ČR – odbor regionální a národnostní kultury	nahrávání a vydání zvukové knihy pro nevidomé děti	83 000,00	111 795,00	55 000,00	6 795 Kč	55 000 Kč
6	Literární ochutnávky	Knihovna 21. století	realizace literárních pořadů	70 000,00	41 812,30	35 000,00	21 812 Kč	20 000 Kč
7	Rozvoj kompetencí pracovníků kulturního a kreativního sektoru	MK ČR – Národní plán obnovy	realizace vzdělávacích seminářů	239 400,00	239 450,80	208 480,00	30 971 Kč	208 480 Kč
celkem MK ČR				1 564 417 Kč	1 567 859 Kč	1 091 480 Kč	631 562 Kč	846 297 Kč
OSTATNÍ DOTACE/DARY								
1	Děti čtou nevidomým dětem	Nadace Leontýnka	tisk knihy v Braillově písmu			10 000,00		10 000 Kč
2	Atrea, s. r. o.	Atrea – finanční dar	festivál vzdělávacích pořadů: Hrajeme si s přírodními zákony	25 000 Kč	25 000 Kč	25 000,00	0 Kč	25 000 Kč
celkem ostatní dotace/dary				25 000 Kč	25 000 Kč	35 000 Kč	0 Kč	35 000 Kč
STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC (SML)								
1	Liberec Reichenberg – vycházky místy, kterými prošly dějiny a významní rodáci	Fond kultury a cestovního ruchu	tisk drobné publikace Liberec Reichengerg	74 000 Kč	74 000 Kč	49 000,00	25 000 Kč	49 000 Kč
2	Nejen literární ochutnávky	Fond kultury a cestovního ruchu	realizace kulturně vzdělávacích pořadů a projektů	74 500,00	74 500,00	49 000,00	25 000 Kč	49 000 Kč
3	Hudební události	Fond kultury a cestovního ruchu	realizace hudebních pořadů	57 000,00	65 500,00	38 000,00	27 500 Kč	38 000 Kč
4	Znakokniha 2023	Fond zdraví a prevence	realizace nové webové prezentace pro neslyšící děti			45 000,00		40 000 Kč
5	Děti čtou nevidomým dětem	Fond zdraví a prevence	nahrávání a vydání zvukové knihy pro nevidomé děti			45 000,00		40 000 Kč
6	Co bychom měli vědět – cyklus vzdělávacích seminářů	Fond zdraví a prevence	realizce vzdělávacích pořadů	48 000,00	48 000,00	38 000,00	30 520 Kč	17 480 Kč
celkem SML				253 500 Kč	262 000 Kč	264 000 Kč	108 020 Kč	233 480 Kč
PROJEKTY CELKEM				1 842 917 Kč	1 854 859 Kč	1 390 480 Kč	739 582 Kč	1 114 777 Kč

Příloha č. 3 – Roční výkaz o knihovně za rok 2023

Ministerstvo kultury, POB 119
120 21 PRAHA 2
Vyplněný výkaz doručte do 16. 2. 2024

Kult (MK) 12-01
Schváleno ČSÚ pro Ministerstvo kultury
ČV 83/23 ze dne 29. 6. 2022

Roční výkaz o knihovně za rok 2023

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2023. Ochrana důvěrnosti údajů je zaručena zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Údaje se zjišťují pro potřebu Ministerstva kultury, které odpovídá za jejich ochranu. Zpravodajská jednotka je povinna poskytnout všechny požadované údaje. Děkujeme za spolupráci.

Název zpravodajské jednotky (včetně obce/města působení)	Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace
IČO	83194
Evid. č. knihovny	1797
Adresa	Rumjancevova 1362/1 Liberec 1 - Staré Město 46001
Telefon	482 412 133
Kraj	Liberecký kraj
www stránky ZJ	www.kvkli.cz
E-mail	library@kvkli.cz
Zřizovatel (vyplní se slovně)	Liberecký kraj
Velikost obsluhované populace ¹	112 754
Bezbariérový přístup	Ano

I. KNIHOVNÍ FOND		
	Č. ř.	Celkem
a	1	2
Stav knihovního fondu celkem k 31. 12. min. roku	0101	1 421 494
Knihovní jednotky celkem k 31. 12. sledovaného roku ² (součet ř. 0103 až 0113)	0102	1 439 679
v tom	naučná literatura	0103 575 770
	krásná literatura	0104 388 836
	rukopisy	0105 237
	mikrografické dokumenty	0106 0
	kartografické dokumenty	0107 7 130
	tištěné hudebniny	0108 22 852
	zvukové	0109 37 057
	zvukové obrazové	0110 3 360
	obrazové	0111 3 035
	elektronické dokumenty	0112 6 871
	jiné	0113 394 531
Počet exemplářů titulů docházejících periodik	0114	4 443
Počet knihovních jednotek ve volném výběru	0115	277 331
Přírůstky ³	0116	22 414
Úbytky ⁴	0117	4 229
Kontrolní součet (ř. 0101 až 0117)	0139	4 609 269

II. UŽIVATELÉ		
	Č. ř.	Celkem
a	1	2
Registrování uživatelé ve sledovaném období	0201	16 790
z toho registrovaní uživatelé do 15 let	0202	3 854
Návštěvníci celkem (ř. 0204 + ř. 0210)	0203	833 147
Návštěvníci knihovny (fyzické návštěvy, součet ř. 205 až 209)	0204	292 825
v tom (z řádku 204)	návštěvníci půjčoven a studoven	0205 243 264
	návštěvníci využívající internet v knihovně	0206 7 319
	návštěvníci kulturních akcí	0207 13 618
	návštěvníci vzdělávacích akcí	0208 23 674
	návštěvníci ostatních akcí, kde knihovna není hlavním pořadatelem	0209 4 950
	Návštěvníci on-line služeb (virtuální návštěvy z ř. 0505 + 0507 + 0511 + 0515 + 0516)	0210 540 322
Kontrolní součet (ř. 0201 až 0210)	0239	1 979 763

První forma zpravodajské jednotky odpovídající právní formě	Organizační složka státu dle zák. č. 219/2000 Sb. *	11
	Organizační složka kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	12
	Organizační složka obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	13
	Organizační složka hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	14
	Státní příspěvková organizace dle zák. č. 219/2000 Sb. *	21
	Příspěvková organizace kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	(22)
	Příspěvková organizace obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	23
	Příspěvková organizace hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	24
	Jiné -	90

* ve znění pozdějších předpisů

III. VÝPŮJČKY		
	Č. ř.	Celkem
a	1	2
Výpůjčky celkem (součet ř. 0302 až 0315)	0301	564 746
v tom	naučná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0302 136 359
	krásná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0303 247 608
	naučná literatura dětem (knihy)	0304 20 232
	krásná literatura dětem (knihy)	0305 102 041
	výpůjčky periodik	0306 21 240
	rukopisy	0307 0
	mikrografické dokumenty	0308 0
	kartografické dokumenty	0309 893
	tištěné hudebniny	0310 1 632
	zvukové	0311 26 285
	zvukové obrazové	0312 3 141
	obrazové	0313 0
	elektronické dokumenty	0314 26
	jiné	0315 5 289
Prezenční výpůjčky evidované (z ř. 0301) ⁵	0316	997
Prolongace (z ř. 0301) ⁷	0317	200 453
Kontrolní součet (ř. 0301 až 0317)	0339	1 330 942

IV. DALŠÍ ÚDAJE		
	Č. ř.	Celkem
a	1	2
Meziknihovní výpůjční služba	období požadavků	0401 2 797
	počet kladně vyřízených požadavků	0402 2 730
	počet požadavků	0403 173
	počet kladně vyřízených požadavků	0404 171
	počet požadavků	0405 0
	počet kladně vyřízených požadavků	0406 0
	počet požadavků	0407 2
	počet kladně vyřízených požadavků	0408 2
Výměnné fondy	půjčené jiným knihovnám	0409 8 467
	půjčené od jiných knihoven	0410 0
Vzdělávání knihovníků (pro knihovníky)		0411 23
Profesní vzdělávání odborných zaměstnanců knihovny (počet pracovníků celkem k 31.12.)		0412 71
Profesní vzdělávání odborných zaměstnanců knihovny (počet hodin celkem)		0413 2 648
Počet odborných zaměstnanců (fyzické osoby), kteří splnili standard vzdělávání		0414 21
Kulturní, komunitní a volnočasové akce pro veřejnost (besedy, výstavy, aj.)		0415 333
z ř. 0415 online (virtuální) kulturní, komunitní a volnočasové akce pro veřejnost		0416 0
Vzdělávací akce pro veřejnost (semináře, kurzy, aj.)		0417 1 204
z ř. 0417 online (virtuální) vzdělávací akce pro veřejnost		0418 0

¹ Obsluhovaná populace = počet obyvatel okruhu působnosti knihovny, tj. počet obyvatel samostatné obecní resp. městské části, pro jejíž obyvatele je vykazující knihovna zřízena k 31. 12. (<http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatele-v-obcích.aspx> /).

² V knihovních jednotkách.

³ Přírůstky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

⁴ Úbytky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

⁵ Vypíňují všechny knihovny.

Příloha č. 3 – Roční výkaz o knihovně za rok 2023

Dokončení oddíl IV	Č. ř.	Celkem
a	1	2
z ř. 0417 a 0418 vzdělávací akce v oblasti ICT (inform. a komunikačních technologií)	0419	25
Ostatní akce, kde knihovna není hlavním pořadatelem	0420	85
Počet titulů vydaných neperiodických publikací dle zák. č. 37/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů	0421	4
Náklad (počet výtisků v ks)	0422	4 142
Počet titulů vydaného periodického tisku dle zák. č. 46/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů	0423	1
Náklad (počet výtisků v ks)	0424	400
Počet titulů vydaných elektronických dokumentů včetně internetu	0425	1
Plocha knihovny pro uživatele v m ²	0426	5 088
Počet studijních míst k 31. 12.	0427	350
Počet počítačů připojených na internet pro uživatele k 31. 12.	0428	68
Připojení Wi-Fi v prostorách knihovny pro uživatele	0429	Ano
Poskytujete uživateli kopírovací služby	0430	Ano
Počet hodin pro veřejnost týdně ⁶	0431	59
Kontrolní součet (ř. 0401 až 0428)	0439	28 806

V. ELEKTRONICKÉ SLUŽBY KNIHOVNY

a	Č. ř.	Celkem
	1	2
	ANO	NE
Webová stránka knihovny	0501	Ano
Elektronický katalog knihovny na internetu	0502	Ano
Počet návštěv webové stránky knihovny za sledované období	0503	415 840
Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru knihovny	0504	66 076
Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu	0505	408 697
Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru knihovny	0506	5 668
Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru mimo knihovnu	0507	108 391
Počet vlastních specializovaných databází	0508	2
Počet licencovaných elektronických informačních zdrojů	0509	13
Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází celkem z prostoru knihovny	0510	2 872
Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází celkem z prostoru mimo knihovnu	0511	23 234
Počet zobrazených (stažených) digitálních dokumentů	0512	32 338
Počet e-vypůjček e-dokumentů	0513	9 292
On-line informační služby (počet zodpovězených dotazů)	0514	0
Návštěvnici online (virtuálních) kulturních, komunitních a volnočasových akcí	0515	0
Návštěvnici online (virtuálních) vzdělávacích akcí	0516	0
Kontrolní součet (ř. 0503 až 0516)	0539	1 072 423

VI. ZAMĚSTNANCI

a		Č. ř.	Celkem
1		2	
Počet zaměstnanců (přepočtený stav) ⁷		0601	77,5
v tom odborní	VŠ knihovnického směru	0602	15,1
	VOŠ knihovnického směru	0603	0,0
	VŠ ostatní	0604	13,3
	VOŠ ostatní	0605	2,0
	SŠ knihovnického směru	0606	25,8
	SŠ ostatní	0607	17,9
	ostatní	0608	3,5
	Počet	dobrovolných pracovníků	0609
	hodin odpracovaných dobrovolními pracovníky ročně	0610	0,0
Kontrolní součet (ř. 0601 až 0610)		0639	155,2

IX. SÍŤ KNIHOVEN K 31. 12. sledovaného roku

	Č. ř.	Národní knihovna ČR	Moravská zemská knihovna v Brně	Krajské knihovny	Základní knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí ¹¹	Ostatní základní knihovny s profesionálními pracovníky	Základní knihovny s neprofesionálními pracovníky	Ostatní knihovny evidované dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.	Knihovny celkem
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8
Počet knihoven celkem	0901	-	-	1	-	-	-	-	1
Počet poboček	0902	x	-	6	-	-	-	-	6
z ř. 0902 pojízdných	0903	x	-	-	-	-	-	-	-
Kontrolní součet (ř. 0901 až 0903)	0939	-	-	7	-	-	-	-	7

⁶ Vypíňují všechny knihovny. Uvede se týdenní počet hodin u ZKNP, ostatní knihovny s více útvary pro veřejnost uvedou týdenní počet hodin u nejbližší otevřeného útvaru. Nesčítají se provozní doby jednotlivých útvarů. Údaj se resumuje.
⁷ Uvede se celoroční průměr evidenčního počtu zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané. ZKNP vyplňují pouze řádek 0601 a pouze mají-li uzavřenu řádnou pracovní smlouvu.
 Komentář:

VII. PŘÍJMY, RESP. VÝNOSY

a	Č. ř.	Celkem v Kč
1	2	
Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) a za zboží	0701	4 045 141
z toho výnosy (příjmy) z hlavní činnosti	0702	2 514 280
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze stát. rozpočtu	0703	436 480
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu kraje	0704	61 764 420
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu obce	0705	4 356 050
Příspěvky, dotace a granty na provoz od ostat. subjektů	0706	0
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze zahraničí	0707	0
z toho z fondů EU	0708	0
Dary a sponzorské příspěvky	0709	35 000
Ostatní provozní výnosy výše neuvedené	0710	2 135 626
Příjmy (výnosy) celkem (součet ř. 0701 + ř. 0703 až 0707 + ř. 0709 + ř. 0710)	0711	72 772 717
Dotace a granty na investice ze státního rozpočtu	0712	507 000
Dotace a granty na investice z rozpočtu kraje	0713	2 732 480
Dotace a granty na investice z rozpočtu obce	0714	0
Dotace a granty na investice od ostatních subjektů	0715	0
Dotace a granty na investice ze zahraničí	0716	0
z toho z fondů EU	0717	0
Dotace a granty na investice celkem (součet ř. 0712 až 0716)	0718	3 239 480
Kontrolní součet (ř. 0701 až 0718)	0739	154 538 674

VIII. VÝDAJE, RESP. NÁKLADY

a		Č. ř.	Celkem v Kč
		1	2
Spotřeba materiálu, energie, zboží a služeb		0801	20 577 255
z toho nájem		0802	150 678
Osobní náklady (součet ř. 0804 až 0807)		0803	46 038 625
v tom	mzdy (resp. platy)	0804	32 767 257
	ostatní osobní náklady	0805	1 188 743
	náklady na zdravotní a sociální pojištění	0806	10 754 749
	zákonné sociální náklady	0807	1 327 876
Náklady na pořízení knihovního fondu celkem (z ř. 0801 včetně periodik a pořízení licencí na elektronické zdroje) ⁸		0808	4 361 930
z toho	nákup a předplatné periodik ¹⁰	0809	252 032
	nákup a pořízení licencí na elektronické zdroje ¹⁰	0810	865 628
Daně a poplatky (bez daně z příjmů)		0811	7 860
Daň z příjmů (účt. skupina 59)		0812	0
Odpisy dlouhodobého majetku		0813	4 174 405
Ostatní provozní náklady výše neuvedené		0814	1 404 255
Výdaje (náklady) celkem (součet ř. 0801 + ř. 0803 + ř. 0811 až 0814)		0815	72 202 400
z toho výdaje na hlavní činnost (z ř. 0815)		0816	71 284 019
Investiční výdaje (na hmotný a nehmotný majetek) celkem		0817	2 796 532
v tom	hmotný majetek ⁹	0818	2 796 532
	nehmotný majetek ¹⁰	0819	0
Kontrolní součet (ř. 0801 až 0819)		0839	272 950 776

⁸ Ř. 0808, ř. 0809 a dle skutečnosti i ř. 0810 vyplňují všechny knihovny i ZKNP.
⁹ Vstupní cena vyšší než 40 000 Kč a provozně-technické funkce delší než jeden rok (§ 26 ZDP).
¹⁰ Vstupní cena vyšší než 60 000 Kč a doba použitelnosti delší než jeden rok (§ 32a ZDP).
¹¹ Základní knihovny pověřené krajskou knihovnou výkonem regionálních funkcí, které vykonávají statistická zjišťování.

Odesláno dne: 06.03.2024 13:43:22	Razítko: PhDr. Dana Petrádová Krajská vědecká knihovna v Liberci (krajská s regionální funkcí)	Výkaz vyplnil - jméno (hůlkovým písmem) a podpis: Michaela Staňková Telefon: 482412124 e – mail: stankova@kvkli.cz
--------------------------------------	--	---

Příloha č. 4 – Seznam zaměstnanců k 31. 12. 2023

Bartošová Renata
Bezděková Alexandra
Bitljanová Zuzana
Brzobohatá Jana
Mgr. Burešová Veronika
Černá Petra
Čiháčková Petra
Bc. Danielová Andrea
Daňová Romana
Mgr. Dudková Párysová Františka
Edwards Barbora
Filanda Miroslav
Fischová Věra
Bc. Fogl Lukáš
Freimuth Matěj
Mgr. Freimuthová Marcela
Frömelová Helena
Gruberová Kateřina Zoe
Mgr. Hájková Eva
Hamouz Vladimír
Hejtmánková Gabriela Dagmar
Hlásná Pašková Helena
Mgr. Hnělička Jan
Holčáková Táňa
Chotěnovská Zuzana
Janoušková Zuzana
Jech David
Mgr. Kadlecová Petra
Kašová Lenka
Klabanová Jolana
Mgr. Konvalinková Blanka
PhDr. Kořítková Helena
Mgr. Kovalová Helena
Kozák Jan
Kozáková Marcela
Mgr. Kozáková Pospíšilová Monika
Kozojedová Martina
Krause Rudolf
Krupauerová Petra
Kříček Václav
Ing. Kuřová Hana
Kuželková Táňa
Meixnerová Jana
Mejstříková Jarmila
Mrvíková Daniela

Nejedlá Pavlína
Mgr. Neužilová Tereza
Němcová Lucie
BcA. Panochová Alžběta
Petr Jiří
PhDr. Petrádesová Dana
Puchýř Jaroslav
Ing. Raisiglová Hana
Mgr. Rohličková Veronika
Řezníčková Romana
Ing. Sanetřníková Martina
Sedláková Pavla
Mgr. Sekyra Marek
Sekyrová Alena
Severová Věra
Schiffner Libor, DiS.
Soukupová Jitka
PhDr. Staňková Michaela
Susová Ema
Svobodová Renata
Mgr. Sýkorová Dagmar
Bc. Syrovátková Helena
Šafránek Roman
Bc. Šidáková Eva
PhDr. Šidlofová Kateřina
Šípová Pavla
Šourková Renata
Šteklová Valéria
Mgr. Šťastná Eva
Šťastníková Helena
Šulc Pavel, DiS.
Mgr. Švejdová Veronika
Bc. Trojanová Kateřina
Bc. Vacková Soňa
Bc. Valterová Michaela
Mgr. Vánský David
Velechovská Tereza
Mgr. Veličková Hana
Vítková Kateřina
Vojáčková Radka
Volfová Pavla
Mgr. Votrubcová Lucie
Vykouřilová Simona
Žižka Pavel

Příloha č. 5 – Výběr z akcí KVK – fotogalerie

Česká mše vánoční

Výtvarný kurz Tuba

Workshop Mediální gramotnost pro seniory

Festival dětského čtenářství

Ples 2023

Třpytivé rozloučení s létem

Módní přehlídka Styl 2.0 a Granát

Literární vycházka

Workshop pro seniory Jak na tablety

Den lidských práv

Kurz šití na stroji

Výstava Dolní Slezsko

Zpráva o činnosti

Krajské vědecké knihovny v Liberci,
příspěvkové organizace
za rok 2023

Sestavila: Marcela Freimuthová

Spolupracovali: Hana Kuřová, Helena Kořítková, Michaela Staňková a další pracovníci

Korektury: Dana Petřýdesová, Marek Sekyra

Grafická úprava: Libor Schiffner

Vydala Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace

1. vydání

2024

ISBN 978-80-88393-04-7

Bibliothek Liberec
Knihovna Liberec
Library Liberec